

KISVÁRDAI EGYESÍTETT ÓVODA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

**„A pedagógus király lehet a gyermek birodalmában,
ha nem csak törvényeket talál ki,
hanem figyelembe veszi a gyermek törvényeit is.”**

/Ancsel Éva/

PEDAGÓGIAI PROGRAM LEGITIMÁCIÓS ELŐLAP

Intézmény OM azonosítója: 201061	Készítette a nevelőtestület: <div style="text-align: center;"> Pálincásné Garasos Melinda Intézményvezető Ph. </div>
Legitimációs eljárás - Az érvényességet igazoló aláírások	
Az Nkt. 26. § (1) bekezdése alapján a pedagógiai programot a 140./2020. iktató számú határozatban a nevelőtestület elfogadta: <div style="text-align: center;"> Oláhne Gáll Éva nevelőtestület nevében </div>	20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 118.§ (3) a) pont az óvoda szakmai munkaközössége nevében szakmai véleményt nyilvánított: <div style="text-align: center;"> Kovács Katalin szakmai munkaközösség-vezető </div>
A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 128. § (8) bekezdése alapján – egészségfejlesztési prevenció program kiválasztásához az intézmény vezetője beszerezte az óvoda-egészségügyi szolgálat véleményét is. <div style="text-align: center;"> Dobos István védőnő </div>	Az Nkt. 26. § (1) bekezdése alapján a pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértését megadta a <div style="text-align: center;"> 221./2020. (.....)..... Ökt. fenntartói határozatszámom a fenntartó képviselőjében </div>
Az Nkt 26. § (1) bekezdése alapján a Pedagógiai programot az intézmény vezetője 1./2020. (08.24.) sz. határozatával jóváhagyta. <div style="text-align: center;"> Pálincásné Garasos Melinda intézményvezető Ph. OM: 201061 </div>	
A pedagógiai program módosításának tartalmáról a szülők tájékoztatást kaptak. <div style="text-align: center;"> Koleszár Tamásné Tóth Tünde a szülői közösség képviselőjében </div>	
A dokumentum jellege: Nyilvános Megtalálható: az óvoda honlapján: csillagovoda.eu	Érvényes: A kihirdetés napjától: 2020. szeptember 01.-től visszavonásig
Verziószám: 5./2020.	Iktatószám: 140./2020. Készült: 3 eredeti példány

TARTALOMJEGYZÉK

I. A PEDAGÓGIAI PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE	4.
II. BEVEZETŐ	
ÓVODÁNK BEMUTATÁSA	5.
III. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP	7.
GYERMEKKÉP	7.
ÓVODAKÉP	8.
PEDAGÓGUSKÉP	8.
JÖVŐKÉP	9.
IV. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI	10.
AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA	10.
AZ ÓVODA EGÉSZSÉGVÉDŐ, FEJLESZTŐ PROGRAMJA	12.
AZ ÉRZELMI, ERKÖLCSI ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS	18.
AZ ANYANYELVI, AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA	21.
V. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI	23.
SZEMÉLYI FELTÉTELEK	23.
TÁRGYI FELTÉTELEK	24.
AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE	25.
GONDOZÁS KIEMELT SZEREPE AZ ÓVODAI ÉLET SZERVEZÉSÉBEN	27.
A NEVELŐMUNKA DOKUMENTÁLÁSA	28.
AZ ÓVODA KAPCSOLATAI	28.
- A SZÜLŐ, A GYERMEK, A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI	28.
- AZ ÓVODA KAPCSOLATAI KÜLSŐ INTÉZMÉNYEKKEL	33.
VI. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI	35.
JÁTÉK	35.
VERSELÉS, MESÉLÉS	38.
ÉNEK, ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC	40.
RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA	44.
MOZGÁS	47.
KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE	49.

MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK	53.
TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS	54.
VII. KORSZERŰ ÓVODAPEDAGÓGIAI MÓDSZEREK	56.
1. PROJEKTMÓDSZER	56.
2. KOOPERATÍV TANULÁSSZERVEZÉS	56.
3. AZ IKT ESZKÖZÖK HASZNÁLATA KÜLÖNBÖZŐ TEVÉKENYSÉGI TERÜLETEKEN	57.
4. INTÉZMÉNYI INNOVÁCIÓ	59.
VIII. A TAGÓVODÁK EGYÉNI ARCULATA	63.
KÖZPONTI ÓVODA	63.
TOMPOS ÚTI TAGINTÉZMÉNY	68.
MÓRICZ ZSIGMOND ÚTI TAGINTÉZMÉNY	80.
NYITNIKÉK TAGINTÉZMÉNY	86.
TORDAI ÚTI TAGINTÉZMÉNY	93.
IX. KÜLÖNLEGES BÁNÁSMÓDOT IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE	102.
SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEK	102.
BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGGEL KÜZDŐ GYERMEK	103.
KIEMELTEN TEHETSÉGES GYERMEK	104.
HÁTRÁNYOS ÉS HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ GYERMEK	104.
X. GYERMEKVÉDELMI MUNKA, SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSE	105.
XI. ESÉLYEGYENLŐSÉGET SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	108.
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	110.

I. A PEDAGÓGIAI PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE

A program felülvizsgálatát meghatározó alapvető törvények:

- 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 363/2012. (XII.17.) Korm. Rendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról

Kapcsolódó törvények, jogszabályok:

- 48/2012. (XII. 12.) EMMI Rendelet, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
- 1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 2003. évi CXXV. Törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 1998. évi XXVI. TÖRVÉNY A FOGYATÉKOS SZEMÉLYEK JOGAI-RÓL ÉS ESÉLYEGYENLŐSÉGÜK BIZTOSÍTÁSÁRÓL
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelete a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- Magyarország Alaptörvénye

II. BEVEZETŐ

ÓVODÁNK BEMUTATÁSA

Óvodáinkban biztonságos, vonzó, meghitt, tevékenységre ösztönző, gyermekeink fejlődését szolgáló optimális környezetet biztosítunk. Az udvarokon a nagymozgások fejlődését elősegítő, az Uniós biztonsági előírásoknak megfelelő játékeszközök vannak, minden telephelyen nyugalmat árasztó, egészséges zöld övezetben.

Valamennyi tagintézményben rendelkezésre áll a 20./2012. EMMI rendelet mellékletében található kötelező eszköz- és felszerelés jegyzék szerinti feltételrendszer.

Ennek bővítésében, állagmegóvásában a tagóvodák önfinanszírozó szerepe kiemelkedő (alapítványok, szponzorok, szülői segítség).

A külső támogatóknak köszönhetően fás, virágos udvarok, szabadtéri játékok, só-szobák, fedett teraszok, füves sportpályák teszik változatossá a gyermekek életterét.

Örömünkre szolgáltak és szolgálnak fenntartónk sikeres pályázatait, melyek a feltételrendszer biztosítását és szakmai fejlesztését szolgálták, illetve szolgálják. Kimagasló szakmai munkánk elismeréseképpen 2020 évben elnyertük az „Okta-tási Hivatal Bázisintézménye” címet. A bázisintézményi feladatok megvalósítása szakmai fejlődésünket segíti a 2020./2021-es nevelési évtől. Hisszük, hogy a Bázisintézményi Program megvalósítása során segítségére lehetünk a városkörzetünkhöz tartozó nevelési intézményeknek az által, hogy betekintést engedünk a mindennapi nevelő-oktató munkánkba.

Óvodáinkba a város minden területéről, illetve a környező falvakból is érkeznek gyermekek. Széles skálán mozog a hozzájuk érkező gyermekek szociokulturális háttere. Egyes tagintézményekben nagyobb arányú a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek száma az átlagnál.

Óvodapedagógusaink érzékenyek a gyermekek egyéni szükségletei, eltérései, fejlődési zavarai, szociális problémái iránt.

Az átlagosnál több figyelmet fordítunk a lassabban fejlődő, lemaradó, hátrányos helyzetű, beilleszkedési,- magatartási,- és tanulási zavarral küzdő, speciális nevelési igényű gyermek megkülönböztetett fejlesztésére, az egyéni bánásmód és differenciált fejlesztés érvényesítésére. Minden tagintézményben gyermekvédelmi felelős és szakvizsgázott fejlesztő-óvodapedagógus segíti a gyermekeket, családokat. Ezen felül folyamatos kapcsolatot tartunk a város szociális és gyermekvédelmi szolgálatával.

Intézményünk - három feladatellátási helye - részt vett az EFOP - 3.1.5-16-2016-00001: A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása című kiemelt projektben. Ennek következtében még hangsúlyosabbá vált pedagógiai programunkban és nevelőmunkánkban az esélyegyenlőség biztosítása, a méltányosság, az egyéni bánásmód előtérbe helyezése.

Egységes pedagógiai programunk az alapja annak, hogy valamennyi városrészben, valamennyi óvodásunkat, az óvodai alaptevékenységekre vonatkozóan azonos feltételrendszer segítse.

Valamennyi óvodásunk számára biztosítjuk a saját, egyéni fejlődési ütemének megfelelő fejlesztését, tehetségének felfedezését, kibontakozását, gazdag programokat, változatos tevékenységeket kínálva.

Mindez összhangban van az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában meghatározott elvekkel, valamint a fent említett projekt céljával, mely szerint: „az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére kell irányulnia, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával; oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben.”

Óvodai nevelésünket 5 feladatellátási helyen végezzük:

- Központi Óvoda
- Tompos Úti Tagintézmény
- Nyitnikék Tagintézmény
- Móricz Zsigmond Úti Tagintézmény
- Tordai Úti Tagintézmény

Pedagógiai programunk jelenlegi felülvizsgálatát és módosítását az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának módosítása, a tagóvodák egyéni arculatának, szakmai munkájának bővülése, az országos szakmai ellenőrzések tapasztalatai, illetve a vállalt feladataink tették szükségessé.

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának szerkezete nem változott, csupán az új szövegben fogalmi pontosítások történtek:

- Hangsúlyozza az **óvodai nevelés hátránycsökkentő szerepét.**
- Kiemeli a **mozgás** jelentőségét.
- Beépítésre került az óvodai nevelés általános feladatai közé az **értékorientált közösségi nevelés**, valamint nagyobb hangsúlyt kapott az érzelmi, az **erkölcsi, keresztény kultúrát közvetítő nemzeti identitás alakítását elősegítő nevelés.**
- Kiemelten jelen van a programban, hogy a **sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése speciálisan képzett szakemberek közreműködését igényli.**
- Elvárásként fogalmazódik meg, hogy a **Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külhoni magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekedjen és – lehetőségei szerint – szakmai kapcsolatot tartson fenn.**
- Nagyobb hangsúlyt kapott a **dráma, bábozás, dramatizálás szerepe a mindennapi tevékenységek során.**

- **A fenntarthatóságra, a környezettudatos életmódra nevelés új feladatként jelent meg.**

Ezen változások beépítése koherenciát teremt a törvényi szabályozókkal, így a pedagógiai-szakmai munkánk színvonalas megvalósítását ezekkel az elvárásokkal összhangban végezzük.

Egyre nagyobb a szülők és az óvodapedagógusok felelőssége, hogy megőrizték a gyermekkor nyugalmát, derűjét, ugyanakkor felvértezzük őket mindazzal a tapasztalattal, amellyel eligazodhatnak a világban. A világ rohamos változásaival, a mai élet stressz hatásaival szemben különösen óvni és védeni kell a gyermekeket.

A mai gyermekek szükségletei, az egyéni boldoguláshoz szükséges személyiségjegyek hangsúlyai változtak a társadalmi folyamatok hatására. Ezek a változások pedagógiai munkánkban is hangsúly eltolódásokat hoztak. Ezekhez igyekszünk mi magunk pedagógusok is alkalmazkodni, újszerű módszereket keresni, melyekkel maradéktalanul megvalósíthatjuk az elvárásoknak megfelelően megfogalmazott pedagógiai céljainkat.

III. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP

GYERMEKKÉP

Óvodánk befogadó környezete – valamennyi gyermeket egyedi különbségekkel, egyéni fejlődési úttal és ütemmel rendelkező szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is - egyedi személyiségként és szociális lényként neveli. Változatos tevékenységekkel, gazdag programokkal biztosítjuk az örömteli, boldog gyermekkort, az ahhoz való egyenlő hozzáférést.

„Milyen embert is akarunk formálni?
A válasz egyszerű: egészséges testű, akaraterős,
jó ítéletű, értelmes, tette kész,
szép célokért hevülő és áldozó embereket,
akik meg tudják érteni és élni a szépet
és nagyot minden téren,
akik az életüket ki tudják tölteni tartalommal,
akik megértik a dolgok összefüggéseit,
akik átérzik azt, hogy emberi közösségben élnek,
amely csak kölcsönösségen, méltányosságon
és jó akaraton épülhet.”

/Szent-Györgyi Albert/

ÓVODAKÉP

Óvodáinkban szeretetteljes, befogadó, érzelmi biztonságot nyújtó légkört teremtünk, ahol a gyermek érdeke mindent megelőz. Eszerint:

- minden gyermeket elfogadás, szeretet, tisztelet, megbecsülés és bizalom övez, s a különbözőség mindenki számára természetes,
- kedvük, igényeik, elképzeléseik, vágyaik szerint szabadon játszhatnak, mozoghatnak,
- kifejezhetik élményeiket, vágyaikat beszédben, zenében, mesében és elképzeléseik szerinti alkotásokban,
- átélhetik a mesék és versek csodálatos világát, megajándékozhatják pajtásaikat maguk által „alkotott” rigmusokkal, mesékkel, bábozhatnak, dramatizálhatnak,
- nap, mint nap változatos tevékenységek részeseiként színes élményeket, ismereteket szerezhetnek önmagukról, társaikról, a közösségről, a befogadó, elfogadó felnőttekről, az őket körülvevő élő és élettelen környezetről, a természet csodáiról, a számok és mennyiségek birodalmáról,
- minden gyermek megkapja a neki megfelelő gondoskodást, mely egyéni szükségleteihez, életkori és egyéni sajátosságaihoz, fejlődési üteméhez igazodik, kerüli a nem sztereotípiák erősítését, hogy ez által a maga képességei szerint a lehető leginkább tudjon kibontakozni és fejlődni,
- bármely etnikumhoz tartozó családból érkező gyermeket felkészült felnőttek, érdeklődő gyermekek fogadnak, segítve őket, hogy megtalálják helyüket a közösségben, megőrizve identitásukat, hagyományaikat mely által az egész csoport élete gazdagodik, színesedik.
- legfontosabb feladatunk, hogy segítsük az óvodáskorú gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését a gyermeki személyiség kibontakozását, önismeretük, együttműködésük, akaratuk fejlesztését a hátrányok csökkentését az esélyegyenlőségük biztosítását az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.
- az óvodában már kialakított, meglévő, értékeink, hagyományaink megőrzése, bővítése, a szakmai munka színvonalának további emelésére, az intézmény népszerűsítésére törekszünk.

PEDAGÓGUSKÉP

Mindannyian arra törekszünk, hogy jellemző legyen ránk:

- a gyermekek feltétel nélküli szeretete;
- a különbözőség elfogadása és elfogadtatása;
- az empatikus, segítő, együttműködő magatartás;
- a nevelés feltételeinek gazdagítására való törekvés;

- élményekben gazdag óvodai légkör megteremtése;
- a gyermekek szabad játékának tiszteletben tartása;
- odafigyelés partnereink igényeire;
- a különböző szocio-kulturális háttérrel rendelkező családok gyermekeinek felkészült fogadása, segítve őket a beilleszkedésben, kultúrájuk és identitásuk megtartásában;
- a különleges bánásmódot igénylő gyerekek tudatos, igényeikhez igazodó fejlesztése, inkluzív pedagógiai szemlélet kialakítása;
- folyamatos önképzésben, képzésben való részvétel, újszerű módszerek bevezetésére irányuló igény, innovációban való részvétel;
- értékorientált szemlélet közvetítése a gyermek erkölcsi fejlődésének előmozdítása, személyes példamutatáson keresztül;
- a tehetséges gyermekek felismerése, képességeik fejlesztése.

JÖVŐKÉP

Nevelési Programunkban meghatározott céljaink elérése érdekében az óvoda vezetői, minden pedagógusa és segítő alkalmazottai közös összefogással arra törekednek, hogy testileg-lelkileg egészséges, szívesen kommunikáló, környezetben jól eligazodó, problémáira megoldást találó, jó kapcsolatteremtő, optimista szemléletű gyermeket neveljen.

Ennek érdekében törekszünk a partnereinkkel való folyamatos párbeszéd, a korrekt, kiszámítható együttműködés kialakítására, partnerkapcsolataink bővítésére, fejlesztésére.

Törekszünk arra, hogy az Európai Unió elvárásainak is megfelelő, magas szintű szakmai felkészültséggel rendelkező, folyamatos ön- és továbbképzést vállaló pedagógusok végezzék intézményünkben a nevelőmunkát.

Partnereink közül kiemelt figyelmet fordítunk a szülőre, a családra.

A lemorzsolódás csökkentése érdekében, támogatjuk a kiemelt figyelmet igénylő gyermeket nevelő családokat.

Hisszük és valljuk, hogy nevelőmunkánk csakis a családdal együttműködve lehet eredményes.

Mindannyian felelősek vagyunk azért, hogy nevelő – fejlesztő tevékenységünk során az elvárható legmagasabb szakmai színvonalat nyújtsuk.

Intézményünk vezetősége elkötelezett a folyamatos minőségfejlesztés iránt, ösztönzi az egymástól való tanulást, a kreativitást, az új gondolatokra való nyitottság képességének kialakítását, tagóvodáink egyéni arculatának megőrzése mellett. Bázisintézményi feladataink sikeres megvalósításával, szeretnék saját intézményünk szakmai színvonalát emelni, illetve Kisvárda város és a vonzáskörzetéhez tartozó településeiben működő óvodáknak szakmai segítséget nyújtani, feladataik megvalósításához.

Hisszük, hogy:

*„Csak a jó minőségű tanár lehet mesterré,
csak az a tanár, aki maga is élvezi, amit csinál,
akinek a számára a tanítás, az együttlét a gyerekekkel,
a világra való rácsodálkozás élmény és öröm.
Aki nem a biztos, egyetlen válaszokat tudja,
hanem akit a bizonytalan sokféleség csábít
állandó továbbkutatásra.”*

/Vekerdy Tamás/

IV. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA – AZ ÓVODA EGÉSZSÉGVÉDŐ, FEJLESZTŐ PROGRAMJA -

Cél: Egészséges életvitel igényének alapozása, olyan gyermekek nevelése, akik szívesen mozognak, igényükké fejlődött az ápolt, rendezett külső, óvják, védik saját és társaik egészségét. Testi-lelki harmónia biztosítása.

Feladat:

- A gyermekek fejlődéséhez, fejlesztéséhez szükséges egészséges, változatos tevékenységre motiváló környezet és feltételrendszer biztosítása, prevenció.
- A gyermekek mozgásigényének fenntartása, kielégítése az egész nap folyamán.
- Testi képességek fejlesztésének tudatos és tervszerű megvalósítása – különös tekintettel a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységekben rejlő lehetőségek széleskörű kiaknázására.
- Szokásalakítás:
 - A helyes táplálkozási szokások alakítása: a heterogén táplálkozás igényének erősítése, a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsír – tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldség-gyümölcs – tejtermék fogyasztására való ösztönzés, egészségük védelme, óvása érdekében.
 - A kulturált étkezés szokásainak alapozása.
 - A helyes testápolási szokások megismertetése és gyakorlása.
 - Az öltözködésben való önállóság fokozása a tevékenységek végzéséhez, készségek és képességek fejlesztésével, a fogásmódok és technikák elsajátításával.
- A gyermekek aktív részvételével, sokoldalú tapasztalatszerzéssel a környezettudatos magatartás alapozása.

- A családok nevelési szokásainak megismerése, az együttműködés kiszélesítése, segítségnyújtás, hogy a családok szokásrendszere közelítsen az óvodáéhoz.

A gondozás az óvodai nevelés egyik alapvető tevékenysége, amely hozzájárul a gyermekek egészségének megőrzéséhez, a jó közérzet megteremtéséhez, testi, lelki, szociális harmóniájuk kialakulásához.

Az egészséges életmód igényének megalapozása és megőrzése, az optimális szokásrendszer, az igényszint alakítása több síkon történik. Alapja: az életkori sajátosságokból fakadó fejlődési ütem, az egyéni, differenciált érés figyelembe vétele, és a családdal való együttműködés, ami segít az egészségmegőrző szokások átadásában és azonos értékek mentén történő megvalósításban. Prevenációs munkánk részeként a fertőzések terjedését gyakori szellőztetéssel, edzéssel, megfelelő öltözködéssel igyekszünk megakadályozni.

Rendszeres mozgással javítani a gyakori tartási rendellenességeket, erősíteni a lábboltozatukat és kielégíteni nagyfokú mozgásigényüket.

Az óvodában a gyermeki személyiség megismerése együtt jár a gyermek tiszteltetésével, mely által megvalósítható a szokások fokozatos, az egyéni készségekhez, képességekhez, ismeretekhez igazodó elsajátítása.

Az egészséges személyiség fejlődésének és az egyén igényeihez igazodó fejlesztésnek egyik legfontosabb feltétele az óvónő és a gyermek közötti szeretetteljes kapcsolat, a mindennapokra jellemző pedagógiai tapintat, az empátia, a testközelség, az érzelmi biztonságot nyújtó légkör, melyben az óvónő megválaszthatja a legmegfelelőbb módszert, a szükséges időtartamot és a segítségnyújtás formáját.

A gyermekeket a fokozatosság elvének betartásával segítjük és pozitív megerősítéssel ösztönözzük önálló feladatvégzésre.

A felnőttől közvetített képből ismerik meg önmagukat, cselekvéseik helyes vagy helytelen voltát.

Lelki egészségfejlesztő munkánk során elősegítjük a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, felkészítjük őket és megoldási stratégiákat adunk a környezetből érkező ártalmas ingerekre.

Nevelőmunkánkat az a holisztikus szemlélet jellemzi, hogy az ember biopszicho-szociális lény.

A gyermeki személyiség fejlesztése, a testi-lelki-szociális jólét megteremtésével biztosított.

Ennek alapján tervezzük és valósítjuk meg feladatainkat az egyes tevékenységek során.

A szabad játék biztosítása mellett a lelki egészség és a csoportlégkör fejlesztését tudatosan tervezett és szervezett mentálhigiénés játékokkal fejlesztjük.

Az összehangolt nevelői hatás érdekében az egy csoportban dolgozó pedagógusok és a pedagógusok munkáját segítők egységes szokás és értékrendet közvetítenek a gyerekek felé.

Fejlődés jellemzői óvodás kor végére

- A gyerekek igényévé vált a gondozott, ápolt külső, ismerik és önállóan használják a tisztálkodási eszközöket.
- Testileg megerősödnek, nő a teherbíró képességük, mozgásuk rendezett, harmonikus, fejlődnek testi képességeik: erő, ügyesség, állóképesség.
- Önállóan öltözködnek és tartják rendben személyes tárgyukat, vigyáznak az általuk használt helyiségek rendjére, tisztaságára.
- Gyermekünk megfelelő énképpel, önismerettel, a feszültségek kezelésének technikáival, harmonikus identitással, a fejlődésre, változásra, alkalmazkodásra való képességekkel rendelkeznek.

AZ ÓVODA EGÉSZSÉGVÉDŐ, FEJLESZTŐ PROGRAMJA

AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS CÉLJA

Az óvodai egészségfejlesztés célját a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 128. határozza meg, mely szerint:

(1) A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészséget, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

(2) A nevelési-oktatási intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési-oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek és a szülő részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

AZ EGÉSZSÉG MEGHATÁROZÁSA

Az egészség fogalmát az Egészségügyi Világszervezet így definiálta:

"Az egészség a testi (fizikai), a szellemi (pszichikus) és a társas-társadalmi (szociális) jólét állapota, nem csupán a betegség és nyomorékság hiánya."

Az élet és az egészség, az embernek semmi mással nem pótolható alapvető értéke.

Az egészségvédő és egészségfejlesztő magatartás elérésének feltétele azoknak az alapképességeknek az elsajátítása, amelyek az egészséget védik, fejlesztik, ha kell, korrigálják.

Napjainkban az egészség megtartása, fejlesztése, az életre, a sikerre vonatkozó kompetenciák kialakítására épül, amely feltételezi a személyiség (testi, érzelmi, értelmi, akarati és társkapcsolati viselkedés) megismerését, gyakorlással erősíti a különböző élethelyzetekben a testi-lelki edzettséget, pótolja, kiegészíti a hiányzó egészségvédő képességet, továbbá attitűddé alakítja az egészségvédő magatartást.

EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS KISGYERMEKKORBAN

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja az óvodai nevelés alapvető feladatának a gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítését jelöli meg. Ezeknek a szükségleteknek a kielégítése biztosíthatja a kisgyermek egészséges fejlődését, a legteljesebb egészségi potenciáljának elérését, azaz a lehetőséget arra, hogy a gyermek a mindennapi élet alternatívái közül a legegészségesebbet válassza. Az egészség fejlesztése kisgyermekkortól kezdődik, így az óvodai egészségnevelés megalapozó jelentőségű a személyiségfejlesztésben.

Az egészség védelme tanítható, fejleszhető. Az óvodai nevelés elválaszthatatlan része az egészség fejlesztésére (promóció) és az egészségkárosodás megelőzésére (prevenció) irányuló egészségnevelő tevékenység. Mindkét egészségfejlesztési feladat vonatkozik a testi, a lelki és szociális nevelő tevékenységre.

A modern értelmezésű egészségnevelés széleskörűen készíti fel az óvodás gyermeket az egészségvédelmére: edzi a testi erőnlétét, gondozza lelki (érzelmi, akarat, értelmi) kiművelését és az embertársakkal kapcsolatos (szociális) együttműködési készségét.

Az egészség hármass (testi, lelki, társkapcsolati) jellemzője megbonthatatlanul egybefonódik a személyiségfejlesztés feladatával, annak védelme, fejlesztése nem önálló nevelési feladat.

EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 128. § (3) A nevelési-oktatási intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen:

- a) az egészséges táplálkozás,
- b) a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- c) a testi és lelki egészség fejlesztése,
- d) a bántalmazás és erőszak megelőzése,
- e) a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- f) a személyi higiéné

területére terjednek ki.

AZ EGÉSZSÉGES TÁPLÁLKOZÁS

Az egészségfejlesztési program az óvodásgyermek egészséges táplálkozási szokásainak megerősítését és az óvodai étkeztetés otthoni kiegészítését szolgálja.

A gyermeknek az egészséges táplálkozás érdekében naponta az öt alapélelmszer-csoport mindegyik tagjából kell fogyasztania. Az intézményeinkben különösen odafigyelünk a gyermekek egészséges étkeztetésére. A gyermekek gyak-

ran fogyasztanak tejtermékeket, és az idénynek megfelelő gyümölcsöt és zöldségeket.

Az intézményben tízórai, ebéd, uzsonna áll a gyermekek rendelkezésére. Igyekszünk meggyőzni a szülőket, hogy töröljék gyermekük étkezési szokásrendjéből a túl cukros, sós, zsíros ételeket, a cukrozott szörpöket, kólafélét, a chipset, édességet.

A gyermekek étvágyát, eltérő szokásait figyelembe vesszük. Nem erőltetjük az ételt, de kínálunk, igyekszünk megszerettetni az új ízeket.

Feladataink:

- Kulturált étkezési körülmények biztosítása.
- Folyadék folyamatos biztosítása.
- Életkoruknak, fejlettségüknek megfelelően kanál, villa, kés helyes használatával ismertetjük meg a gyermekeket.
- A szülőkkel, közösen havonta gyümölcs- és zöldség-nap szervezése.
- Tanácsadás a szülőknek (szülői értekezleten, fogadóórán, kötetlen beszélgetés keretében), hogy az óvodai étrendet otthon milyen ételféleségekkel egészítsék ki.
- Minden érzékszervet megmozgatunk a tapasztalatszerzés során, ismerkednek gyümölcsökkel, zöldségfélékkel: őszi piacot, zöldséges üzletet, kertet látogatnak, zöldségeket, gyümölcsöket kóstolnak, salátákat készítenek.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- Önállóan el tudják dönteni, hogy mennyi ételt fogyasztanak.
- Önállóan töltenek vizet a kancsóból.
- Ismerik a kulturált étkezés szokásait, higiénikusan étkeznek.
- Szívesen kóstolnak meg új ízeket.
- Ismerik a fogyasztott ételek, gyümölcsök, zöldségek nevét.

SZABAD JÁTÉK KERETEIBEN VÉGZETT MOZGÁSOS TEVÉKENYSÉG, TESTMOZGÁS

A változatos mozgáslehetőség biztosítása óvodásaink számára kiemelt feladatunk, ezért minden nap alkalmat teremtünk rá.

A felfrissítő, edző szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenység középontjában sok mozgással járó játék áll. Emellett – heti rendszerességgel - korcsoportra szabott, irányított mozgásos tevékenységeket, komplex testmozgásokat biztosítunk. Ha az idő engedi, sokat tartózkodunk a szabadban. Az udvari tevékenység mellett a séta, kirándulás egészíti ki a levegőzést.

A mozgáshoz változatos eszközöket biztosítunk, melyek alkalmasak a nagy és finommozgások fejlesztésére.

Évente szervezünk különböző programokat, sportolási lehetőséggel kiegészítve gyermekeink és családjaik számára, ezzel is megalapozva a rendszeres mozgás megszerettetését, az egész életen át tartó sporttevékenység iránti igény felkeltését óvodásainkban.

Feladataink:

- A gyermekek egészséges fejlődése érdekében azoknak a feltételeknek a megteremtése, amelyek elősegítik a biológiai fejlődést, követik a szervezet teherbíró-ellenálló- és alkalmazkodóképességét, valamint fejlesztik erejüket, ügyességüket, gyorsaságukat és állóképességüket.
- Az udvar lehetőségeinek kihasználása a gyermekek nagymozgásának fejlesztéséhez (járás, futás, kúszás, mászás).
- Minél több alkalom biztosítsa a szabad mozgásra, mivel ez gyakorlási lehetőséget ad az irányított mozgásos tevékenység alatt megismert mozgásformák többszöri ismétlésére.
- Edzési lehetőséget biztosítani a környezet, a levegő, a nap kihasználásával.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- Szeressenek mozogni, legyenek kitartóak a mozgásos játékokban.
- Örömként éljék meg a - közös (játékos, sportos) mozgást.
- Ismerjék és biztonságosan használják a mozgásfejlesztő és mozgásos tevékenységekhez szükséges eszközöket.
- Tartózkodjanak szívesen a szabad levegőn, és váljon természetes igényükké a szabadban való mozgás.

A BÁNTALMAZÁS ÉS ERŐSZAK MEGELŐZÉSE

A WHO definíciója:

„A gyermek bántalmazása és elhanyagolása (rossz bánásmód) magában foglalja a fizikai és/vagy érzelmi rossz bánásmód, a szexuális visszaélés, az elhanyagolás vagy hanyag bánásmód, a kereskedelmi vagy egyéb kizsákmányolás minden formáját, mely a gyermek egészségének, túlélésének, fejlődésének vagy méltóságának tényleges vagy potenciális sérelmét eredményezi egy olyan kapcsolat keretében, amely a felelősségen, bizalmon vagy hatalmon alapul.”

Feladataink:

- Az intézmény közreműködik a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során együttműködünk a gyermekjóléti szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal. Ha a gyermekeket veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudjuk megszüntetni, segítséget kérünk a gyermekjóléti szolgálattól.

BALESET MEGELŐZÉS ÉS ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS

A gyermekbalesetek megelőzése érdekében, illetve bekövetkezésekor ellátandó feladatok az SZMSZ-ben kerültek rögzítésre.

Elsősegély doboz kötelező minden óvodában.

Védő-óvó előírások:

Az óvoda házirendjében vannak meghatározva azok a védő, óvó előírások, amelyeket a gyermekeknek az óvodában való tartózkodás során meg kell tartaniuk.

SZEMÉLYI HIGIÉNÉ

A gyermek a családból érkezik az óvodába, magával hozza az otthoni higiéniai szokásokat, amelyek nem feltétlenül azonosak az óvoda mindennapos szokásrendjével.

Testápolás

A testápolás a gyermekek egészségének védelmét, testük, ruházatuk gondozását, rendszeres és szükség szerinti tisztálkodásukat és igényük kialakulását szolgálja.

Feladataink:

- A tisztálkodási folyamat megismertetése: helyes sorrendiség és technika begyakorlása.
- A legfőbb személyi higiéniai nevelési feladatunk: a kézmosás szokássá fejlesztése (szeretetteljes légkörben), valamint a legintimebb higiénés tevékenység, a WC és a WC-papír használatának megtanítása. Az óvónő, a pedagógiai asszisztens és a dajka részt vállal ennek begyakoroltatásában.
- A saját személyi felszerelés (törülköző, zsebkendő, fésű, fogmosó-felszerelés) használatára szoktatás.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- A testápolási szokásoknak megfelelően a gyermekek teljesen önállóan, felszólítás nélkül tisztálkodnak, fogat mosnak, fésülködnek és használják a WC-t.
- Csak a saját felszerelésüket használják.
A tisztálkodási eszközökre vigyáznak, helyére teszik azokat.

Öltözködés

Az öltözködés során minden gyermeknek szükség szerint segítünk.

A gyermekeknek külön van ovis zsákjuk, tornazsákjuk. Külön odafigyelünk és a gyermekeket is figyelmeztetjük, hogy ruhájukat mindig a helyére tegyék.

Feladataink:

- Az öltözködés helyes sorrendjének megismertetése és begyakoroltatása.
- Saját felszerelésük, ruhájuk felismerésének gyakorlása.
- Fokozatosan alakítjuk ki az önállóságot.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- Teljesen önállóan öltöznek.
- Képesek önállóan változtatni ruházatukon az időjárásnak megfelelően.
- Ismerik saját ruhájukat és azt mindig a jelükhöz teszik.

Pihenés

A szervezet egészséges fejlődéséhez elengedhetetlen a napi pihenés.

A szülők gondoskodnak az ágynemű mosásáról.

Feladataink:

- Fontos feladatunknak tartjuk az egészséges életvitel, az egészséges életmód iránti igény megalapozását, kialakítását (rendszeres életritmus, megfelelő napirend).
- A gyermekeket az egymás iránti toleranciára szoktatjuk, pihenő idő alatt csendesen pihenjenek, ne zavarják a társaikat.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- Nyugodtan, csendben pihennek minimum 1 órát.

KÖRNYEZETI HIGIÉNÉ

A világszinten egységesülő, globalizált világ a természet megvédését, a hulladék kezelését, az energiával való takarékoskosságot is beemeli az óvodai nevelés kompetenciájába.

Feladataink:

Óvónők és dajkák közösen:

- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása.
- A környezet fenntarthatóságának érdekében a gyermekeket az energiával való gazdálkodásra és a szelektív hulladékgyűjtés fontosságára nevelni.
- Az óvoda tisztaságának megóvása.

Dajkák:

- A helyiségek, mellék helyiségek takarítása.
- A játékeszközök higiénája, rendben tartása.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- A környezetükben igyekeznek mindenütt rendet tartani, ismerik a rendetlenség megszüntetésének módját.
- Megfelelően használják az óvoda épületének helyiségeit, valamint a környezet tisztán tartására szolgáló eszközöket (lábtörölő, takarító eszközök).
- A gyermekek részt vesznek elemi természetvédelmi tevékenységekben (téli madárvédelem, élőlények, növények óvása).

KAPCSOLATTARTÁS, EGYÜTTMŰKÖDÉS ELEMZÉSE KAPCSOLAT A SZÜLŐKKEL

A család és az óvoda nevelési elveinek összehangolása

A gyermek az egészséges életmódra vonatkozó ismereteit és magatartásmintáját a családból hozza magával az óvodába.

Az óvodai szokásokról a szülőket is tájékoztatjuk, hiszen azok megszilárdulásának feltétele az egységes szemlélet.

EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ ISKOLA - EGÉSZSÉGÜGYI SZAKSZOLGÁLATTAL (ORVOSSAL, VÉDŐNŐVEL)

Az óvoda egészségfejlesztő pedagógiai tevékenysége beágyazódik a gyermek-egészségügyi szakhálózat szervezeti tevékenységébe. Az iskolai (óvodai) egészségügyi ellátás feladatait és feltételeit a (26/1997. NM sz.) rendelet írja elő. Az óvodai gyermek-egészségügyi szolgálat és az óvodapedagógus együttműködése - rendeletileg - kiterjed a gyermek-egészségügyi ellenőrző vizsgálatokra, az óvodai egészségnevelésre, a pedagógusokra, a szülőkre és gyermekekre vonatkozó egészségmegelőző és - fejlesztő (orvosi, védőnői) tevékenységre.

ELLENŐRZÉS, ÉRTÉKELÉS RENDSZERE

Az intézményben folyó teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a gyermekek biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beilleszthető a nevelési-oktatási intézményben megvalósuló átfogó prevenciós programokba.

AZ ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS

Cél: Érzelmi biztonságot nyújtó környezet megteremtése, ahol az egyén az erkölcsi normákat és a közösségi nevelés alapvető szabályait elfogadja.

Óvodai nevelésünk során az érzelmi, erkölcsi nevelés különösen jelentős, mert az óvodás gyermek, „érzelmi gondolkodó”, azaz érzelmei befolyásolják cselekvéseit. A gyermekek az óvodai élet sokszínű tevékenységeinek segítségével ta-

nulnak meg alkalmazkodni egymáshoz, elfogadni, megérteni társaik problémáját, szükségleteiket késleltetni, önmagukat megvalósítani, nem sértve a másik gyermek szabadságát.

A sokrétű, gazdag tevékenységekben nézeteltérések is keletkezhetnek, melyek megtanítják a gyermekeket a feszültségek, ellentétek, különböző igények kultúrált megoldására, levezetésére. Arra neveljük őket, hogy kisebb problémáikat igyekezzenek önállóan és erkölcsi értékeiknek megfelelően megoldani. Az egyénre való odafigyelést elengedhetetlennek tartjuk, hiszen a gyermekek különböző adottságokkal születnek, különböző körülmények között élnek, ezért a velük való bánásmód sem lehet azonos.

A gyermek társas kapcsolatainak alakulását leginkább a szabad játéktevékenységekben tudjuk elősegíteni. Az interperszonális (személyközi) kapcsolatok új formáinak alakítása (felnőtt - gyermek; gyermek – gyermek) érzelmekre épülő, kooperációra alkalmas legyen:

- fokozatos befogadással
- az óvodapedagógus modellértékű viselkedésmintájával
- és a szokások gyakorlásával.

A gyermekek pozitív érzelmi kötődése úgy alakul ki, ha jól érzi magát a közösségben.

A **Boldogságórák programja**, óvodai nevelési elveinkkel összecsengő szemlélete motivált minket a program intézményi szintű bevezetésére. Megvalósítandó kiemelt feladatként bekerült az éves feladattervünkbe a Boldogságprogramhoz való csatlakozás, illetve az ezzel járó „feladatok” megvalósítása. A teljes Boldogságóra program 10 egymásra épülő témából áll, amelyek fokról fokra ismeretlik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit. Az egyes témakörök sorrendben: Boldogságfokozó hála, Optimizmus gyakorlása, Kapcsolatok ápolása, Boldogító jó-cselekedetek, Célok kitűzése és elérése, Megküzdési stratégiák, Apró örömök élvezete, Megbocsátás, Testmozgás, Fenntartható boldogság.

Feladatunk minimum havi egy óra és egy feladat elvégzése a gyerekekkel, de érdemes ettől több időt szánni a témákra, hogy beépüljön a gyerekek szokásrendszerébe a boldogságfokozó technika. A feladatok játékos, vidám, kreatív formát öltenek, melyek a havi boldogságfokozó témát bontják ki és gyakorlatban fejlesztik az optimista gondolkodást, tapasztalati tanulás útján. A feladatokat három különböző nehézségi szinten valósíthatjuk meg, mely fokozatot mi magunk választhatjuk ki a csoportunk fejlettségi szintjéhez igazítva. A hónap további részében, tetszőleges időszakokban kreatív feladatokra, dalok megtanulására, vidám, szabadidős tevékenységek végzésére ösztönözhetjük a gyermekeket, az adott témában.

Program célja:

„Arra törekszünk, hogy a Boldogságórák derűs és élménygazdag feladatai, játékaik, valamint gyakorlataik fokról fokra kibontakoztassák a derűt és életszeretetet.

Gyermekeink így a jövőbe vetett hittel, bátran járják végig a felnőtté válás útját, majd boldogságra képes emberré válhatnak.”

Prof. Dr. Bagdy Emőke

Cél: Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés során törekednünk kell:

- A szeretetteljes, biztonságot adó családi légkör megteremtésére a befordulástól az óvodáskor végéig.
- A gyermek társas szükségleteinek kielégítésére.
- A kapcsolatteremtő és megtartó képességek formálására, erősítésére, fejlesztésére és a különbözőség elfogadására.
- A gyermek egyéni és életkori sajátosságaihoz mért szokás – és szabályrendszer kialakítására.
- A gyermeki önérvényesítő törekvések mellett a gyermeki önkifejezésnek teret adó szemlélet kialakítása.
- Az én tudat, a reális énkép alakítására.
- Olyan óvodai élet megszervezésére, ahol lehetőség nyílik, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, városunkat, amely a hazaszeretet és a szülőföldhöz való pozitív kötődés alapja.
- Természeti és társadalmi környezetünkben olyan feltételek megteremtése, amelyben alkalom nyílik egymás megismerésére, esetenként a különbözőség megtapasztalására, ez által az erkölcsi normák és a helyes viselkedés alakítására, elősegítve az önkifejezést.
- Változatos módszerek, eszközök alkalmazásával az életben való eligazodást segítő alapkészségek rögzítésére.
- A nevelő - fejlesztő munka során törekedjünk arra, hogy a közös élmények örömet, érzelmi többletet a gyerekek átérezzék.
- Minden gyermek számára a legoptimálisabb fejlődést biztosító érzelmi légkör, stabil személyes kapcsolat megteremtése. Az együttes játék örömeivel az érzelmi szorongás, visszahúzódás, rosszkedv oldása, pozitív érzelmek fokozása.
- Az óvoda valamennyi dolgozójának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű szerepet töltsön be, amely megteremti a gyermek számára az érzelmi, erkölcsi biztonságot, állandó értékrendet közvetít.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére

- A kialakult szokások a gyermek igényévé válnak, amelyeknek természetes módon tesznek eleget.
- Ragaszkodnak a felnőttekhez, óvodájukhoz, a gyermektársakhoz, ezt szavakban, tettekben is nyilvánosságra tudják hozni.
- A gyermekek belső igényévé válik a helyes viselkedés és a helyes cselekvés szabályainak betartása.
- A szabályok megszegése esetén figyelmeztetik egymást.

- Konfliktushelyzetben képesek társaikkal egyezkedni.
- Érdeklődnek társaik iránt, együtt éreznek a közösség tagjaival.
- A csoportba érkező vendéget szeretettel, tisztelettel fogadják.
- Képesek türelmesen, nyugodtan meghallgatni a felnőttek és társaik közlését.
- Szívesen dolgoznak a közösségért.
- Szociálisan érette válnak az iskolába lépésre.
- A tevékenységeket türelmesen, a megbeszéltek alapján befejezik.
- Önmagukat tudják értékelni a tevékenységekben, tetteik helyességét, ill. tévedésüket is képesek legyenek mérlegelni az önértékelés, majd mások értékelése során.
- Nemzeti identitásuk fokozatosan alakul és fejlődik: folyamatos felfedezés hatására érzelmi viszony alakul ki bennük városunk, megyénk, országunk iránt.

AZ ANYANYELVI, AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA

Mivel a gondolkodás és a beszéd egymástól elválaszthatatlan, és a gyermekek fejlettsége, ill. személyiségfejlődése között szoros összefüggés van, ezért az óvodai élet minden szakaszában kiemelt feladatként kezeljük.

Az **anyanyelvi nevelés** áthatja az egész óvodai nevelést, benne foglaltatik minden gyermeki tevékenységben.

Identitástudatunk alapja, ezért fontosnak tartjuk a gyermekek számára a szép, kulturált, udvarias beszéd elemeinek, szabályainak közvetítését, nyelvünk szépségének megismerését.

Fontos az egyéni érdeklődésre alapozott beszédkedv kialakítása, fenntartása, a gyermek meghallgatása. A beszéd által erősödik a gyermek biztonságérzete, növekszik tájékozottsága, gazdagodnak ismeretei, fejlődik gondolkodása.

Cél: A gyermek szabad önkifejezésének, közlési vágyának elősegítése, az életkorra jellemző nyelvi fejlettség, nyelvi kompetencia kialakítása.
Fejlett kommunikációs készséggel rendelkező, élményeit, elképzeléseit bátran megfogalmazó gyermekek nevelése.

Feladat:

- Az anyanyelv, a gyermek környezetével való érintkezésének, önkifejezésének, gondolkodásának eszközeivé kell, hogy váljék, megtanítva a gyermeket a beszéd használatára, ennek igényére, örömeire. Az óvónők és a pedagógiai munkát segítő dolgozók példaszerű, modellértékű beszédükkel segítik a gyermeket a beszédfejlődésben.

- Az óvónő beszéde legyen:
 - változatos hangzású
 - szókincse gazdag, árnyalt
 - grammatikailag tiszta, jól szerkesztett
 - kerülje a hangos beszédet
 - fejlessze a gyermek gondolkodását, meta-kommunikációs készségét
 - hallgassa meg a gyermeket.
- A gyermeki beszéd fejlesztésének területei:
 - Beszédszlelés, beszédértés
 - Szókincsbővítés, szövegalkotás
 - Grammatika
- A családok nyelvi kultúrájának megismerése
- Az anyanyelvi fejlesztés preventív, játékos, tudatos, egész napon át tartó tevékenység legyen, mely biztosítja minden gyermek számára az egyéni fejlődést.
- Az óvodapedagógus fejlesztőmunkája mellett a súlyosabb beszédhibákat, elmaradásokat felismerve, szükséges a megfelelő szakember segítségét kérni (beszédfejlesztő, logopédus).
- A gyermekek logopédiai szűrését 3 éves kortól (53/2016.(XII.29.) EMMI rendelet) a Pedagógiai Szakszolgálat logopédusai végzik.

Az óvodában a kisebb nyelvi problémák, beszédhibák javítását beszédfejlesztő pedagógus, ill. a csoportban dolgozó óvónők végzik. Fontos a szakember és az óvodapedagógus közötti kommunikáció, a TEAM munka, az eredményesség biztosítása érdekében.

Az értelmi képességek fejlesztése a gyermekek egész napi tevékenységébe ágyazottan, játékban, munkában, tanulási tevékenységben az anyanyelvi fejlesztéssel szorosan összekapcsolódva valósul meg. Ez irányú fejlesztésünk a kultúra átadás hatásrendszerében történik. A gyermekek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését, célirányos bővítését oly módon tervezzük, hogy ezen keresztül fejlődjenek megismerő képességeik (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, problémamegoldó – és alkotó gondolkodás, fogalmi gondolkodás).

Az értelmi képességek területei:

- Pontos, differenciált vizuális észlelés
- Haptikus (tapintásos) észlelés
- Hallott, auditív információk pontos észlelése, megkülönböztetése
- Hallott-látott információk összekapcsolásának képessége
- Rövid idejű verbális-vizuális memória
- Képzelet
- Szándékos figyelem
- Gondolkodási szintek és műveletek

Feladat:

- Az értelmi képességek fejlesztése a gyermekek természetes kíváncsiságára, tevékenységvágyára épüljön.
- Aktív cselekedtetéssel, az élethelyzetekben történő gyakorlással eljuttatni a gyermekeket a szimbolikus, egocentrikus gondolkodástól, a szemléletes, tapasztalaton alapuló gondolkodásig, fogalomalkotásig.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- A gyermekek összefüggően beszélnek, bátran nyilvánítanak véleményt, elbeszélésük folyamatos, logikailag összefügg.
- Szókincsük életkoruknak megfelelő, aktívan használják a tapasztalatok során bővült szókincsüket.
- Képesek ok-okozati összefüggéseket megfogalmazni, következtetéseket levonni.
- Figyelmesen végighallgatják társaikat és a felnőtteket.
- Beszédük megfelelő sebességű, jól érthető, tisztán ejtenek minden beszédhangot.

V. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

SZEMÉLYI FELTÉTELEK

Nevelőtestületünk minden tagja elkötelezett, közös céljaink megvalósításáért. A közös értékrend, a kölcsönös bizalom és a színvonalas munkavégzés jellemzi mindennapos tevékenységünket. Legfontosabb mindig a gyermek érdeke, minden, ami az óvodában történik, ezt szolgálja. **A nevelőmunka középpontjában a gyermek áll.**

Dolgozóink létszáma:	60 fő
Óvodapedagógus:	33 fő
Nevelő munkát segítő:	24 fő
- dajka	16 fő
- pedagógiai asszisztens	6 fő
- óvodatitkár	2 fő
Egyéb fogl. (udv. m.)	3 fő

Munkaköri megoszlás az óvodapedagógusok körében

Intézményvezető:	1 fő
Intézményvezető-helyettes	2 fő
Tagóvodavezető:	4 fő
Munkaközösség vezető:	4 fő

Az óvodapedagógusok szakirányú végzettségei:

Közoktatás vezető

Gyógytestnevelő

Nyelv- és beszédfejlesztő

Fejlesztő pedagógus

Tanügyigazgatási, nevelési-oktatási, intézményi ismeretek

Gyermek- és ifjúságvédelem

Gyermektánc oktató óvodapedagógus

A sajátos nevelési igényű gyermekek ellátását megbízási szerződéssel foglalkoztatott szakemberek – gyógypedagógus, logopédus, gyógytornász – látják el.

Gyermekcsoportonként az óvodapedagógusok munkaköre a hagyományoknak megfelelő, munkájukat, egyéni megbízásait munkaköri leírás alapján végzik, a nevelés egész időtartamában.

A tagóvoda vezetők a nevelőtestület kisebb közösségeinek munkáját vezetői egyeztetés alapján önállóan és felelősséggel irányítják.

A sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztése speciálisan képzett szakember közreműködésével történik.

TÁRGYI FELTÉTELEK

Óvodánk nevelőmunkája 5 feladatellátási helyen folyik.

Az 5 tagóvoda eredetileg is gyermekintézménynek épült (Központi, Nyitnikék, Tompos úti, Tordai úti, Móricz Zs. úti tagintézmény), 4 épületben van tornaszoba, ill. tornaterem (Központi, Tompos úti, Tordai úti, Móricz Zs. úti tagóvodában).

Intézményünk rendelkezik a pedagógiai programunk megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel. Négy óvodában (Központi, Tompos úti, Tordai úti, Móricz Zs. úti) só-szoba ad lehetőséget az egészségnevelésre.

A csoportszobák berendezése, bútorzata – az óvónői ötletességnek, leleményességnek köszönhetően – esztétikusak, dekoratívak, jól szolgálják a gyermeki tevékenységeket.

Valamennyi óvoda udvara ligetes, fák, virágok, fajtátekok, fedett teraszok, árnyékolók teszik hangulatossá a gyermekek külső környezetét, számos nevelési feladatra lehetőséget teremtve.

Fenntartónk, több sikeres pályázatának köszönhetően az elmúlt években minden tagóvoda tárgyi fejlesztése kimagasló volt. Több milliós beruházások keretében bővültek a kül- és beltéri játékeszközök, felszerelések, bútorok, illetve az épületek energetikai fejlesztése is megvalósult.

Az életkori sajátosságoknak, változó testméretnek megfelelő bútorzat, színes, hangulatos, harmonikus, a nagyrészt természetes anyagokból készült dekoráció és eszközrendszer jól szolgálja a gyermekek harmonikus fejlődését. Az évszakok, ünnepek hangulatát tükröző óvodai környezet pozitív hatással van az itt élő gyermekekre.

A szükségletek kielégítését biztosító felszerelések hozzáférhetőek, megfelelnek a gyermekek igényeinek, a pedagógiai elvárásoknak, a biztonságtechnikai és balesetvédelmi előírásoknak. Irodák, felnőtt öltözők, mosdók állnak rendelkezésre a felnőtt munkavégzésre minden tagóvodában.

AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

A **napirend** kialakításánál az óvoda óvó-védő funkcióját tekintjük elsődlegesnek, a szabad játékre biztosítjuk a legtöbb időt.

Cél: Az adekvát és rendszeres életritmus kialakítása, mely a gyermekek számára biztonságérzetet nyújt, segíti a tevékenységekben megnyilvánuló egészséges testi és lelki fejlődésüket.

Elveink a napirend kialakításánál:

- Az óvodás, az óvodába játszani jön. Ezt szereti, ez a dolga, domináns szükséglete.
- A napirend kialakításával biztosítjuk a zavartalan játékidőt a gyermekek számára. Hosszan tartóan, zavartalanul, elmélyülten akkor lehet játszani, ha a napirend az óvodába érkezéstől hazamenésig folyamatos, nincs felesleges várakozási idő.
- A gondozási teendők időtartama a gyerekek egyéni igényéhez, tempójához igazodó.
- A jól kialakított napirend engedi, hogy a gyerekek „pihentenek” a család szükségletei szerint érkezzenek óvodába.

- Az étkezések időpontja bizonyos keretek között megválasztható.
- Az óvodapedagógusok által kezdeményezett tevékenységek érdekesek, vonzóak, érdekes bekapcsolódni, majd lehet folytatni a megkezdett játékot, de ezen idő alatt is maradhatnak a maguk által választott játéknál.
- Az óvodás korú gyermek lételeme a mozgás, a csoportszobában és a szabad levegőn egyaránt.
- Egészségük védelme érdekében, minél több időt töltsenek a szabad levegőn.
- A délutáni pihenést követően sem kell indokolatlanul várakozni, tiszteletben tartjuk, hogy az egyes gyermekek alvásszükséglete különböző.

Az étkezések, a mindennapi mozgásos játékok, a mese, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységek, a levegőzés, udvari játék, a játék folyamatában naponta azonos időpontban és intervallumban való ismétlődése nyugalmat, folytonosságot, támaszt biztosít, főbb kereteit érdemes megtartani.

A napirend összeállítása az óvodapedagógus feladata, a csoportjába járó gyermekek igényei és a helyi adottságok, aktualitások figyelembe vételével.

A jól kidolgozott napirend a maga rugalmasságával lehetőséget biztosít az óvodai élet egészében az elmélyült tevékenykedésre.

A **hetirend** csoportonként változó, alkalmazkodik a csoport életkorához, kialakítása az óvodapedagógus feladata:

A hetirend segíti az óvodapedagógus tervező-szervező munkáját, biztosítja a gyermekek napi életének „megszervezését”. Tartalmazza az óvónő által szervezett tevékenység kínálatot, azt a domináns tevékenységet, amelyben az óvodapedagógus megvalósítja aktuális fejlesztési elképzeléseit, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő (5-35 perces) csoportos tevékenységeket.

A gyermeki tevékenységeket rugalmasan kezeljük: alkalmazkodunk a különböző változásokhoz, a gyermeki kezdeményezésekhez. A mese, a mozgás minden korcsoportban része a mindennapjainknak.

Egyes tagintézményekben a nagycsoport beépíti heti rendjébe a vízhez szoktatást heti egy alkalommal. Kiemelt feladatunk az irányított mozgásos tevékenység időpontjának csoportonkénti összehangolása. A gyermekek, szüleik kérésére különböző speciális szolgáltatásokat vehetnek igénybe hittan, gyermektánc, gyógytorna, idegen nyelv, furulya, vízhez szoktatás, fit-ball, kézműves műhely, báb-és meseműhely, Bozsik-foci, Sportmanó, mely tagóvodánként eltérő, lásd.: Tagóvodák egyéni arculata.

Ameddig az óvoda férőhelye ezt lehetővé teszi, minden gyermeket felvesszünk. Igény és lehetőség szerint nem a kötelező felvételi körzetekből is.

A **csoporthoz tartozók szervezése** óvodánkban a helyi igényeknek, lehetőségeknek, az óvodapedagógusok attitűdjének és elsősorban a gyermekek érdekeinek figyelembevételével történik.

Ennek megfelelően vegyes, részben osztott és osztott csoportokat egyaránt szervezünk.

A **vegyes** életkorú csoportok szervezésekor a különböző korosztályok kedvező arányával biztosítjuk a kortárskapcsolatok kialakulásának, erősödésének lehetőségét. Az új gyermekek befogadása, a szokásrendszer kialakítása, hagyományok átörökítése természetes módon történik.

Részben osztott csoportokban kisebb a gyermekek közötti életkorbeli különbség. Mindkét szervezeti formából problémamentesen és rugalmasan megvalósítható a fejlettség szerinti beiskolázás.

Kedvező tapasztalataink vannak az **osztott** csoportokról is. Ezek a gyermekek 3 vagy 4 évig együtt vannak, szorosabb, tartalmasabb társas kapcsolatok alakulnak ki.

GONDOZÁS KIEMELT SZEREPE AZ ÓVODAI ÉLET SZERVEZÉSÉBEN

A gondozás a gyermek testi-lelki szükségleteinek kielégítésére irányul, melyet intimitás jellemez. Olyan alapvető tevékenység az óvodai életben, amely alapvetően hozzájárul a személyiség alakulásához.

Az óvodába lépés előtt ideális esetben a gondozás az anya-gyermek kapcsolatban valósult meg.

Óvodába lépéskor az anya helyébe az óvodapedagógus lép, elfogadó, támaszt nyújtó közelségével, empátikus magatartásával.

Így válik a gondozás óvónő-gyermek személyes kapcsolatán alapuló biztonságot, jó közérzetet nyújtó tevékenységgé.

A gondozási tevékenység folyamatában az óvodapedagógus:

- személyes példával segíti a gyermeket a gondozási feladatok végzésében,
- mindent megtesz a gyermek szomatikus, pszichikus és szociális elégedettségéért,
- segíti a készségek és képességek kifejlődését, ismereteket nyújt,
- megválasztja azokat a módszereket, biztosítja azt az idővallumot, amelyre a gyermeknek szüksége van, segíti, hogy képessé váljanak egyre önállóbban végezni feladataikat.
- erősödnek e viszonyban pozitív érzelmeik: bizalom, pozitív énkép, biztonságérzet, gondozott külső iránti igény, jellemzőjévé válik a gyerekeknek a szorongásmentes vidám alaphangulat.

Az óvodapedagógus a gondozást végző többi munkatársával azonos értékrend szerint, együttműködve vesz részt a tevékenység megvalósításában.

A NEVELŐMUNKA DOKUMENTÁLÁSA

Szakmai dokumentumok:

- Pedagógiai program:
A Kisvárdai Egyesített Óvoda valamennyi tagintézményében a nevelőtestület által elfogadott, az óvodavezető által jóváhagyott pedagógiai program alapján valósul meg a nevelés.
- Éves munkaterv
- Csoportnapló:
Tartalmazza a nevelés tervezését és értékelését félévente, az egyéni és csoportos fejlesztési terveket, a nevelés tartalmi elemeit, a gyermekek fejlődésének, fejlesztésének nyomon követését.
- Különleges bánásmódot igénylő gyermekek fejlesztési tervei.
Intézményünk 2018./2019. nevelési évtől online-dokumentációt vezet az ovped.hu felületén.

Óvodai Pedagógiai Programunk teljes szabadságot kíván adni az óvodapedagógusoknak a nevelés, a tanulási tevékenység megtervezésében.

Óvodáink életét úgy szervezzük meg, hogy a teljes nyitvatartási időben, az óvodában szerveződő valamennyi tevékenységet óvodapedagógus irányítsa.

AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

A SZÜLŐ, A GYERMEK, A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI

Célja:

Az óvoda egyik pótolhatatlan, mással nem helyettesíthető funkciója, a családi élet kiegészítése. Az óvodai nevelésünk alapértékei a családdal történő szoros együttműködésben teljesedik ki, őrizhető meg. Számolunk azzal a törvényszerűséggel, hogy a szülők érték átörökítő szerepe meghatározó.

Feladat

- A szülőkkel együttműködő, segítő partneri kapcsolat kialakításra törekszünk. Igyekszünk elérni, hogy a gyermekek örömmel járjanak óvodába, ezzel támogatva a rendszeres óvodába járást, megelőzve a későbbi iskolai tanulói lemorzsolódást.
- A családok sokfélesége miatt nagyfokú toleranciával rendelkezünk, tiszteltben tartjuk a különbözőségeket.

- Mindent megteszünk, hogy a szülők támogassák a gyermekeik fejlesztésére irányuló törekvésünket, lehetőségeikhez mérten vegyenek részt az óvodai életben.
- Tiszteletben tartjuk, hogy a „gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, és ebben az óvodák kiegészítő szerepet játszanak.”
- Mindemellett bevonjuk őket a különböző intézményi programokba, mellyel segítjük őket gyermekeik mélyebb megismerésében. Pl: "Szülők Akadémiája"

Az együttműködés formái

- Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való együttműködés. Az együttműködés a gyermek óvodai beíratásával kezdődik, a személyes kapcsolatfelvétel első állomása az óvodapedagógus családlátogatása. A személyesség, a gyermekek felé megnyilvánuló figyelmességek, segítik az érzelmi kötődés megalapozását.
- A mindennapi találkozás a napi tapasztalatcsere biztosítja az óvoda és a család között a folyamatos információáramlást.
- Az összevont szülői értekezletre szeptember elején kerül sor, hogy a tanév elején nyugodt, biztonságot nyújtó légkört érzékeljenek a szülők, így bizalommal legyenek az óvoda iránt.
- Csoport szülői értekezleten kerül sor a szülőket érintő témák megvitatására, a gyerekek általános fejlődésének megbeszélésére, a gyermekmunkák megtekintésére, valamint lehetőség nyílik arra, hogy elképzeléseiket, észrevételeiket nyilvánosan is elmondhassák.
- Nyílt napokon lehetőséget biztosítunk az óvodai élettel való ismerkedésre, bekapcsolódásra a gyermeki tevékenységbe, hagyományok ápolásába. Mindezek mellett, leendő óvodásainkat is várjuk az „Ovicsalogató” programokon.
- Óvodai dolgozók, szülők, gyermekek együttes munkája, az óvoda környezetének szebbé tételére.
- Az óvoda, illetve csoportrendezvények alkalmával megosztjuk a feladatokat, az ünnepvárás örömét a szülőkkel.
- A kirándulások, gyermekközösségi napok /szülő, gyermek/ közös élménnyel erősítik az összetartozást, a bensőséges légkört, a személyességet.
- A közös munkadélutánok jó alkalmat teremtenek a kötetlen, meghitt beszélgetésre, egymás jobb megismerésére.
- Hirdetőtábla, melyet a családok figyelmének felhívására rendszeresítünk, jelzik a soron következő eseményeket, a napi menetrend szerinti teendőket, a szülők számára igénybe vehető és nyújtható forrásokat, támogatási lehetőségeket. Összességében bepillantást nyújtva az óvoda mindennapi életébe.

- Önkéntes felajánlással a szülők fizikai segítséget nyújthatnak, közreműködhetnek speciális tevékenységekben, segíthetnek rendezvények meglátogatásában, takarításban, díszítésben stb.

Család

A szülőkkel együttműködő, segítő partneri kapcsolat kialakítására törekszünk. Fontos számunkra a családok nevelési szokásainak megismerése, közelítése az óvodai nevelési szokásokhoz, megkönnyítve ezzel a gyermek óvodai közösségbe való beilleszkedését. Az óvoda minden dolgozója előítéletektől mentesen közeledik a családokhoz. Arra törekszünk, hogy a szülők, partnerek megelégedésére, a családi nevelést kiegészítve, gondozzuk, ápoljuk, védjük, szocializáljuk, neveljük, fejlesszük a gyermekeket. A család - óvoda kapcsolatát a következő kulcsszavak határozzák meg: az óvoda - kompenzál

- modell, minta
- támogató, tanácsadó

Az együttműködés és kapcsolattartás formái

Beiratkozás – óvodai előjegyzés – bemutatkozó nap

Ismerkedés az óvodával; az óvoda programjának, házirendjének megismertetése.

Családlátogatás

A gyermek életkörülményeinek megismerése, a gyermek helye a családban, szokásai.

Tájékozódás a szülők nevelési elveiről, szokásairól, a család és környezet elvárásainak megismerése, amennyiben a szülők igénylik.

Befogadás

Bölcsődéből: A gyermekek zökkenőmentes beilleszkedése érdekében tartalmi kapcsolat kialakítása. Kapcsolatunkban a kölcsönös nyitottság és folyamatosság érvényesül. Biztosítjuk a fokozatos átmenet lehetőségét.

Családból: Óvodánk nyitott, lehetővé tesszük, hogy bármikor ellátogassanak az óvodába, ismerkedjenek leendő óvónőikkel, felnőttekkel, gyermekekkel, az új környezettel. A fokozatos apás-anyás beszoktatás és a kedvenc játék behozásának lehetőségét biztosítjuk. Az óvodában töltött időtartamot fokozatosan növeljük. A csoport feltöltésének ütemezése: először a bölcsődéből, majd a családból érkező gyermekeket fogadjuk. A befogadást elősegítve hívjuk leendő óvodásainkat különböző „Ovicsalगतó” programokra.

Óvodakezdés:

Ismerkedés az óvoda napirendjével, szokásrendszerével.

A családdal egyeztetett egyénre szabott tervezett folyamat.

A gyermek megfigyelése a befogadás időszakában (bemeneti méréshez szükséges).

Nyílt nap – Témahét

A szülőknek lehetőséget biztosítunk, hogy betekintést nyerjenek az óvodai életbe. Képet kapjanak a sokszínű gyermeki tevékenységekről, a megvalósuló programok folyamatáról, a gyermekek közösségben elfoglalt helyéről, viselkedéséről. Pl. „Óvodanyitogató”

Szülői értekezlet

Az óvodai élettel kapcsolatos információk megbeszélése. Az óvodát, gyermeket, szülőt érintő legfontosabb témák megbeszélése. Egy-egy érdekes nevelési terület – probléma feldolgozására szakemberek bevonása – fórum jelleggel, a Szülők Akadémiája program keretében

Fogadóóra

Az óvoda vezetése (intézményvezető, intézményvezető-helyettesek, tagóvoda-vezetők) előzetes időpont egyeztetés után, szükség esetén lehetőséget biztosít a szülők számára a felmerülő kérdések megbeszélésére.

Közös programok

Lehetőséget teremtenek a család és az óvoda közötti kapcsolat elmélyítésére, a közös élmények szolgálják az óvodai kötődést, erősítve az összetartozást, lehetővé teszik a baráti kapcsolatok kialakulását.

Közös kirándulások, gyermekközösségi nap, családi nap, sportrendezvények lehetőséget teremtenek meghitt beszélgetésekre, egymás megismerésére, szorosabb barátságok kialakulására.

Ünnepek

Az óvodai ünnepek kulcsfontosságúak nevelőmunkánkban. Az ünneplés pedagógiai szempontból kiemelt lehetőséget kínál, mert rengeteg tevékenységi lehetőséget és esztétikai élményt biztosít, elősegíti a közösségi érzések alakítását, a kooperáció és kommunikáció gyakorlását.

Az óvodai ünnepek jó kapcsolattartási lehetőségek, valamint alkalmasak az egyéni arcukat fejlesztésére, megmutatására.

Minden jeles napot egy hosszabb előkészület előz meg, melyben az óvónő a gyermek kíváncsiságára építve, *változatos tevékenységeket biztosít*, természetesen a gyermek életkori sajátosságait, fejlettségét, érdeklődését szem előtt tartva, figyelembe véve a szülők igényeit, az óvoda kialakult hagyományait, környezeti adottságait.

A hagyományok ápolása közben történő együtt játszás, együtt munkálkodás, tervezés, örömtelivé, izgalmassá teszik a várakozás időszakát. A hagyományok ápolásával beépítjük nevelési gyakorlatunkba mindazon értékeket, melyeket a környezet megőrzött és az óvodások számára érdemesnek tart, így a modern világgal ötvözve tovább él népünk kulturális gyökere, óvodásaink megismerhetik szépségét, értékeit.

Az óvodai élet hagyományos ünnepei

- Gyermek születés és/vagy névnapja
- Anyák-napja,
- Évzáró
- Gyermeknap
- Gyermekközösségi nap

Néphagyományokhoz kapcsolódó

- Szüret
- Mikulás
- Karácsony
- Farsang
- Húsvét

Társadalmi ünnepeink

- Október 23.
- Március 15.
- Május 1.
- Nemzeti összetartozás napja (június 4.)

A természettel szorosan összefüggő jeles napok

- Víz világnapja (03. 22.)
- Föld Napja (04. 22.)
- Madarak és Fák Napja (05. 10.)
- Környezetvédelmi Világnap (06. 05.)
- Állatok világnapja (10. 04.)
- Takarítási világnap (09. 20.) /Változó/

Munkadélutánok

Az óvoda dolgozói, a szülők, a gyerekek együttes munkája az óvoda és környezete szebbé tételére, játékkészítés a gyerekekkel közösen, a gyerekek örömeire.

SZK

Az óvodáinkban működő Szülői Közösségek tagjai (csoportonként 1 – 2 fő), a szülők választása alapján kerül megválasztásra. Működésüket, feladat – és jogkörüket éves munkaterv szabályozza.

Tagóvodák közötti kapcsolattartás

- Az együttműködés konkrét formáit az éves munkaterv tartalmazza.
Az együttműködés alapelvei: - munkaközösségek formálása
 - pozitív munkatársi viszony érvényesítése (értekezletek, kirándulások)
 - szakmai tapasztalatcsere, újszerű módszerek kipróbálása

AZ ÓVODA KAPCSOLATAI KÜLSŐ INTÉZMÉNYEKKEL

Fenntartó

- Tartalmas, szakmaiságon alapuló munkakapcsolat a Polgármesteri Hivatal szakosztályaival az óvoda zökkenőmentes működése érdekében.
- A kapcsolattartás az óvodavezető feladata.
- Formái: Napi szinten ill. aktuális esetekben: személyesen vagy telefonon, ill. írásban
Jelentések, tájékoztatók, beszámolók.

Iskola

- Szorosabb tartalmi kapcsolat kialakítása, az „azonos körzetben” lévő iskolával, a város többi iskolájával, így elősegítve a gyermekek zavartalan iskolakezdését. Kapcsolatunkban érvényesül a kölcsönös nyitottság, a bizalom, egymás munkájának megismerése, megbecsülése. Együttműködésünk kialakításakor arra törekszünk, hogy az óvoda – iskola átmenet programszerű, tartalmilag előkészített folyamattá váljon, ennek érdekében a kapcsolattartás formái változatosak.
- Látogatás: - Egymás rendezvényein, ünnepein való részvétel.
- Kölcsönös hospitálás – tapasztalatgyűjtés a tanórákról a nagycsoportos gyermekekkel – tanítók fogadása – óvodai élet megismertetése.
- Egy új szemléletű, gyermekcentrikus Óvoda - Iskola együttműködés kialakítására törekszünk.

Közművelődési intézmények: Színház – Múzeum

A gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodva, minden évben színházbérletet vásárolnak óvodásaink. Lehetőségekhez mérten, megtekintjük a kiállításokat.

- A gyermekek kulturális igényeinek alapozása, viselkedésformák elsajátítása, szabadidő hasznos eltöltésének megszervezése

Az óvoda egyéb kapcsolatai

Sz.Sz.B. Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Megyei Szakértői Bizottság

Sz.Sz.B. Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kisvárdai Tagintézménye

- Részképesség zavar, magatartás probléma, iskolaérettség megállapítása, a fejlesztés kijelölése céljából vizsgálat kérése az intézménytől.
- Szakmai tanácskozások, megbeszélések szervezése.
- A kapcsolat koordinálását a kapcsolattartó személy (a fejlesztő pedagógusok koordinátora) és a tagintézmény vezetők végzik.
- Tehetséges gyermekek szűrése és fejlesztése, tehetséggondozó koordinátorok segítségével.

Kisvárdai Család- és Gyermejkölési Központ

- A Köznevelési Törvény, a Gyermekvédelmi Törvény előírásai szerint közös feladatunk a gyermek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésének, jólétének a családban történő nevelésének, elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése, a tanulói lemorzsolódás megelőzése.
A hátrányok leküzdésének, az esélyegyenlőség biztosításának érdekében folyamatos élő kapcsolat fenntartása (esetmegbeszélések, beszámolók), melyet a gyermekvédelmi felelősök koordinálnak.
Új együttműködési forma a Szociális segítő munkatárssal történő konzultáció lehetősége minden tagintézményben.

Gyermekorvos, védőnő

- Törvényi előírás alapján végzik az éves szűréseket. A kapcsolat alapja a gyermekek egészségvédelme. Folyamatos információcsere.

Az együttműködés várható eredménye

- Megteremtődnek azok az együttműködési formák, amelyekkel közösen segítjük a gyermek személyiségfejlődését, képességei kibontakoztatását.
- Az óvoda a szülővel együtt biztosítja – azonos célokkal, követelményekkel – a gyermek fejlődéséhez szükséges legoptimálisabb környezetet.
- A szülők naprakész információhoz jutnak a gyermek napi tevékenységeiről, a gyermek fejlettségéről.
- Zökkenőmentes, gyermekcentrikus óvoda - iskola átmenet.
- A különböző nevelési helyzetben nyújtott segítség eredményeképpen kialakul egy tudatosabb szülői szemlélet, mely mindenképpen a gyermekek harmonikusabb fejlődéséhez járul hozzá.

VI. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

JÁTÉK

A játék belső indítékok alapján létrejövő, önkéntes tevékenység, amelyben a gyerekek élményeit és vágyait dolgozza fel, miközben ismereteket és készségeket sajátít el.

Cél: Az önfelelt szabad játék megvalósulása, melynek során elfogadjuk a gyerekek szabályait, hagyjuk cselekedni, saját elgondolása szerint választani, biztosítjuk önállóságát, szabad kezdeményezését, ezáltal önértékesítési vágya kiteljesedik, személyisége a legteljesebben fejlődik, s a játék öröme és boldogságot jelent a számára.

A gyermek végső törekvése a játékcél elérése, ennek érdekében mozgósítja különböző képességeit.

Feladat

- A gyermekek igényeihez igazodó feltételrendszer biztosítása, amely tevékenységre motivál, segíti a gyermek szabad játékát kiteljesedni, serkenti alkotó fantáziáját, játékszükséglete szerint „eszközkészítésre” barkácsolásra ösztönöz.
- A szabad játékban olyan biztonságot árasztó légkört teremtünk a gyerekeknek, ahol az:
 - esélyegyenlőség dominál,
 - élményeit újra élheti,
 - játszhat saját örömeire – egyedül
 - társaival
 - felnőttekkel a számára kedves szerep szerint,
 - játékát tovább bővítheti fantáziájának, ötleteinek, ismereteinek és képességeinek megfelelően,
 - megfelelő idő biztosított a játék elkezdéséhez, kiteljesedéséhez, a kifejezéshez, ill. a több napon át történő folytatáshoz,
 - játék során a gyermek számára a felnőtt mindig elérhető, kiváró, biztató, szükségletei szerint: partnersegítő vagy játszótárs.
- A szabadban, az udvaron olyan feltételrendszert biztosítunk, amely lehetőséget teremt a csoportszobában folyó játék folytatására, a kiteljesedés elősegítésére.

- Az udvaron azoknak a feltételeknek a megteremtése, melyek szabad mozgásra, mozgásos szabályjátékokra, napfürdőzésre, vízzel való játékokra motiválják a gyermekeket.

Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékoztató, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé.

A gyermekek játékának ismeretében teremtjük meg az önfelelt, szabad játék feltételeit:

A gyerekek egyre aktívabb és kreatívabb kibontakozását úgy segítjük elő, hogy nem ragaszkodunk a játszóhelyek általunk kialakított helyéhez, hanem segítjük és támogatjuk az éppen aktuális játékhoz a megfelelő hely kialakítását. Közösen kialakított szabályok mellett kitágíthatják a játékteret és szervezhetnek játékokat a csoportszobához kapcsolódó helyiségekben is.

Minél élményszerűbb az óvodai élet, annál több forrásból táplálkozik a gyermek játéka, annál sokszínűbb játékmegoldásokkal találkozhatunk. A mindennapi életben számtalan gyermekközponti helyzet kínálja magát, az óvodapedagógus feladata, hogy ezeket változatos cselekvéssel, tevékenységgel megtöltse, így játékot motiváló élménnyé válhatnak a gyermekek számára. Olyan ösztönző környezet kialakítása kívánatos, amelyben a kreativitás megnyilvánulhat, élményt adó – vidám, érdekelítő, lendületes, önkifejezést, önmegvalósítást biztosít. Természetes módon jelennek meg a játékban a gyermekek óvodán kívüli élményei, különösen a számunkra érzelmileg közel álló személyek szerepét és tevékenységét éljük újra játékaik során. Komoly feladat ezt az örömteli tevékenységet úgy és olyan módon támogatni, ahogyan arra külön-külön minden gyermeknek, és külön-külön minden játék helyzetben szükség van.

Jó napirenddel, rugalmas időkeretek kialakításával biztosítjuk a hosszan tartó, zavartalan játékidőt.

A játékeszközök ösztönzik, motiválják, gazdagítják a gyermek elképzeléseit, segítik elgondolásainak megvalósítását, egy-egy eszköz a játék világában bármire felhasználható.

Úgy választjuk meg a játékeszközöket, hogy azok igazodjanak a gyerek életkorához, az egyes gyerekek igényeihez, segítsék a sokoldalú fejlődést, gondolkodásra, problémamegoldásra serkentsék a gyerekeket.

Az eszközök megválogatásában tükröződnie kell az óvónői igényességnek: legyenek szépek, játékokra hívogatóak, biztonságosak.

- Tematikus játékszerek valamennyi csoportban szükségesek, elősegítik a játékok tartalmának gazdagodását, pl.: különféle építők, autók, babakocsi, babák stb.

- Kedvelt, játékra motiváló eszközök az „igazi tárgyak” melyek a felnőttek mindennapjaiból kerülnek a játék eszköze közé: szánkók, kosarak, bébi ruhák, szerszámok stb.
- Fantáziát igazán megmozgató eszközök: a felnőttek világának eszközei, jelképei, meseszereplők ruhái, eszközei, állatok fejdíszei, egzotikus eszközök.
- A gyermeki fantázia kibontakozását leginkább a különféle *anyagfélék a „bármilyen belőlük” anyagok segítik*: termények, kavicsok, textíliák, fa-jellegű anyagok, homok-víz, a csoportszobában is, lehetőleg minél több természetes anyag.
- Az óvónők által készített, a játékok során a játék tartalmának kiteljesedését segítő eszközök.
- Különböző részképességet fejlesztő játékok célszerűen megválogatva, melyek lehetnek a - lehetőségektől függően - készen vásároltak, ill. speciális céllal, óvodapedagógus által készített fejlesztő játékeszközök.

Az óvodapedagógus a gyermek játékához barátságos, nyugodt légkört, időt, helyet és élményszerzési lehetőségeket teremt és a játék kibontakozásához szükséges feltételeket biztosítja.

Az óvodapedagógus a gyermekek életkorához és képességszintjéhez illeszkedő szabályjátékokkal ismerteti meg a gyermekeket, melyeket direkt módon irányít.

A szabályjátékokon kívül minden más játéknál az indirekt játékirányítás módszerei alkalmazhatóak: ötletadás, eszközbiztosítás, kérésre szerepvállalás, meta-kommunikációs eszközök alkalmazása stb.

Az óvodapedagógus feladatai

- ✓ Az óvodapedagógus kellő pedagógiai érzékenységgel, a gyermekek ismeretében dönti el, mely szokások illeszthetőek az egyes gyerekekhez.
- ✓ A nevelés alapját képező, a nyugodt légkör kialakulását és fenntartását segítő szokásrend megtervezése, melyek betarthatóak, biztonságérzetet adnak a gyermekeknek, segíti az együttélési normák elfogadását, lehetőséget teremtenek a gyerekeknek a választásra, dilemmázásra, és arra, hogy az adódó konfliktusokat egyre önállóan, egyezkedve képesek legyenek megoldani.
- ✓ Az indirekt irányítás, tudatos jelenlét jellemzői az óvodapedagógus részéről:
 - játék feltételeinek megteremtése
 - tudatosan megengedő, elfogadó
 - bizalmat sugárzó, biztonságot adó
 - támogató jelenlét

- pedagógiai optimizmus
- potenciális partner, akit érdekel, mit játszanak a gyermekek
- játszótárs választás segítése
- Szabad játékban az aktuális fejlettségi szint nyomon követése
- Interakciók fejlesztése
- Társas kapcsolatok formálása

Fejlődés jellemzői az óvodás kor végére

- Önállóan szervezik a játékukat, kiválasztják az eszközöket, kialakítják a játékukhoz szükséges helyet, képesek a szereposztásra, szerepvállalásra, a játék tartalmához igazodó kommunikációra.
- Képesek játékukat élményeik, elképzeléseik szerint kiteljesíteni, kreatív tartalommal megtölteni.
- Kialakult a gyermekekben a társas együttélés, együttműködés, norma és szabálykövetés igénye.
- Játékok során fejlődtek: önismereti, szociális képességeik, pozitív erkölcsi tulajdonságaik.

VERSELÉS, MESÉLÉS

A verselés-mesélés ősi formája az anyanyelvi nevelésnek. Értékeket, hagyományokat, szokásokat közvetít a gyermekek számára. A személyiség teljessége nem képzelhető el az irodalom hatása nélkül. A verselés, mesélés a kisgyermeknél a leghatékonyabb tanulási forma, a szociális tanulás páratlan lehetősége, az óvodai élet egészét átfogó folyamat. A verselésnek, mesélésnek, mondókázásnak, egész nap helye van a gyermekek életében. A tevékenységekhez kapcsolódó témákhoz annak elmélyítése, színesebbé tétele érdekében bármikor használható. Az óvónő módszergazdagsága nagyban segíti a gyermek érzelmi attitűdjének kifejezését, szorongásának oldását a gyermekirodalmi művek által.

Cél: A nyelv szépségének, kifejezőerejének megismertetésével, a helyes nyelvhasználattal, mondatszerkesztéssel a biztonságos önkifejezés megalapozása.

A verselés, mesélés élményének hatására a gyermeki érdeklődés felkeltése.

A magyar kultúra értékeinek átörökítése.

Interkulturális nevelés.

A szülők nevelési szemléletének formálása a gyermekek óvodában szerzett élményeinek segítségével.

Feladat:

- nyugodt feltétel teremtése az élmények befogadásához
- a mese és valóságtudat kialakítása
- szókinccs gazdagítása
- a gyermeki fantázia fejlesztése
- nyelvi kultúra alapjainak lerakása
- pozitív személyiségjegyek megalapozása mese élmények segítségével
- a báb személyiségfejlesztő hatásával társas viszonyok alakítása, a gyermek nyelvi képességeinek fejlesztése, gátlások oldása
- dramatikus játékkal a szabad önkifejezés kibontakoztatása, kommunikáció és együttműködési készség fejlesztése
- az életkornak megfelelő gyermekirodalmi művek összeválogatása.

A nevelési folyamat jellemzői

Arra törekszünk, hogy a mese hallgatása a gyermekek számára örömforrás legyen, tárja fel előttük a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyulásait. Képzletükkel átléphetnek a mese világába, ahol feltöltődnek pozitív élményekkel, átélnek olyan lelki szituációkat, amelyek hozzásegítik őket az érzelmi életük pozitív tartalmakkal való gazdagításához.

A műveltségtartalom kiválasztásánál fontos alapelvnek tekintjük, hogy művészi értékű alkotásokat válasszunk, melyek a gyermekcsoport fejlettségi szintjének, érdeklődésének, az óvónő személyiségének egyaránt megfelelnek. A versek, mesék komplexen kapcsolódnak más műveltségtartalmakhoz, ünnepekhez, évszakokhoz, a négy őselem témaköreihez, ill. egyéb aktualitásokhoz. Az egyszerű, rövid meséken keresztül fokozatosan rászoktatjuk a gyermeket a mese figyelmes végighallgatására. A nagyobb gyermekek életében már bonyolultabb szerkezetű állatmesék, népmesék, novellisztikus mesék, tündér-tréfás és műmesék illetve a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág meséi is jelen vannak.

A gyermekek igényei szerint többszöri bemutatással az érzelmek újraélését, az élmények feldolgozását segítjük elő.

A már jól ismert meséket bábozzuk, dramatizáljuk a gyermekek igényei szerint. A mesékhez szükséges eszközöket a gyermekekkel közösen készítjük el, elősegítve szabad önkifejezésük, kreativitásuk kibontakoztatását, fantáziájuk fejlődését. Az eszközök, a mesekönyvek a gyermekek számára az egész nap folyamán biztosítottak. Eszközhasználat csak akkor indokolt, ha a mesei élmény gazdagabb lesz általa. A mindennapi mesék hatására nő a gyermekek bábozó, dramatizáló kedve, melyet fokoz az óvónő bábjátéka is. A visszahúzódó gyermekek is megfedkeznek gátlásaikról, felszabadultan, szorongás nélkül merülnek el a mese világában. A gyermekirodalmi művek tartalma az erkölcsi és esztétikai értékek közvetítésén túl, hozzájárul a gyermekek világképének kialakulásához, a nemzeti kultúra alapjainak lerakásához. A kortárs irodalmi alkotások megismer-

tetése nélkülözhetetlen az óvodai verselés, mesélés kapcsán, hiszen ezek a művek a mai gyermekek élményeiről, a mai valóságról közvetítenek.

A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a gyermekek igényeinek megfelelően spontán vagy szervezett módon, kötött vagy kötetlen formában vannak jelen a mindennapi tevékenységekben.

Az óvodapedagógus feladatai a nevelési folyamatban

- Változatos és rendszeres mesei élmények közvetítése
- Életkornak és egyéni érdeklődésnek megfelelő vers és mese választása, elsősorban magyar népi, illetve műalkotásokból, ezen túl mai kortárs irodalmi művekből és a migráns gyermekek hazájának kulturális értékeiből.
- A vers – és mesehallgatás élményének befogadásához szükséges „szertartás” kialakítása.
- Mobilizálható mesekuckó biztosítása.
- A mesélés – verselés élményszerű közvetítése a gyermekek részére.
- A gyermekek ösztönzése arra, hogy a mesehallgatás során szerzett élményeiket eljátsszák.
- Ismerteti a mese jótékony hatását a gyermeki személyiségfejlődésre a szülők körében.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- ✓ Szívesen, önállóan mondanak hosszabb verset.
- ✓ Képesek önálló mesemondásra.
- ✓ Képesek a megkezdett mese, történet folytatására, saját fantáziájuk kibontakoztatására.
- ✓ Képesek a hallottak, képi megjelenítésére.
- ✓ Megjegyzik a mese legfontosabb elemeit (szereplők, események) felidézi, megnevezi azokat.
- ✓ Szívesen, örömmel hallgatnak mesét.
- ✓ Képesek koruknak megfelelő színházi előadás cselekményének követésére.
- ✓ Gondolkodásuk, képzeletük, fantáziájuk fejlődik.

ÉNEK, ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC

A zenei nevelés olyan nevelési terület, amely szerteágazóan kihat az óvodás gyermek egész személyiségére. Megalapozza a gyermek zenei anyanyelvét a népi gyermekdalokon, népi játékokon, mondókákon és táncon keresztül. A gyermekdalok éneklése közben fejlődik hallása, éneklési készsége, ritmusérzéke, harmonikussá válik mozgása. Fejleszti a gyermek érzékenységét, színesebbé teszi gondolatvilágát. A gyermekeket élményekhez juttatja, felkelti zenei érdeklődésüket, formálja zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat.

A mondókák által fejlődik a beszédképesség, a párbeszédű játékokban a kommunikációs készség, a mozgásos játékok által a mozgáskoordináció, a szabálytisztet, önfegyelem és a csoportos viselkedési formák is kialakulnak.

A játék örömlényét saját örömlünk által tudjuk igazán átadni, ezért a játékokat nem játszani kell, hanem közös élményé tenni gyerek és pedagógus között.

„Hozzon a gyermeknek mindenki, amit tud: játékot, zenét, örömet.

De hogy mit fogad el: azt bízunk rá.

Csak az a lelki táplálék válik javára, amit maga is kíván.”

(Kodály Zoltán)

A magyar néptánc és népi játék a tudásátadás, a készség és képességfejlesztés olyan széleskörű tárháza, amely végtelen lehetőségként áll rendelkezésünkre a különböző pedagógiai folyamatokban.

A népi hagyományok, a játék minden kompetenciaterület fejlődésére lehetőséget ad a gyermekek készségeinek és képességeinek, korosztályi sajátosságainak megfelelően. Igen fontos szerepet tölt be a belső személyes fejlődésben, az önki-fejzésben, az érzelmek megélésében egész életen át.

Cél: A gyermek zenei élményekhez juttatása, a közös éneklés és a játék örömlnek megéreztetése és megszerettetése, zenei anyanyelvének intelligenciájának megalapozása. A zenei tevékenység közben az önfeledt mondókázás, dalolás mellett, tudatos zenei képességfejlesztés. Hagyományokat befogadó, a nemzeti értékeink iránt nyitott gyermekek nevelése. Valódi értékek, élmények közvetítése a népi játékok, a tánc által. Olyan eszközök, módszerek alkalmazása, amelyek segítségével mind magunknak, mind a gyermekeknek biztosítani tudjuk mindazt az értéket és élményt, amit csak ez a tevékenység adhat.

Feladat:

- A zene megszerettetése, a közös éneklés iránti igény felkeltése
- Zenei élménynyújtás énekléssel, zenehallgatással
- A gyermek életkorának, fejlettségének, képességeinek megfelelő éneklési készség, zenei hallás, ritmusérzék, zenei formaérzék fejlesztése
- Zenei alkotókedvnek tudatos formálása, életkorának megfelelő mozgáskultúra, népi játékok, egyszerű táncmozdulatok elsajátítása
- Zenei anyagok igényes, életkornak megfelelő válogatása a népi, hagyományos és kortárs művészekről
- Az együttes játék örömlével (érzelmi) szorongás, visszahúzódás, rosszkezd oldása, pozitív érzelmek fokozása
- Az ünnepekhez kapcsolódó szokások, dalok, zenék megismerttetése
- Gyermekméretű hangszerek megismerése, használata.

- Arra neveljük őket, hogy velünk együtt felfedezzék és megismerjék a népi játékok gazdag és változatos világát, a néptáncaik gyermekek lábára igazított egyszerű típusait.
- A közös dal és játék boldogságának megéreztetésével pozitív viszony kialakítása a népi, nemzeti örökségeink iránt (hagyományok, a „magyar csárdás” stb.).
- A tánc váljon olyan tevékenységgé, amelyben mindenki a magának megfelelő szinten tud táncolni, amelynek a tanulása is szórakozás, nem pedig teljesítendő feladat.
- Tegyük a táncot szabad tevékenységgé úgy, hogy a kötelesség szürke leplet elhagyva induljunk el felfedező útra benne. „JÁTSSZUNK TÁNCOT!” Aki így táncol, az alkot. Önmagát, jelent, jövőt, kultúrát!

A nevelési folyamat jellemzői

- A zenei nevelés alapja az énekes játék, melynek szabályai vannak, ezeket a gyermek megismeri, önként szívesen vállalja a játék öröméért. A játékban való személyes részvétel folytán tanulja meg a gyermek a dalt, a szöveget, a mozgást és a játék szabályait. A mozgás sokszori ismétlése lehetőséget nyújt, hogy minden gyermek vállalhasson szerepet. Énekekben, mozgásban alkalmazkodnak egymáshoz, egymás érzelmeire odafigyelnek, használják a metakommunikáció eszközeit érzelmeik kifejezésére.
- Zenei nevelésünk során fontos a néphagyományok ápolása, de csak annyit merítünk belőle, amennyi a gyermeki világba belefér és nem kelt zavart bennük. A gyermek olyan észrevétlenül tanulja meg a népi mondókákat, dalokat, mint az anyanyelvét. A néphagyomány a zenét, a szöveg és a dallam tökéletes egységében tárja a beszélni tanuló gyermek elé. A zenére való egyre tudatosabb ráfigyelés fejleszti a gyermek megfigyelőképességét, figyelmét, emlékezetét, a játékok átélése, szimbolikus eszközök használata a képzeletüket. A népi táncos játékok a gyermek testi fejlődését, mozgáskoordinációjának esztétikusabbá válását segítik elő. A játékokban lévő szerepek eljátszása fontos hatással van az identitástudat alakítására. Kiemelkedő szerepe van a folyamatos motivációnak és ezzel együtt a példamutatásnak.
Kitűzött célunk a táncos mozgás alapozása, a megszerzett közös élmény, a jó hangulat, valamint a gyermekekben kialakuló, a magyar néptánc iránt érzett szeretet.
A zene felkelti és fokozza az aktivitást, szabályozza a feszültségeket, indulatokat, nyugalmat teremt, mobilizálja a különböző érzelmeket, serkenti a képzeletet, alakítja a viselkedést.
- A zene eszközei a hangszerek, melyek a gyermekek számára bármikor lehetőséget teremtenek spontán zenélésre, együttes tevékenységre, önálló zenei alkotás létrehozására. A zenei nevelés jellegéből adódóan rendkívül alkalmas a gyermek hatékony formálására, képességei fejlesztésére.

Szervezeti forma (keretek): kötött és kötetlen (az óvodapedagógus szabad választása alapján)

- Figyelembe véve:
- az életkort
 - a csoportösszetételt
 - zenei befogadóképességet
 - dalanyagot
 - a képességfejlesztés fajtáját
 - sajátos körülményeket

Zenehallgatás

Az óvodai zenehallgatás célja, hogy a 3-7 éves gyermekek életkorának megfelelő művekkel, a nemes zene iránti érdeklődést felkeltve, bontakozó zenei ízlését formálja, s e döntő életszakaszban megalapozza, felkeltse a zenehallgatás iránti érdeklődését. Megfelelő gondossággal válogassunk zenét, dalt zenehallgatáshoz. A gépi (CD) zenehallgatást csak fokozatosan, alkalmanként használjunk. A válogatás során mutassuk be a gyermekeknek a klasszikus komolyzenét ill. legyenek megtalálhatók korunk jeles gyermekverseit megzenésítő alkotások is, mint pl.. Halász Judit, Gryllus Vilmos CD-i. A zenehallgatást az évszakokhoz, ünnepekhez, jeles napokhoz kapcsoljuk, ezek leginkább élő előadásban hangoznak el. A gyermekek ismerkedjenek a népzenevel, váljon igényükké meghallgatásuk, befogadásuk. Pl. Kalamajka, Kolompos, Tükrös zenekarok gyermekeknek készült lemezei.

A zenei nevelésből adódó óvónői feladatok

- Igényes zenei kultúrát képviselő dalok, dalos játékok, mondókák kiválasztása az életkornak és az adott csoport képességszintjének megfelelően.
- A tájegységek sajátosságainak, hagyományainak megfelelő gyermekjátékok, népdalok, népszokások, táncanyag, népzene kiválasztása, megismertetése a gyermekekkel.
- Ritmusérzék fejlesztése, éneklési készség és a harmonikus, szép mozgás alakítása zenei készségfejlesztő játékokkal.
- A játékok hangulatának megteremtéséhez változatos, esztétikus, motiváló hatású élményt előhívó eszközök biztosítása.

A fejlődés eredménye óvodáskor végére

- Képesse válnak zenei élmények befogadására.
- Kialakul zenei érzésük, műveltségük alapja.
- Élvezettel játszanak dalos játékot, népi játékot gátlások nélkül önállóan és tisztán énekelnek, táncolnak.
- Kialakul énekrepertoárjuk kedves dalaikból.
- Ismernek hangszereket, azok hangját tudják azonosítani.
- Érzékenyek a természet, a környezet hangjaira.

- Ritmusérzékük kialakul, az egyenletes lüktetés automatizálttá válik, melyet tapssal, járással, és ezek kombinációjával is képesek kifejezni.
- Ismernek egyszerű ritmusokat, képesek azokat visszaadni.
- Zenére történő mozgásuk összerendezett, esztétikus.
- Eszközhasználatuk színes és változatos a képességfejlesztés különböző területein.

RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA

A művészet a valóság megismerésének, megértésének és kifejezésének sajátos eszköze.

Kezdetől fogva arra szolgál, hogy általa az ember a világot érzelmi úton ismerje és értse meg.

A művészeti tevékenységek, így az ábrázolás is a teljes szabadság élményét nyújtja a gyermeknek. Miközben szabadjára engedi érzelmeit, utat enged vágyainak, elképzeléseinek, vall önmagáról, kommunikál környezetével, technikákat tanul, ismeretekkel gyarapszik. Valamit alkot, valamit létrehoz, valamit kifejez, de nem az alkotás végeredménye a fontos, hanem az örömteli cselekvés, az önálló munka, az elképzelés megvalósítása. A gyermek minden alkotása sok információt hordoz a gyermek belső világáról: kivetíti érzelmeit, vágyait, félelmét, örömet.

Cél: Kreatív látásmódú, változatos technikákkal dolgozni tudó, fantáziáját képben, plasztikában megjeleníteni képes, nyitott befogadó alkotni vágyó gyermekek nevelése.

Feladat

- A gyermekek tér, forma, és szín képzetének, élmény és fantázia világának gazdagítása, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása.
- A gyermekekben az ábrázolás eszközeivel való tevékenységvágy felkeltése, ezáltal jussanak a gyerekek az alkotás öröméhez.
- A nyugodt, derűs alkotóléghöz szükséges feltételek megteremtése.
- Az egyéni és kisebb csoportokban való alkotás lehetőségeinek biztosítása, igazodva a gyermekek életkori és egyéni sajátosságaihoz.

A nevelési folyamat jellemzői, az óvodapedagógus feladata

A vizuális tevékenység szervezése és lebonyolítása az óvónő részéről tudatos, tervszerű, következetes munkát igényel.

A folyamatban meghatározó a gyermekkel foglalkozó pedagógus személyisége, példamutató szemléletmódja, kreativitása.

Az óvónőnek meg kell látnia a gyermekmunkákban kifejeződő szubjektív esztétikai értéket.

A gyermek az ábrázolásban sohasem hibázik, hanem próbálgatva alakítgatja saját „formanyelvét”, az elemeket gyakran ismételteti és kombinálja.

A rajzolás egyfajta képesség, s ha ennek a képességnek az alakításával, fejlesztésével foglalkozunk, ismernünk kell a gyökereit és a képesség fejlődését.

A gyermekrajz fejlődése és az általa használt grafikai formák és azok fejlődésének megértése hozzásegíti az óvónőt, hogy megfelelő módon tudja értelmezni és egyéni szükségletei szerint segíteni a gyermeket ábrázoló munkájában, helyesen tudja megválasztani a módszert, az eszközt és a segítségnyújtás formáit.

Az óvodapedagógus feladatai a nevelési folyamatban

- Teremtsen esztétikus, tevékenységre motiváló környezetet a gyermek köré.
- Keltse fel a gyermekekben az ábrázolás anyagaival és eszközeivel való tevékenységvágyat, legyen magával ragadó, lelkesítő, élményt ígérő és nyújtó, hassa át a folyamatot a játékosság, a felfedezés öröme.
- Biztosítsa a nap minden szakában az élményekre épülő alkotó tevékenységekhez a szükséges eszközöket, tartsa meg óvó – védő feladatait, alakítsa a megfelelő szokásokat, törekedjen a biztonságos eszközhasználatra és arra, hogy a gyerekek a lehető legjobb minőségű eszközökkel dolgozhassanak.
- Alakítsa ki az ábrázolás eszközeinek állandó helyeit, dobozokban, kosarakban, polcokon, a gyermekek számára biztonságosan hozzáférhető helyeken, mert ez alapja a nyugodt elmélyült tevékenységnek.
- Tegye lehetővé új technikák megismerését és kipróbálását.
- Adjon lehetőséget természetes anyagokkal való ismerkedésre, azok változatos felhasználására, az ábrázolás keretei között tevékenykedésre, ezen keresztül a hagyományok ápolására.
- Keltse fel a gyermekek érdeklődését a természet és a négy őselem (tűz, víz, levegő, föld) szépségei iránt.
- Segítse, hogy a gyermekek finom motoros mozgása, szem – kéz koordinációja, tapintásos észlelése fejlődjön a technikák alkalmazása során.
- Teremtse meg az udvari élet alkalmával az ábrázolás feltételeit.
- Szervezze meg a koruknak megfelelő kiállítások megtekintését, teremtsen lehetőséget képzőművészeti témájú könyvek nézegetésére, pályázati munkák elkészítésére.
- Adjon tanácsot a szülőknek otthoni rajzolás, festés, mintázás, kézi munka tevékenységekhez, tegye lehetővé *a szülők számára* a gyermekek alkotásainak megtekintését mindennapi és óvodai rendezvények (kiállítás) alkalmával.
- Segítse, bátorítsa a tehetségígéretes gyermekeket.

A gyermekek tevékenységének lehetőségei

- Rajzoljanak változatos eszközökkel és helyszíneken, változatos méretű és tulajdonságú papírra, természetes anyagokra, fejlettségüknek megfelelően.
- Fessenek kézzel, ujjal, talppal, különböző vastagságú ecsettel, változatos anyagokkal, változatos anyagokra (*szerezzenek tapasztalatot a természetes színezőanyagok világában*)
- Használják a plasztikus ábrázolás eszközeit, agyag, homok, termések, papírdobozok, közben felfedezik az anyagok sokféle alakíthatóságát: sodrás, gömbölyítés, tépés, vágás, mélyítés, karcolás, nyomhagyás, nyomatkészítés.
- Használják a kézimunka eszközeit.
- Próbáljanak ki új technikákat: fonás, kötés, szövés, karcolás, nyomhagyás, üvegfestés, dörzsmásolat, márványozás, mozaikragasztás, szívószállal, pamaccsal, vattapamaccsal való festés, viaszkaré, varrás.
- Készítsenek egyszerű ajándék és játéktárgyakat, vegyenek részt az ünnepek előkészítéséhez kapcsolódó aktuális dekorációk, jelképek készítésében.

Kapcsolat más nevelési területekkel

Az ábrázoló tevékenységek többségükben komplex jellegűek.

- Az esztétikum, a gyermekek önkifejezésének igénye az egész óvodai életet áthatja, ezért kapcsolatban van a nevelés összes területével.
- A környezeti neveléssel, mert mind a két területen a gyermek rácsodálkozik a szépségekre, megfigyeli a színeket, formákat, élményeit az ábrázolás eszközeivel fejezi ki.
- Az anyanyelvi – irodalmi neveléssel mivel a gyermekek képesek a mesét, a verseket képileg megjeleníteni, a képzettartalmakat plasztikusan megformálni.
- Testi neveléssel, mert mind a két tevékenység a nagy és finom-mozgásokat, a szem – kéz koordinációt, és a kinezetikus észlelést is segíti.
- Játékkal, melyben a gyermekek megjelenítik személyiségük egy darabját, melyben érzelmeik, vágyaik, mozgásaik, fantázia és élményviláguk mutatkozik meg.

Fejlődés jellemzői az óvodás kor végére

- Egyéni módon jelenítik meg élményeiket és elképzeléseiket a képalkotásokban.
- Alkotásukra jellemző a részletező formagazdagság, a színek egyéni használata.
- Rácsodálkoznak a szép látványára, tudnak gyönyörködni benne.
- Tudnak tájékozódni térben és síkban, ismerik a tevékenységek során alkalmazott anyagokat, eszközöket, helyesen használják azokat.
- Rendelkeznak koordinált szem – és kézmozgással.

- Téralkításban, építésben bátrak, ötletesek, együttműködők.
- Megfogalmazzák értékítéleteiket, beszélni tudnak az alkotásokról.
- Alakult a művészet - mint tiszta forrás -, hagyományának ápolására és saját környezetének esztétikus alakítására való igénye.

MOZGÁS

Cél: Egészséges és biztonságos környezetben fejlődjenek a gyermekek természetes mozgásai, szerezzenek változatos mozgástapasztalatokat, ez járuljon hozzá fizikai, értelmi és szociális képességeik fejlődéséhez.
Testileg – lelkiileg egészséges óvodások nevelése.

Feladat:

- A gyermekek természetes mozgásigényének kielégítése, optimális terhelésük játékos formában, célirányosan egészséges testi – szellemi és emocionális fejlődésük érdekében.
- Testi képességek sokoldalú arányos fejlesztése.
Mozgással – játékos utánzógyakorlatokkal, testnevelési játékokkal, erejük, ellenálló-, teherbíró-, alkalmazkodó – állóképességük erősítése, kitartásuk, ügyességük, gyorsaságuk fokozása.
- Legfontosabb feladatunk valamennyi tevékenységben, a mindennapos mozgás során a motoros képességek fejlesztése. Ennek területei: kondicionális-, koordinációs képességek, mozgékonyág, hajlékonyág fejlesztése
- Tartásjavítás – testi deformitások megelőzése – prevenció és korrekció megvalósítása a gyermekek szükségletei szerint.

A mozgásfejlesztés területei:

- szabad játékban
- heti rendbe illesztett irányított tevékenység
- mindennapos testmozgás

A fejlődési folyamat jellemzői:

A mozgás a fejlődés feltétele, az ösztönös mozgásigény maximális kielégítése és tudatos mozgásigénnyé alakítása. A tudatos mozgásigény felkeltésével a rendszeres testgyakorlás szokásának kialakítása.

A mozgás gyakorlásához, a mozgás örömeinek átéléséhez egészséges, biztonságos környezet biztosítása, mely ösztönöz és lehetőséget kínál sokféle mozgásra, mozgásos játéokra.

A gyermek lehetőségeihez és igényeihez igazodva egyéni képességeikhez mértén kapjanak megfelelő terhelést.

Jellemezze a mozgást a fokozatosság, a rendszeresség, a folyamatosság.
A mozgástanulás alapja a gyermekek utánzási hajlama, önállóságra és teljesítményre törekvése.

A játék és a mozgás egymástól elválaszthatatlanok, ezért játékba ágyazva, játékos formában szervezzük.

Mozgásfejlesztő tevékenységünk tartalma:

- Fizikai állóképesség fejlesztése, fizikai aktivitáson keresztül a szellemi aktivitás kibontakoztatása.
- Nagy mozgások, fizikai erőnlét, ügyesség, állóképesség fejlesztése.
- Egyensúlyérzék, finom motorika, testséma, szem – kéz, szem – lábkoordináció fejlesztés.
- Laterális fejlesztés, dominancia erősítése.
- Vizuális és auditív és kinezteziás percepciófejlesztés.
- Mozgáshoz kapcsolódó szókinccs gyarapítása – verbális fejlesztés
- Értelmi funkciók fejlesztése.

A szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységek helyszínei: a tornaszoba, a csoportszoba, az óvoda udvara, melyeket tervszerűen szervezünk és irányítunk, a gyermekek szükségletei, érdeklődése és mozgásaktivitása figyelembe vételével.

Az óvodapedagógus feladatai a mozgástevékenység szervezésekor

- Fordítson különös gondot arra, hogy a mozgás helyszínei és a használt eszközök tiszták, biztonságosak legyenek a balesetek megelőzése érdekében.
- A teremben végzett mozgás esetén a helyiség szellőztetéséről gondoskodik.
- A szokások pontos megismertetése és gyakoroltatása, melyek vonatkoznak a helyszínekre, az eszközök fogás – használati módjára, az egymáshoz való alkalmazkodásra, együttműködésre.
- A kézi szerek változatos alkalmazására kiemelt figyelmet fordít, mivel az fokozza a mozgáskedvet, hasznosan fejleszti a gyermekek érzelmi, akarat-
ti, értelmi erőit. A mindennapos testnevelésen túl szervezzen változatos tartalmú mozgásos játékokat, mozgásos szabályjátékokat, sport és versenyjátékokat az egész nap folyamán, különösen a szabadban való tartózkodás idejére.
- Tervezzen lábboltozat erősítő speciális járásgyakorlatokat, tartásjavító gimnasztikai gyakorlatokat.
- Tartási rendellenesség gyanúja esetén a szülők bevonásával kérje szakember segítségét.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Szeretnek mozogni, kitartóak a mozgásos játékokban.
- A gyerekek nagy- és finom mozgásai, egyensúlyérzéke összerendezett, irányokat ismerik, tudnak térben tájékozódni.
- Betartják a szabályokat a verseny és ügyességi játékok, mozgásos tartalmú játékok során.
- Ügyessé, edzetté, teherbíróvá válnak.

A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

A környezetet úgy lehet igazán megismerni, ha látja, hallja, érzi is az ember. Ha egy gyermeknek nincsenek ilyen tapasztalásai, a felnőttektől hallott szavak üres hangsorok maradnak. Nem az ismeretek halmozása az elsődleges cél, hanem annak a megismerő – megfigyelőképességnek a kialakulása, amellyel később képessé válik önálló megfigyelésre, eligazodásra is a kisgyermek.

Cél:

- A gyermek és környezete kapcsolatában a pozitív érzelmi viszony, a természet értékei, szépségei iránt fogékony, nyitott személyiség alakítása.
- A gyermeket körülvevő világ mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseinek megtapasztalása, felfedezése olyan módszerekkel, amelyek igazodnak a gyermekek életkori sajátosságaihoz: mozgásra, játékokra, cselekvésre, érzékszervi megtapasztalásra épülnek.
- A természetet szerető, védő, emberi értékek alakítása, a környezettudatos viselkedés megalapozása.
- Olyan szokások- és szokásrendszerek, viselkedésformák kialakítása, amely meghatározzák a természet és az ember által létrehozott környezettel való harmonikus együttélést.

Feladat:

- Közvetlen érzelmi kapcsolat megteremtése a gyermek szűkebb és tágabb környezete között.
- Az életkori sajátosságainak, az egyes gyermek érdeklődésének, megismerési vágyának megfelelően a természet, a lakóhely, a szülőföld értékeinek, hagyományainak megismertetése, *a kíváncsiság, megismerési vágy fenntartása és kielégítése.*
- Változatos tevékenységek során tapasztalatok szerzése arról, hogyan óvják környezetüket, erőforrásainkat. Alakuljanak ki azok a magatartási szokások, amelyek a környezet rendjét, a természet védelmét szolgálják.
- Cselekvésbe, tevékenységbe ágyazott ismeretszerzés közben lehetőségek teremtése a kísérletezésre, problémahelyzetek felfedezésére, kételkedésre, egyéni véleményalkotásra, egy-egy különösen érdeklődő gyermek számá-

ra elmélyülésre, visszatérő, ellenőrző megfigyelésekre, több érzékszerven át történő megtapasztalásra, felfedezéseik, „kibeszélésére”.

- A matematikai tapasztalatszerzést természetes környezetben, játékban valósítjuk meg, elősegítve, hogy a gyerekek maguk fedezzék fel környezetük mennyiségi, formai és téri viszonyait, problémahelyzeteket teremtve és lehetőséget biztosítva arra, hogy azokat önállóan kreatívan tudják megoldani. Ezek alapján lesznek képesek visszahatni a természetre, társadalomra. A matematikai tapasztalatszerzés természetes környezetben a legeredményesebb.
- Megfigyelés, összehasonlítás, szétválogatás tulajdonságok szerint.
- Számfogalom megalapozása, mérése feladattal.
- Tapasztalatszerzés a geometria köréből.
- Mozgások tükör előtt (téri percepció kialakításánál).
- Tájékozódó képesség fejlesztése térben és síkban.
- Kiemelt feladatunknak tartjuk a tárgyi és természeti környezet megóvását, az erre való nevelést, a környezettudatos magatartás megalapozását, alakítását.
- A környezetvédő magatartás megalapozása érdekében fontosnak tartjuk a régi tárgyak gyűjtését, idők tiszteletét, gyengébbek segítségét, az állatok védelmét és egymás munkájának megbecsülését.

A környezettel való ismerkedés az óvodai nevelés egész folyamatában megvalósuló komplex folyamat.

Jellemzői: játékba, tevékenységbe integrált
fokozottan épít a gyermeki kíváncsiságra,
aktivitásra, motiváltságra, kreativitásra.

Olyan valódi ismeret és tudás megszerzésére irányul, melyet a gyermek cselekvésein keresztül maga fejt meg, sajátít el, s melyet képes alkalmazni.

A gyermek miután felfedezi saját testét, az „Én”-je lehetőségeit és korlátait, érdeklődése áttevődik a külvilágra.

Egyre bátrabban távolodik el a szeretett személytől, kíváncsiságának hajtóerejével fordul környezete felé, mely ontja számára a felfedezés és megismerés lehetőségét.

- Az első élmények, tapasztalatok megszerzésére alkalmas az óvoda udvara és közvetlen környezete, majd a környező családi házak udvara, kertje, „állatvilága”.
- Rendszeres városkörnyéki túráinkon az erdő, rét, tópart életközösségét ismerhetik meg a gyerekek.
- Gyakorolják a természetben való magatartás és viselkedés szabályait, a természetjárás szokásait.

- Más földrajzi adottságú területeken, a mi lakóhelyünkre nem jellemző állat és növényfajokat, természeti jelenségeket fedezhetnek fel. Ezekre a kirándulásokra a szülők is elkísérik gyermekeiket.
- Folyamatosan figyeljük az évszakok, az időjárás változásait, hatását élettelen – élő környezetünkre az állat és növényvilágra, az emberek életére.
- Változatos lehetőség nyílik az óvoda, az óvoda dolgozóinak megismerésére, különböző funkciójú épületek, a közlekedés, a lakóhely nevezetességeinek megismerésére.

A külső világ tevékeny megismerését segítő speciális feltételrendszer:

Családi háttér

- A természetvédelmi neveléshez kapcsolódó programok megvalósításához szükséges egy olyan családi háttér, amely fel tudja mérni, hogy milyen nagy szükségük van a gyerekeknek ez irányú nevelésre is, amely helyet biztosít egy-egy kerti vagy udvari megfigyeléshez, betakarítási munkához szívesen veszi a gyerekek segítségét.
- Támogatja, és részt vesz a túrákon, egy-egy kiránduláson.

Személyi feltételek

- Az óvodapedagógusok és az óvoda más dolgozóinak szemléletmódja, természeti és társadalmi környezethez való viszonyulása, mely pozitív példaként áll az általunk nevelt gyerekközösség és a szülők előtt.

Tárgyi feltételek

- Gyalogtúrához, kiránduláshoz szükséges felszerelés, (a szülők segítségével biztosítjuk) megfigyelést, vizsgálódást segítő eszközök.
- Természetismereti könyvek, kiadványok, fejlesztő eszközök.
- Csoportszobai élősarokhoz, egyéb megfigyeléshez kapcsolódó tevékenységek eszközei: csíráztató edények, gyűjtőedények, homok - víz asztalok, tűzrakó hely kialakítása
- Megfigyelések, kísérletek, élmények megörökítéséhez szükséges eszközök: fényképező stb.
- Növények ültetéséhez, ápolásához gyermekméretű eszközök, kerti szerszámok.

A gyermekek tevékenységei a nevelési folyamatokban:

- Tapasztalatot szereznek kötetlenül, közvetlen szemlélődéssel vagy kötött szempontok szerint megfigyelnek.
- Vizsgálódnak, kísérleteznek, következtetéseket vonnak le, ok- okozati összefüggést fedeznek fel.
- Különbségekre-hasonlóságokra épülő összehasonlítást tesznek, ítéletet alkotnak.

- Növényeket ültetnek, gondoznak, betakarításban, szüreten vesznek részt, állatot gondoznak.
- Méréseket végeznek, mennyiségi viszonyokat állapítanak meg, sorba rendeznek, halmazokat alkotnak, tájékozódnak síkban, térben, geometriai formákkal, tükörrel játszanak.
- Személyes tapasztalatot szereznek a tűzgyújtásról – oltásról, a vizek, a föld, a levegő tisztaságának védelméről.
- Kirándulnak, túráznak – változatos terepre, változatos időjárási viszonyok között.

Kapcsolat más nevelési területekkel a komplexitás megvalósulása érdekében:

Vizuális neveléssel: a természet felfedezése közben esztétikai hatások érik a gyerekeket, élményeiket rajzaikban, festéssel, plasztikai alkotásokban fejezik ki.

Játékkal: a természeti és társadalmi környezetből szerzett tapasztalataik játékra motiválják, élményeiket újra élhetik.

Zenével: állatokról, növényekről, természeti jelenségekről énekelnek, zenei műveket ismernek meg, melyekkel kiteljesíthetik az élmények befogadását.

Verssel-mesével: az irodalmi élmények, a könyvek gazdagítják az ismereteiket a szó, a ritmus, a kép erejével. A gyermekeket közvetlen és tágabb környezetük felfedezése közben olyan pozitív érzelmekhez juttatják, mely által nyitottabbá válnak a természeti, tárgyi és emberi világ értékei iránt.

Fejlődés jellemzői az óvodás kor végére

- Tevékenyen részt vesznek környezetük szebbé tételében, védelmében, megóvásában.
- Különbséget tudnak tenni az évszakok között, gyönyörködni tudnak azok szépségeiben.
- Ismerik a napszakokat, az ehhez kapcsolódó tevékenységeket.
- Ismerik a háziállatokat, vadállatokat, madarakat, bogarakat, ismerik környezetük növény és állatvilágát, részt vesznek azok ápolásában, gondozásában.
- Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában, ismerik a közlekedési eszközöket.
- Tárgyakat meg tudnak számlálni, tudják hasonlítani a mennyiségeket változó szempontok szerint.
- Kialakult a beszédhelyzetekben az anyanyelvi szabályokhoz illeszkedő, jól érthető beszéd.

MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

A játékkal és a cselekvő tapasztalatszerzéssel sok vonatkozásban azonosságot mutató, azzal egybeeső munka és munka jellegű tevékenység a szociális és kognitív készségek, képességek, attitűdök, és kompetenciák fejlesztésének lényeges színtere. A gyermek számára nem mindig célvezéreltségű és eredményre törekvő tevékenység.

A munkajellegű tevékenységek rendszeresen és folyamatosan épülnek be a gyermekek mindennapjaiba. Ez olyan terület, ahol az erőfeszítés, kitartás és az eredmény kapcsolata közvetlenül érzékelhető.

Cél: Játékos cselekedtetéssel, tapasztalatszerzéssel, annak megszerettetésével, olyan gyermeki készségek és attitűd alakítása, mely pozitívan befolyásolja a közösségi kapcsolatokat, megalapozza kötelesség – és feladattudatukat.

A munkajellegű tevékenységek főbb területe:

- Önkiszolgálás – saját személyével kapcsolatos munkák: testápolás, öltözködés, étkezés
- Közösségért végzett munkák:
 - Segítés a felnőtt munkájában
 - Naposi munka
 - Környezet rendben tartásához kapcsolódó tevékenységek

A munka jellegéből adódó óvónői feladatok:

- Alakítsa ki az önkiszolgálás szokás- és szabályrendszerét.
- Ösztönözze a gyermekeket a feladatok elvégzésére.
- Tudatos pedagógiai szervezéssel, a gyermekekkel való együttműködéssel lehetőség biztosítása, hogy önkéntesen, önállóan, kedvük és képességük szerint végezhesék feladataikat.
- Megfelelő eszközök (célszerűség, méret, anyag) és azok hozzáférhetőségének biztosítása.
- Sokoldalú munkalehetőség szervezése.
- Elegendő hely és idő biztosítása a tevékenység elvégzésére, a folyamatosság megteremtésére.
- A munkafajták fokozatos bevezetése.
- A gyermeki munka eredményeinek tudatosítása.
- Annak megtapasztaltatása, hogy a munka rendszeresen ismétlődő tevékenység, újra és újra el kell végezni, és be kell fejezni.
- Az elvégzett feladat jelentőségének megláttatása, elismerése, megóvása.
- Az értékelése folyamatos, konkrét, reális és a gyermek egyéni fejlődési üteméhez mérten, fejlesztő legyen.
- Erősítse a gyermekek közötti kötődést a másokért végzett munka értékelésével.

Fejlődés jellemzői az óvodás kor végére

- A gyerekek szeretnek közösen dolgozni.
- Önállóan, igényesen végzik a naposi munkát.
- Szívesen vállalnak egyéni megbízatást.
- Szívesen közreműködnek az állatok, növények gondozásában.
- Örömmel segítenek a kisebbeknek.
- Kialakul a feladattudat, felelősségtudat.
- Figyelemmel kísérik a csoportszoba rendjét, a munkavégzéshez szükséges eszközöket a helyükre teszik.
- Szívesen tevékenykednek, képesek megosztani a feladatokat.

TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

Cél: A gyermeki aktivitás, motiváltság, kíváncsiság felkeltése, ébrentartása és kielégítése, a kreativitás előtérbe helyezése, mely tapasztalati úton történő ismeretszerzéshez, képességeinek és készségeinek fejlődéséhez segíti hozzá a gyermekeket.

Feladat:

- Olyan tevékenységrendszer szervezése, amely a gyermek előzetes tapasztalataira, ismereteire épül, megteremti azzal a lehetőséget, hogy játékán, alkotó munkáján, saját tevékenységén keresztül szerezze meg azokat az élményeket, amelyek megnyitják, és ébren tartják benne a vágyat a környező világ megismerésére, a tudás örömeinek átélésére.
- A gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése játékos, cselekvéses tanulási folyamatban.
- Az ismeretlen iránti kedv fenntartása, a tudásvágy megalapozása.

A tanulási tevékenység tervezésének kiinduló pontja a gyermekek játékának megfigyelése, amely a gyermek megismerésére a legalkalmasabb módszer. Játéka közben megismerhetők: élményei, fantáziája, kreativitása, ismeretei, ügyessége, vágyai, figyelme, gondolkodása, anyanyelvi fejlettsége, előzetes tudása, együttműködési készsége.

Alapelveink a tanulási tevékenység szervezése során

- Az óvodás gyermek fő tevékenysége a szabad játék, mely spontán, önma-ga örömeért való.
- A gyermek tanulása mindig cselekvésbe, tevékenységbe ágyazott lehetőség szerint játékba integrált, sok esetben önkéntes, mégis különül a játéktól.
- A feladattudat, a feladattartás, az irányíthatóság, az együttműködés, az ön-állóság sajátos módon jelenik meg a tanulási folyamatban.

- A tanulás célirányos tevékenység, konkrét hatása leszűkíthető egy-egy részterületre, arra vonatkozóan viszont hatékony.
- Tervezendő, direktben lehet és kell is bekapcsolódni az óvodapedagógusnak, folyamatát megtervezni szükséges.
- A tanulási tevékenység a teljes óvodában eltöltött időszakot átfogó, folyamatként megvalósuló tevékenység, *melyben* tapasztalati úton történő, cselekvésbe - gyakran problémahelyzetek megoldásába- ágyazott, megfigyelés, tapasztalatszerzés és felfedezés érvényesül.
- Az ismeretszerzés a készség és képességfejlesztés és a gyermeki attitűd alakítása szerves egységben valósul meg.
- A tanuláshoz támogató környezet megteremtése szükséges.

A tanulási tevékenység tervezésekor elsődleges a cél meghatározása, a feladat kitűzése és az ehhez megfelelő tartalmak tevékenységek meghatározása, törekedve a komplexitásra. Célként elsődlegesen fejlesztési célokat határozzuk meg:

- az értelmi fejlesztés,
- anyanyelvi és kommunikációs,
- szociális fejlesztés,
- testi fejlesztés területéről.

Az eltérés egyéni jellemzőihez igazodó témaegységek, ill annak tartalmi bontása (könnyebb, nehezebb) időkeretek differenciálása (gyakorlatok száma) és módszerek megválasztása.

Ezáltal biztosítjuk, hogy minden gyermek a maga ütemében, a maga szükségletei szerint, a maga útját bejárva, a lehető leginkább tudjon kibontakozni.

Nevelési gyakorlatunkban a differenciálás érvényesül a célokban, a feladatokban, a munka és szervezeti formákban, a módszerekben, az eszközökben, az el-sajátítás idejében, tempójában, az óvónői segítségnyújtás formáiban.

Nevelési folyamatunkban megvalósuló tanulás jellemzői:

- játékba integrált, cselekvéses gondolkodási formák lehetőségeit teremti meg,
- épít a gyermeki kíváncsiságra,
- örömteliséget biztosít,
- felhasználja a meglévő tudást,
- egyformán tartja jelentősnek a különböző képességeket, készségeket és a megfelelő tudást,
- problémahelyzetekből kiinduló kreatív megoldásokat segíti
- folyamatosan és fokozatosan várja el az együttműködést és a feladattartást.

Fejlődés jellemzői az óvodás kor végére

- A gyermekek érdeklődőek, bátran kérdeznek.
- Szívesen vesznek részt a tervezett, szervezett, kezdeményezett, irányított játékokban, tevékenységekben.
- A tanuláshoz szükséges kompetenciák koruknak megfelelően fejlettek.
- A részképesség- és tanulási zavaros gyermekek időben megfelelő szakemberhez kerülnek.
- A tehetséges gyermekek is megtalálják a kiemelkedő képességüknek megfelelő tevékenységet.

VII. KORSZERŰ ÓVODAPEDAGÓGIAI MÓDSZEREK

1. PROJEKTMÓDSZER

Programunk lényegéhez tartozik, hogy a gyermekek számára nemcsak a pedagógus nyújtja az ismeretet, a műveltségtartalmat, hanem a gyermek érdeklődése, tapasztalata is mérvadó. A projektmódszer erre, illetve a pedagógus és a gyermek közös tevékenységére épül.

A projekt meghatározói:

- Mit tudnak a gyerekek?
- Mi érdekli őket?
- Mit tudtak meg a gyerekek?

A projektek integrálják:

- a tevékenységeket
- a képességeket
- a gyermekek külön-külön szerzett tapasztalatait.

Alapelvek:

- Rendszeresség, folyamatosság, rugalmasság
- A gyermek önkéntes részvétele
- Játékosság

2. KOOPERATÍV TANULÁSSZERVEZÉS

A kooperatív módszer használata során a gyermekek kisebb csoportokban (2, 4, 6 fő) dolgoznak.

A csoport tagjai felosztják egymás között a feladatokat, mindenki felelős a saját munkájáért, együtt dolgoznak.

Alapelvek:

- Építő egymásra utaltság
- Egyéni felelősség
- Egyenlő részvétel
- Munkamegosztás

A kooperatív tanulás módszerével olyan elengedhetetlen képességek fejlesztethetők, mint az empátia, a figyelem, az elfogadás, az önzetlen segítség, kommunikáció, szervezőképesség.

Ezeket a képességeket a jó óvodapedagógus is birtokolja.

A kooperatív tanulás feltétele az óvodában a nyitott, elfogadó, toleráns pedagógiai attitűd.

3. AZ IKT ESZKÖZÖK HASZNÁLATA KÜLÖNBÖZŐ TEVÉKENYSÉGI TERÜLETEKEN

Azoknak a gyerekeknek, akik nem tudnak az otthoni környezetben találkozni a digitális világgal, esélyegyenlőséget biztosít az óvoda a nevelés különböző szinterein.

Cél:

- Az óvodai nevelés során alkalmazott pedagógiai módszerek mellett ismerkedjenek a gyermekek a digitális pedagógiai módszerek lehetőségeivel a különböző tevékenységi területeken.

Feladat:

- Sikeres együttműködés megvalósítása a csoportban kooperatív és egyéni megoldásokkal.
- A gyermeki személyiség sokoldalú kibontakoztatása, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.
- Az óvodás korú gyerekek szerezzenek tapasztalatot hagyományos ismeretszerzés útján, melyet egészítsen ki az IKT eszközök adta lehetőség.
- Az IKT eszközök csoportban történő alkalmazásával az esélyegyenlőség megteremtése.
- A digitális eszközök kiegészítésként, szemléltetésként történő alkalmazása a szabad játék tiszteletben tartás mellett.

Az IKT eszközök használatának pozitív gyermekközpontú nevelési területei:

Szociális

Önmaga megismerése, társas viselkedési szabályok interaktív módon való meg tapasztalása. Az óvodai IKT eszközök használatával a hátrányok csökkentése, az esélyegyenlőség biztosítása is kiemelt feladatunk.

Érzelmi:

Pozitív azonosulási forma az újszerű és élet közeli helyzetek csoportbeli megjelenítődése az IKT eszközökön keresztül.

Kognitív:

A több síkon való projekt megközelítés (hagyományos-modern) több oldali megtámogatottságot eredményez a gyerekeknél az értelmi funkciók fejlődése során.

DIOO (Digitális Okos-játék Óvodásoknak) eszköz bevezetése és alkalmazása

A 2015-2016. nevelési év márciusában, Kisvárda Város Önkormányzata finanszírozásával, a Tompos Úti Tagóvodában, majd 2016./2017. nevelési év szeptemberétől minden tagintézményben sor került 1-2 db Digitális Okos Játék Óvodásoknak elnevezésű eszköz telepítésére. A DIOO magyar innováció, amely versenyképessé teszi a felnövekvő generációt azáltal, hogy digitális pedagógiai módszer alapján személyre szabottan és egyénileg fejleszt.

A digitális eszköz fejlesztési területei:

- Auditív és verbális észlelés, differenciálás
- Vizuális észlelés és differenciálás
- Szintézis-analízis
- Finommotorika
- Térorientáció
- Logikus gondolkodás

Átfogó értékelő rendszerrel és számtalan különböző szinttel, fokozattal rendelkezik, támogatja az óvodapedagógusok munkáját és pontos adatokkal szolgál az adott gyerek fejlődéséről. A mérési eredményeket folyamatosan rögzíti, tárolja. Az intézmény számára heti összesítőt küld a gyermek által felhasznált játékok alatt mért képességi szintekről százalékos adatokban, melyet a szülőkkel együtt kiértékelnek a pedagógusok.

4. INTÉZMÉNYI INNOVÁCIÓ

Célunk a hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségének, szociális hátrányának enyhítése, rendszeres óvodába járásuk biztosítása, az újonnan bevezetett innovációk segítségével. Inkluzív pedagógiánk alkalmazásával a körzetünkben /és körzeten kívül / élő gyermekek és családjaik számára biztosítjuk a sikeres óvodai befogadást, a szegregációmentességet. A pályázat megvalósítása során előtérbe helyezzük a gyermekek esélyegyenlőségének, szocializációjának, és egyéni képességfejlődésének biztosítását, elősegítve majd iskolai beilleszkedésüket. A projekt feladatai közé tartozott mindhárom tagintézmény / Székhely, Nyitnikék, Tordai úti Tagintézmény/ számára 1-1 intézményi innováció elkészítése, melyet Nevelőtestületi műhely keretében a Kisvárdai Egyesített Óvoda minden tagintézménye megismert és adaptálhatónak talált, megvalósítására nyitottak.

Jó gyakorlat a Kisvárdai Egyesített Óvoda Szülői közösségének megsegítésére, az óvoda – szülők közötti együttműködés erősítésére.

Óvodánk nevelőközössége úgy gondolja, hogy szeretnénk a gyermeknevelésben több segítséget nyújtani a szülőknek. Legfőképpen kincünk, szinte több időt tölt velünk, így a közös nevelési elvek, a gyermekek érdekének szem előtt tartása közös érdek.

Ezen cél elérése érdekében, olyan programot szervezünk a szülőknek, melyeken előadásokat hallhatnak a gyermekeket és családokat körülvevő esetleges problémákról, intézményi szinten. Ezen programokba bevonjuk a Kisvárdai Egyesített Óvoda Valamennyi feladatellátási helyét.

A program neve: „Szülők Akadémiája”

Ezeket az előadásokat beépítjük a tervezett szülői értekezletek soraiba, családi napok részeként, illetve a nagyobb terjedelmű, vendég előadóval megvalósított előadásokat, külön alkalmakra szervezzük, melyeket városi szintre is szeretnénk kibővíteni.

Tervezett témák:

- A szülői szerepek, és elvárások jellemzői, változásai, hatásuk a gyermek személyiségének fejlődésében.
Hogy legyek jó szülő?
- A Társas viselkedés alapjainak változásai: - Mitől ilyen ez a gyerek?
- Életkori sajátosságok: - az óvodáskor jellemzői – iskolaérettség
- Jó, Jobb, LEGjobb!
- Élet a digitális kütyük világában
- Hogyan neveljük boldog gyermeket / Boldogságórák tapasztalatai/
- A mese fejlesztő hatásai
- Ne szégyellj segítséget kérni

Az intézményi innováció alkalmazásával elérni kívánt célok, az alkalmazást követően várható változások:

- A szülők széleskörű tájékoztatása a gyermekeiket körülvevő világról.
- „Módszertani” segítségnyújtás egyes kritikus nevelési helyzetben.
- A szülői közösség együttműködésének, szociális érzékenységének erősítése.

Bízunk abban, hogy egy-egy téma feldolgozása után, a szülők tudatosabban használják majd a nevelési módszereket, így a ránk bízott gyermekek sokoldalú, harmonikus nevelése a szülői és intézményi elvárások egységében valósul meg.

A Kisvárdai Egyesített Óvoda Nyitnikék Tagintézményének innovációja

A több éves tapasztalattal a hátunk mögött, kiemelten kezeljük a szociokulturális hátrányban lévő családokat, nyomon követjük őket, és bevonjuk az óvodai élet eseményeibe. Az „**Óvoda nyitogató**”, egy egész napos rendezvény, úgy nevezett nyílt nap, ahol a szülők és a gyermekek együtt tölthetnek egy délelőttöt, különböző óvodai tevékenységekbe kapcsolódhatnak be / barkácsolás, mozgás, tánc,/ majd délután, szakember tart előadást a beszoktatásról és a leválásról.

A rendezvény célja, hogy elfogadják óvodánkat, mely érzelmi motivációként segíti a rendszeres óvodába járást, mellyel hosszú távon a korai iskolaelhagyás megelőzését célozzuk.

A projektbe bevont feladat ellátási helyen több hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, valamint egyre több a sajátos nevelési igényű gyermek van.

Feladataink: - A családok megsegítése a gyermeknevelés különböző színterein.
- A rendezvényeken való részvétellel a család és az óvoda kapcsolatának erősítése.
- A választott innováció területén a jól bevált módszerekkel minden területet érintő komplex tevékenységek átfogóbb megvalósítása.

Az intézményi innováció alkalmazásával elérni kívánt célok, az alkalmazást követően várható változások:

- Tárgyi feltételek bővítése, a gyermekeink gondtalan nevelése, fejlesztése érdekében.
- Humán erőforrás biztosítása a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelésének érdekében.
- Óvodánk partneri kapcsolatainak erősítése, melynek következtében óvodánk ismertsége és elismertsége nő.
- Új módszertani ismeretek, jogszabályi előírások folyamatos figyelemmel kísérése az óvodai nevelés komplex megvalósítása érdekében.

- A „Nyitott óvoda” kapu lehetőségének kihasználásával az információáramlás, a család – óvoda közötti kommunikáció, a megismerés, befogadás, elfogadás elősegítése.
- Célunk, hogy gyermekeink szeressenek óvodába járni, ezzel elősegítve a rendszerességet és megelőzve a korai iskolaelhagyást.

A Kisvárdai Egyesített Óvoda Tordai Úti Tagintézményének innovációja

A befogadást elősegítve hívjuk leendő óvodásainkat különböző „Ovicsalगतó” programokra.

Alapvető célunk: az óvoda körzetéhez tartozó családok gyermekeinek felkutatása, sikeres befogadásának megszervezése és a rendszeres óvodába járásának biztosítása, különös tekintettel a hátrányos helyzetű gyermekekre.

A jelenlegi óvodai befogadásunkra jellemző, hogy már a beiratkozás előtt felvesszük a kapcsolatot a körzetünkben élő családokkal. Meghívót küldünk a nyílt napunkra és betekintést biztosítunk partnereink számára óvodánk életébe.

Feladataink: - az óvodai befogadási gyakorlatunk tovább bővítése.

- A kötetlen ismerkedés tovább fejlesztése egy „Ovi csalogató” rendezvényel, amit a nyár folyamán szervezünk a felvételt nyert gyermekek számára.

Az intézményi innováció alkalmazásával elérni kívánt célok, az alkalmazást követően várható változások:

- A szülők, a gyermekek az óvodai beiratkozást követően ismerkedjenek meg intézményünkkel, nyerjenek betekintést óvodánk Házi rendjébe és Pedagógiai Programjába, ismerjék meg a pedagógusokat és pedagógiai munkát segítő munkatársakat.
- A programon való részvétellel, a szervezett játékos tevékenységek által ismerkedjenek az új környezettel, a már óvodába járó gyermektársakkal.
- A rendezvényel a közös élmények érték közvetítő hatását, a gyermekek beilleszkedését, alkalmazkodását és a hátránykompenzációt támogatjuk.

Célunk, hogy a továbbfejlesztett óvodai befogadási eljárásunk jó gyakorlattá váljon óvodánkban.

Kiemelt feladatunknak tekintjük a HH, HHH, SNI és BTMN-es gyermekek esélyegyenlőségének, szegregációmentességének, szocializációjának, és egyéni képességfejlődésének biztosítását, elősegítve az óvodába, majd később az iskolába való beilleszkedésüket. Azon munkálkodunk, hogy a gyermekeket képességeikhez mérten, minél magasabb fejlettségi szintre juttassuk el.

Az intézményi innováció tovább bővült az EFOP 3.1.5 Tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása kiemelt projekttel párhuzamosan kialakított, a Tompos úti tagintézmény által megvalósított kezdeményezéssel, hiszen a tagóvoda 2018 decemberétől kiemelten kezeli a Robotika fejlesztő hatástanak óvodai megvalósulását.

A Kisvárdai Egyesített Óvoda Tompos Úti tagintézményének innovációja a Tehetségek Magyarország Projektiroda által meghirdetett „Meghívás Csoportos tehetségsegítő tevékenységek megvalósítására III. a „Tehetségek Magyarország” című EFOP 3.2.1. -15 -2016 – 00001 azonosítójú kiemelt projekt keretében.

A pályázat megvalósítása során két fő tevékenység: a versenyfelkészítés és a kortárs csoportokat támogató program, illetve még kötelezően megvalósítandó elemként a tehetség-hálózati tematikus műhelybeszélgetés jöhetett létre.

A projekt célját a gyermekek tehetségfejlesztésének ösztönzése és támogatása, illetve a tehetségsegítésre épülő műhelybeszélgetések széles partnerkörben történő megvalósítása jelentette.

A nevelőtestületünk mindennapi pedagógiai munkájában hangsúlyosan jelenik meg az IKT eszközök használatára épülő prevenció, valamint fejlesztő jelleg.

Eszközparkunk kiterjedt a Bee –Bot Robot méhecske és egy smart robot alkalmazásával, amely elősegíti a logikus, problémamegoldó gondolkodás játékos cselekedtetés útján történő fejlődését. A padlórobot hidat képez a robotika és a kódolás óvodai megvalósulása között. A gyermeknek meg kell tapasztalnia a kódolás folyamatát és az ismétlődő cselekedetek egymásra épülését.

Az izolált, majd összetett mozgások sorozatát szépen fokozatosan, térben, saját testen, majd társ által irányítva sajátították el. Fel kellett ismerniük, hogy bizonyos lépéseken végig haladva, ezáltal egy algoritmust felállítva - juthatnak el végső céljukhoz. Rá kell vezetni a gyermeket, hogy egy probléma megoldásához egy logikai utat felépítve jussanak el.

A cél eléréséhez fogalmazzák meg egyéni ötleteiket, érveléseiket. Valósítsák meg az általuk meghatározott kódolás folyamatát, merjék vállalni a hibázás lehetőségét és az újbóli kísérletezés jellemezze hozzáállásukat. Cselekedtetés közben és a pályák elkészítése során lehetőség nyílt a kreativitásuk kibontakoztatására.

A Beebot méhecskéék és a smart robot alkalmazása során a gyermekek játékos cselekedtetés útján szereztek tapasztalatokat, aktív részesei és alakítói lettek saját kognitív folyamataiknak. A Beebot elősegítette egy cselekvésközpontú tanulási folyamat és inspiráló gondolkodásfejlesztő környezet kialakítását.

Széleskörű szakmai konferencia keretében a térség pedagógusai, szakemberei és az intézmény nevelőtestülete is megismerkedhetett az innovációval, valamint a jövőre tekintve is nyitva áll az óvodánk ajtaja az érdeklődők előtt.

VIII. A TAGÓVODÁK EGYÉNI ARCULATA

KÖZPONTI ÓVODA

Nevelőtestületünk mottója:

„A gyerek az öröm, a reménység.
Gyöngé testében van valami világi;
ártatlan lelkében van valami égi;
egész kedves valója olyan nekünk,
mint a tavaszi vetés: ígéret és gyönyörűség.”

/Gárdonyi Géza/

Óvoda bemutatása

Az óvoda 1986-ban épült, jelenleg 5 csoporttal működik, 125 gyermeknek nyújt korszerű, kiváló komfortfokozatú ellátást. A városi forgalom zajától mentes zöld övezet, ligetes udvar veszi körül az épületet, melynek központi részén egy 150 m²-es fedett terasz biztosítja a szabad levegőn tartózkodást esős idő esetén is.

Intézményünk a folyamatosan változó társadalmi igényeket szem előtt tartva figyelmet fordít a fejlesztésekre, innovatív törekvések megvalósítására. A tágas udvaron az uniós normáknak megfelelő fajták találhatók, amelyek korszerűek, folyamatosan bővülnek, modernizálódnak és jól szolgálják a gyermekek testi képességeinek kibontakoztatását. Fokozott figyelmet fordítunk egyedi udvari feltételrendszerünk kihasználására. Az egészséges állapot örömteli megélésének biztosításához tornapálya, **Bozsik pálya**, **Ovi-Sport pálya**, jól felszerelt **tornaterem**, nagy alapterületű fedett terasz áll rendelkezésünkre.

Csoportszobáink világosak, vidámak, amelyekhez külön mosdó, öltöző és fektető helyiségek kapcsolódnak. Ezek hozzájárulnak a gyermekek komfortérzetének javításához. Egyéni hangulatuk, arculatuk van, sok-sok növényvel a természet-sarokban, a természet által adott „kincsekkel”.

Tárgyi eszközeinket, berendezéseinket a célszerűség, az esztétikusság, gyermekeink játék és mozgásigényének kielégítése, valamint a biztonságos kivitelezés jellemzi. A célszerűség mellett fejlesztéseink során előnyben részesítjük a természetes anyagokat, harmóniát árasztó színekkel, formákkal, anyagokkal veszszük körül gyermekeinket.

Berendezéseink segítik a környezetbarát szemléletmód, valamint az egészséges életmód megalapozását.

Sószobánk lehetőséget nyújt a felső légúti betegségek megelőzésére, javítására. Heti rendszerességgel használják gyermekeink, lehetőség szerint szülőkkel is.

Óvodánk a befogadó, integrációs nevelés elkötelezett híve. Az integrálhatóságot az arra illetékes szakértői bizottság állapítja meg. A gyermekek fejlesztése a

szakértői véleményben foglaltak szerint külső szakemberek bevonásával valósul meg.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztése (SNI; BTM) a fejlesztő szobánkban történik fejlesztőpedagógus, óraadó gyógytornász, logopédus, gyógypedagógus közreműködésével.

Személyi és tárgyi feltételeink pedagógiai programunk megvalósítását segíti elő. A nevelőmunkát 10 kiváló szakmai kompetenciákkal rendelkező különböző szakirányon szakvizsgázott óvodapedagógus végzi. A nevelő-oktató munkát 5 dajka és 3 pedagógiai asszisztens segíti, akik szintén elkötelezettek a gyermekek harmonikus fejlődése és fejlesztése mellett.

Kiemelt feladat

A testi-lelki egészség védelme, az egészséges életvitel igényének megalapozását fontos feladatnak tekintjük, melyet sok mozgással, játékkal, testedzéssel érünk el. A szervezett és szabad mozgás lehetőséget biztosítva, napi rendszerességgel tartózkodunk a szabad levegőn. A mindennapi mozgás megszervezését változatos eszközökkel, az időjárásnak megfelelően udvaron, csoportszobában vagy fedett teraszon oldjuk meg. Mozgásos szabály- és sportjátékok kötött és kötetlen formában naponként megjelennek, régi futó, fogó, dobó játékokat az életkoruknak megfelelően alkalmazunk.

Heti rendszerességgel gyógytestnevelés tevékenységeket tartunk a prevenció és kisebb rendellenességek korrekciója érdekében.

Évente egy alkalommal Ovis Olimpiát szervezünk a város nagycsoportos óvodásainak részvételével.

Különös gondot fordítunk a gyermekek gondolkodásmódjának fejlesztésére, hogy érzékennyé váljanak a környezetük és a saját egészségi állapotuk iránt, képesek legyenek a természet és az ember alkotta értékek felismerésére és megőrzésére.

Környékünk adottságait kihasználva igyekszünk sok időt tölteni a szabadban, a természet kincseit felfedezve.

A nevelés minden területén alkalom kínálkozik a megfigyelésre, megbeszélésre, az ismeretek bővítésére.

Óvodánk felnőtt közössége a szülők bevonásával pozitív mintát nyújt az egészséges életmód szokásainak megalapozására, a közösségi egészséges életvitelre.

Speciális feladatok

Intézményünk rendelkezik helyi értékekkel, sajátosságokkal, amelyeket pedagógiai programunkban is szem előtt tartunk, az óvodapedagógusok nézeteinek, értékrendjének és módszertani szabadságának érvényesülése mellett.

„A sport nemcsak testnevelés,
hanem a léleknek is az egyik legerőteljesebb nevelőeszköze.”
/Szent-Györgyi Albert/

Egyéni arculatunk fő profilja az egészséges életmódra nevelés, mozgás, ezért mindennapjainkat rendszeresen működő egészségfejlesztő tevékenységek ölelik át.

- Ovi Sport Program
- Sport Manó Program
- Bozsik foci Program
- Gyermekjáték, gyermektánc
- Fit-ball foglalkozás
- Nyelv és beszédfejlesztő foglalkozás
- Varázskuckó báb és meseműhely

Ovi Sport Programunk - „Nagy lépés kis cipőben”

Sikeres pályázat eredményeképpen egy multifunkcionális sportpálya került telepítésre óvodánk udvarán.

A program célja, hogy már a legkisebb korosztályt is az egészséges életre, a mozgás szeretetére nevelje, egyúttal biztosítsa a sportoláshoz szükséges kereteket. Óvodapedagógusaink megismerhették az óvodások sportág specifikus oktatási programját és ezzel olyan lehetőségeket sajátítottak el, melyek életre szóló élményeket, előnyöket, különleges fejlődési lehetőségeket biztosítanak gyermekeink számára (foci, kosár, tenisz, tollas, kézilabda). Ez teljes mértékben összecseng pedagógiai programunkkal.

Sport Manó

Az óvodás korosztály mozgásfejlődését elősegítő komplex sport program, mely a gyermekek mozgásigényére, játékszeretetére építve sokféle mozgásos játékot biztosít. 5 népszerű sportág játékos gyakorlataiból épül fel (labdarúgás, kosárlabda, kézilabda, tenisz, floorball). Célja, hogy egészséges és a testmozgást szerető gyerekeket neveljen. Tervszerű megvalósulását heti rendszerességgel alkalmazzuk.

Bozsik foci

Célja: a játék megszerettetése, a gyerekek labda uralásához szoktatása.

- Kiemelt feladatok:
- A gyerekek mozgásigényének kielégítése
 - Különböző játékformák és gyakorlatok megismertetése
 - Gyakorlatok bemutatása
 - Labdás feladatok végeztetése egyénileg és csoportosan
 - Gyerekekre jellemző nyelvezet használata.

A hangsúlyt a gyerekek bátorítására, játék iránt érzett szeretet alakítására kell helyezni, amit a labdarúgó-palánta folyamatos dicséretével érünk el.

Gyermekjáték, gyermektánc

Az „Aprócska táncsoport”-ban a gyermekek egyaránt részesülhetnek az önfelelt játék- és táncélményekben, ahol együtt van kultúra, pedagógia, élmény, tudomány, fejlődés és tanulás. Olyan eszközöket, módszereket állítunk a néptáncoktatás szolgálatába, amelyek segítségével biztosítani tudjuk mindazt az értéket, amit csak ez a tevékenység adhat. A gyermekek jókedvűen, örömmel sajátítják el „egy életre szóló tudás” alapjait. Megérik milyen egy közösség tagjának lenni, hogyan kell együttműködni, segíteni, egy táncos csoportban helyesen viselkedni. Képesek egyszerre énekelni, táncolni, testi erejük, testtudatuk, gondolkodásmódjuk, értelmi képességeik nagyban fejlődnek.

Törekszünk arra, hogy a gyermekekkel Játsszunk Táncot!

Fit-ball

A foglalkozások célja a helyes testtartás kialakítása, a gerincproblémák kialakulásának megelőzése.

A nagy labda számtalan lehetőséget rejt a gyermekek mozgásvágyának kielégítésére és a játékra is.

A labdán való mozgással fejlődik a gyermekek egyensúlyérzéke, mozgáskoordinációja, fizikai erőnlétük, önbizalmuk, kitartásuk.

Helyi programunkban ezen sportágak népszerűsítését a szabad játék kereteiben végzett *mozgásos* tevékenységekbe beépítve biztosítjuk - heti rendszerességgel - a gyermekeink számára.

Nyelv-és beszédfejlesztés

Óvodánkban bevezetésre került a beszédhibás gyerekeket megsegítő foglalkozás. Évről évre fokozatosan növekszik a beszédhibás gyermekek száma. A logopédiai ellátásnak köszönhetően sok iskolába készülő gyereknek tudnak terápiás ellátást biztosítani a Szakszolgálat logopédusai. Több óvoda azonban az előzetes szűrések után várólistára kerül. Számukra a nyelv- és beszédfejlesztő óvodapedagógus kis létszámú csoportban heti egy alkalommal fejlesztést végez. A logopédussal szorosán együttműködve, az általa kiszűrt beszédhibákra fókuszálva végzi munkáját. A csoportos foglalkozásokon a beszédértés, a beszédhang hallás, a hallási differenciálás, a szókincsbővítés mellett olyan speciális nyelv- és ajakügyesítő játékokat alkalmaz, amelyek megalapozzák a logopédiai terápiát. A gyerekek szakszerű segítséget kapnak a hangképző szervek megismeréséhez, azok tudatos használatához, a hangok tiszta kiejtéséhez és a beszédszervek motoros fejlesztéséhez is. A rendszeresen végzett gyakorlatok hatékonyak a korosztályra jellemző pöszeség javításában, így a logopédiai terápia is rövidül. A nyelv- és beszédfejlesztés minden alkalommal a gyerekek egyéni beszédhibáinak csökkentésére irányul. A beszédfejlesztés a logopédiai terápiához hasonlóan a szülőkkel közreműködve, otthoni gyakorlással lehet csak eredményes.

Az óvodai élet színesebbé tételét a „Boldogság óra”, a „Varázs-kuckó meseműhely”, az „Ovi-zsaru program”, „DIOO” működése fokozza.

A Boldogságórák derűs és élmény gazdag feladatai, játékaik, valamint gyakorlatai fokról-fokra kibontakoztatják a derűt és az életszeretetet. Szeretnénk, hogy az általunk nevelt csemeték, olyan viselkedésformákat tanuljanak, ami segítséget ad számukra a mindennapi életben. Hiszünk abban, hogy minden gyermeknek jár a boldogság. Ebben a szellemben telnek mindennapjaink a 2019./2020-as nevelési évtől „Boldog Óvoda” cím büszke viselőjeként.

A **Varázs-kuckó meseműhely** a nyelvi kommunikáció területén kiemelkedő gyerekek komplex személyiségfejlesztő foglalkozása. Életkori és egyéni sajátosságaiknak megfelelő drámajátékokkal cselekvő részeseivé válnak a valóságban is létező, de csak elképzelt szituációnak. A vidám, oldott légkörű foglalkozások felölelik a hagyományokat, színesítik az ünnepeket a zenés mesejátékaikkal.

Az **Ovi Zsaru** program a gyermekek életkori sajátosságait figyelembe véve mesékre, történetekre, szerepjátásra épül. A foglalkozásokat a programban résztvevő csoport pedagógusa tartja meg a rendőrség által biztosított oktatási egység-csomag segítségével, kesztyűbábok megszemélyesítésével (Rendőrróbi, Rosszcsont Ricsi). Ebben szerepet vállal az egyenruhás rendőr, az óvónő, gyermek, szülő.

A **DIOO** (Digitális Okos-játék Óvodásoknak) egy új innovatív magyar képességfejlesztő eszköz. Játék közben fejleszt, képességet növel, így minden egyes gyerek a számára megfelelő feladatokat oldhatja meg. Az értékelőrendszere viszonylag objektív adatokkal szolgál az adott gyermek fejlődéséről. A felmerülő gyengeségeket segít korrigálni, illetve rávilágít arra, ha egy gyerek valamiben átlagon felül teljesít. Az okos-játék az óvodás digitális tudását erősíti.

Az óvodai dolgozók gyermekszerető, segítőkész munkája hozzájárul nevelési céljaink megvalósításához, a közösség egészséges életviteléhez. A folyamatot áthatja a megújulásra törekvés, a változatos óvodai élet megszervezése. „Őszi kavalkád”, természetjáró séta, kirándulások, Adventi várakozás, Farsang, Tavasszi zsongás, Gyermeknap, városi rendezvényeken való részvétel, óvoda-iskola kapcsolat ápolása.

Ovicsalogató nyílt napok

Intézményünk fontosnak tartja a ballagó nagycsoportosok utánpótlását. Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy óvodákat minél átfogóbban bemutassuk a leendő óvodásoknak és szüleinek. Személyes ismerkedésre hívjuk egy teadélután keretében az érdeklődő szülőket, ahol megismerhetik az óvoda programjait, szokásait, ünnepeit. Kötetlen beszélgetés keretében megismerkedhetnek az óvodapedagógusokkal, a csoportszobákkal és az óvoda más helyiségeivel. Nyílt nap keretében meghívjuk a gyerekeket és a szülőket egy meseelőadásra, egy táncbemu-

tatóra, a sporteszközök kipróbálására, és az óvodai csoportokban történő játéktevékenységekre. Várjuk őket a nyári időszakban is az udvaron való kötetlen játékra, valamint szeretettel fogadjuk az óvodai rendezvényeinken is, úgymint Mikulás nap, Karácsonyi ünnepség, Farsang, Gyermeknap. Az Ovicsalogató napok szervezésekor kiemelten figyelünk arra, hogy a körzetünkben élő hátrányos helyzetű gyermekek és szülei is részt vegyenek a rendezvényeken, egyenlő esélyt teremtve ezzel az óvodai élet megkezdéséhez minden gyermek számára. Ennek megvalósításához nagy segítséget kapunk a Roma Önkormányzattól és a védőnőtől, akik segítenek a körzetünkben élő gyerekek felkutatásában és személyes megismerésében.

Az esemény és élmény dús napok lehetőséget teremtenek a szűkebb és tágabb környezettel való kapcsolat formálására, egymással törődés, egészséges versenyszellem alakulására az élmények együttes átélésére, az érzelmi kötődés erősítésére.

TOMPOS ÚTI TAGINTÉZMÉNY

A Tompos úti tagintézmény 1975-ben épült, társadalmi összefogással. Eredetileg is óvodának készült, 4 csoportosnak tervezték, sokáig úgy működött.

A rendszerváltást követően, a csökkenő gyermeklétszám következtében szinte minden óvodában bezárásra kényszerült egy-egy csoport, nálunk is. A megüresedett csoportszobában kialakítottuk – az akkoriban szorgalmazott – tornatermet. Egy évtizede városunk képviselőtestülete úgy döntött, hogy átszervezés miatt bezár egy intézményt. Az ott lévő csoportok átköltöztek a társóvodák megüresedett termeibe, így újra 4 csoportos óvoda lettünk, 100 férőhelyen 120 gyermeket neveltünk.

Tagóvodánk a város központjában, a magas háztömbök között található, mint egy kicsi, mesebeli sziget. Helyileg egy bölcsődével és egy általános iskolával a város egyedüli gyermekcentrumát képezzük, évtizedek óta egymás munkájára építve gondozgatjuk, nevelgetjük és tanítgatjuk a szülők legféltettebb kincsét, az általuk ránk bízott emberpalántákat. Teszi ezt egy olyan felnőtt közösség, amelynek a tagjai kihasználják a meglévő lehetőségeket, minden energiájukkal az itt lakók érdekeit szem előtt tartva tevékenykednek.

Tagintézményünkben nyolc óvodapedagógus neveli a gyermekeket, többen szakvizsgával rendelkezünk, amelyet jól kamatoztatunk munkánk során. Valamennyien több éves szakmai gyakorlattal, pedagógiai tapasztalattal rendelkezünk, rugalmasan alkalmazkodunk az oktatáspolitikai változásokhoz. Kollektívánk tagja egy pedagógiai asszisztens, aki elsősorban a mindenkori kiscsoportban tevékenykedik, de bárki számíthat a segítségére.

A technikai személyzet is megfelelő felkészültséggel rendelkezik. A gondozási teendők ellátásában, valamint környezetünk tisztán tartásában négy dajka tevé-

kenykedik. Az udvarrészek, az előkert és az óvoda előtti közterület rendben tartásáért egy részmunkaidős alkalmazott áll rendelkezésre.

Rendezett környezetben, tágas, ligetes udvar, hatalmas fedett terasz és a játszótéri eszközök sokasága csábítja az érdeklődőket. Jelenleg is négy csoportunk van, *Liliom, Napraforgó, Margaréta és Tulipán* virágnevekkel felruházva. Óvodánk óriási előnye, hogy az önálló bejáratú, tágas, világos csoportszobáinkhoz külön öltöző, külön mosdó és külön udvarrész tartozik, biztosítva a gyermekek, valamint a szülők kényelmét.

A csoportokban számítógép, laptop, projektor használatával támogatjuk a modern technikával való ismerkedést. A részképességek játékos fejlesztéséhez, a szülők betekintéséhez nagy segítséget nyújt a legmodernebb digitális oktatási eszköz. A **DIOO** nyomtatott formában, területenként produkálja a fejlődés ütemét, az átlagtól való lemaradást, illetve a kiemelkedő teljesítményt. Hasonlóan a többi óvodához, nálunk is lehetőség van a keresztény kulturális értékek gyakorlására (hittan), angol nyelvvel való ismerkedésre, a furulyázás technikájának elsajátítására és a vízhez szoktatásra, a szülők igénye szerint.

Jól felszerelt **tornatermünk** teret ad a testi képességek fejlesztésének, a **sókuckó** kialakításával pedig lehetőségünk van az egészségvédelemre, a környezeti ártalmak kompenzálására. Korszerűen felszerelt **fejlesztő-szobában**, kiválóan képzett pedagógusaink időben megkezdik a részképesség-zavarral küzdő, illetve a beszédhibás gyermekek terápiáját. Kialakítottuk **hagyományőrző szobánkat**, amely a városban egyedülálló módon mutatja meg az ovisoknak a régi bútorok és használati tárgyak birodalmát. A „*Hagyományőrző szoba*” tárt kapukkal várja a hozzánk járó gyerekeket és szülőket, de minden érdeklődőt szívesen látunk, aki bepillantást szeretne nyerni a régi idők kultúrájába.

Hatalmas **teraszunk** alkalmas az össz-óvodai rendezvények lebonyolítására, valamint megoldottá vált a gyermekek szabadlevegőn való tartózkodása, esős időjárás esetén is. Udvarunkon, gyepetglás **sportpályán** tornázhatnak, focizhatnak az ovisok, a szabványnak megfelelő játszótéri eszközeink mellett pedig két **óriás-sakktáblánk** gazdagítja a lehetőségek tárházát.

Fenntartónk - Kisvárdai Város Önkormányzata - sikeres pályázatának köszönhetően 2012-ben az épület teljes - külső és belső - felújítására került sor. Ekkor lettünk akadálymentesített óvoda, ekkor kaptunk olyan technikai felszerelést, amely lehetővé teszi a látási, illetve hallási problémával küzdő gyermekek fogadását.

Nevelési alapelveink

- Érzelmi biztonságot nyújtó, derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtése.
- A gyermeki személyiség szabad kibontakozásának, személyiségfejlődésének, a hátrányok csökkentésének elősegítése.
- Fontosnak tartjuk az előítéletektől mentes, a különbözőség, másság elfogadására nevelést.
- Elsődleges számunkra a helyi hagyományok és néphagyományok megismerése, továbbélése.
- A kiemelt figyelmet - tehetségígéretes és felzárkóztatást - igénylő gyermekek speciális támogatása.
- Szükségesnek tartjuk az előzetes ismeretekre, élményekre épülő játékos cselekedtetést biztosító sokoldalú tapasztalatszerzés lehetőségét, a kreativitás kibontakoztatását.

Közösségünk az elmúlt években számos rendezvénnyel, programmal gazdagította óvodánk életét, amelyeken az érdeklődők betekintést nyerhetnek nevelőmunkánkba. Nálunk az őszi „**Lombhullató napok**”, a téli ünnepkör - **Mikulás, Karácsony, Újévet köszöntő ovi-disco, Farsang** - eseményei, a tavaszi „**Hagyományörző-hét**”, majd a **Táncgála, a Családi délután, a Gyermeknap mulatságok és a szülőknek szervezett kerti-partik** rendkívül népszerűek, valamennyi lakónknak színes, változatos élményeket nyújtanak, varázslatossá, emlékezetessé teszik az itt töltött éveket.

Óvodai életünk kiemelkedő eseményei

Lombhullató-napok

Célja: Környezettudatos magatartásra nevelés

A 3-6 éves korú gyerekek életmódja befolyásolja a jövőnket, ezért a nevelést már óvodás korban el kell kezdeni. *Óvodánk egyéni arculatában nagy hangsúlyt fektetünk a külső világ tevékeny megismerésére.* Valljuk, hogy a kisgyermekkorban elkezdett környezeti nevelés jellemformáló ereje vitathatatlan.

Feladata: Óvodai berkeken belül, a mindennapi lehetőségek kiaknázása mellett, a kisgyermek nevelésében nagy hangsúlyt fektetünk a tágabb környezetünk élővilágának megfigyelésére, megszerettetésére, megóvására. Ennek érdekében évente 4-5 alkalommal szervezünk buszos kirándulásokat tágabb környezetünk növény- és állatvilágának megismerésére.

A lombhullató napok egy hetes idő intervallumot felölelve, már régi hagyományként él óvodánkban. A változatosan szervezett programokon óvodánk min-

den lakója részt vesz. Az öt nap alatt minden esetben e tevékenységek köré építjük a helyszíneket:

- Lakóhelyünkön végzett megfigyelések busszal, sétával.
- Kirándulás tágabb környezetünkbe busszal, két alkalommal, több helyszínre.
- Barkácsolás a természeti tárgyakból, az elkészült dolgokból kiállítás létrehozása, propagálása a szülők felé.
- Növényi és állati eredetű *termékek* feldolgozása, fogyasztása, gyűjtőmunka, szülők, nagyszülők bevonásával.

A mai kor egyik legfontosabb kérdése, egy olyan fenntartható világ létrehozása, melyben az ember nem a környezete „fogyasztójaként” van jelen, hanem annak hasznosítójaként, gondozójaként, őrzőjeként.

Jelen vagyunk környezetünk hasznosítójaként:

- Őszi betakarítási munkákban: dióverés, kukoricatörés, burgonyaszedés, almászüret, szőlőszüret, mustkészítés, erdei termékek gyűjtése.

Jelen vagyunk környezetünk gondozójaként:

- Szemétgyűjtés az óvoda udvarán, az óvoda előtti füves részen, parkban, az erdőjárások alkalmával.
- Őszi veteményezések és csoportban lévő növények gondozása, fa ültetése az óvoda udvarára nagycsoportosokkal, házi állatok élőhelyének megismerése, állatok etetése-itatása.

Jelen vagyunk környezetünk védőjeként:

- Tavak növény- és állatvilágának megfigyelése, óvása (rovarok, bogarak, halak, békák, stb.)
- Séták, illemtudó magatartással, megfelelő viselkedéssel.

A gyermekek fejlesztéséhez nagyon fontos a család és az óvoda együttnevelése, ezért programjainkon az érdeklődő szülők is részt vehetnek. A kirándulásokon életre szóló élményt és tapasztalatot szereznek a gyerekek. Így a tanulási folyamat a felfedezéssel ismeretnyújtás, a terepi tapasztalatokból származó problémamegoldás megteremtésével valósulhat meg. Az óvodás gyermek nyitott, befogadó személyisége pont megfelelő időszak arra, hogy közös tevékenységek során a környezettudatos magatartás mellett, elmélyítsük a felelősség, önállóság, együttérzés, fegyelmezett és empátikus készségeket. Célunk, hogy a gyerekek tanulják meg szeretni és tisztelni a természetet.

A természeti környezetben szerzett ismereteket bevisszük a csoportszobába, az emlékek felidézése és önálló megfogalmazása mellett. A kirándulásokon szerzett „kincsek” felhasználásával a gyerekekkel együtt a csoportszobában és az udvaron kialakítjuk a természet sarkokat, melyet folyamatosan gondozunk, igény szerint teret engedve a szabadjátéknak is. A helyszíneken elkészített fotókat, videókat az internet segítségével a napi tevékenységekbe beépítjük, az ismeretek és élmények felidézése mellett. Gondolataik megfogalmazása során fejlődik emlékezetük, analitikus gondolkodásuk, beszédkészségük. A jó hangulatú tevékenységekben, és az együttjátszások során, a társas kapcsolatok erősödnek, fejlődik a nyelvi kommunikáció, az

alkotás örömeinek átélése közbe, így a tapasztalati úton szerzett tudásanyag beépül személyiségükbe.

A kirándulások szervezésével céljainkat maximálisan elérjük:

- Természeti környezet iránti esztétikai fogékonyság erősítése,
- Ismeretszerzés az évszakok természetére gyakorolt hatásairól,
- Évszakra jellemző időjárás-öltözködés közötti összefüggés megláttatása,
- A gyermekek egyéni ismereteire, előzetes tudásaira épített, önálló felfedezést biztosító képességfejlesztés megvalósítása.
- A megtapasztalt ismeretek játékba integrált alkalmazása, a kötetlen tanulás megszervezése.

„A legalkalmasabb időpont egy fa ültetésére 20 évvel ezelőtt volt. A második legalkalmasabb időpont most van!” (közmondás)

Téli ünnepekör

Célja: Közösségi érzés erősítése, ünnepekhez köthető hagyományok megismerése.

Feladata: Változatos tevékenységek biztosításával néphagyomány ápolása, új ismeretek nyújtása.

Tagóvodánkban már hagyománnyá vált, hogy a decemberi események méltó megünnepléséről szeretettel gondoskodunk.

A hónap első hetében ellátogatunk a városi **Mikulás** házába, ahol a versekért és dalokért cserébe, egy – egy édességcsomagot kapnak a gyerekek, ők pedig a rá-szorulóknak gyűjtött játékokat adják jó szívvel. Az óvodában is köszöntjük a nagyszakállú Télapót, közös énekkel, verssel kedveskedünk neki. A jó „Öreg” külön-külön is meglepi a csoportokat, átadja a gyermekeknek a zsákjában lapuló csomagokat, amelyeket kissé bátortalanul, vidám műsorral köszönünk meg. Délután, az óvoda főbejáratánál felállított, fényárban pompázó Mikulás házikónál a gyermekek még egyszer szót válthatnak a Nagyszakállúval, a puttyonyában akad még néhány kedves simogatás és egy-két szem szaloncukor.

A Karácsonyi készülődés a csoportszobák és a fenyőfák feldíszítésével veszi kezdetét. Az óvó nénik gondoskodnak az érzelmi ráhangolódásról, sokat beszélgetnek a gyermekekkel a közelgő eseményekről, a szeretetről, a családról. Minden csoportban képeslapokat, díszeket, mézeskalácsot készítenek, történeteket hallgatnak a régi ünnepi szokásokról, hagyományokról. Évről- évre nagy érdeklődéssel várjuk és fogadjuk az iskolások előadását, a szereplők között felfedezni véljük volt óvodásainkat. Színvonalas műsorukat követően valamennyi csoport elszavalja versikéjét, majd ismert Karácsonyi dalokat énekelgetünk közösen. Ezt követően megcsodáljuk a feldíszített csoportszobákat és a csillogó fenyőfákat,

megvendégeljük egymást különféle finomságokkal. Végül a gyerekek kicsomagolhatják, és boldogan birtokukba vehetik az ajándékokat. Délután a szülőkkel közösen ünnepelünk óvodánk főbejáratánál. Gyertyákkal kezünkben, meghittén énekelünk, így kívánunk békés, áldott Karácsonyt minden jelenlévőnek.

A városban egyedülálló módon **újév köszöntő ovi-discót** tartunk, ahol táncolunk, vigadunk, s kölyökpezsgővel koccintva kívánunk egymásnak boldog újesztendőt.

A **farsangi multságok** össz-óvodai szinten valósulnak meg, ezen alkalmakkor is vendégül látjuk a szülőket. Hagyományos módon jelen vannak az ünnep jellegzetességei: maskarák, jelmezek, farsangi fánk, zene, tánc. Az esemény csúcspontja az esti télűzés, amikor síppal, dobbal, kereplővel körbejárjuk az óvodát és végül közösen égetjük el a kisé babut.

Hagyományőrző-hét

A hagyományápolás és hagyományőrzés óvodánkban már évtizedek óta jelen van, folyamatosan formálta arculatunkat, idővel **fő profilunkká** vált. Rendkívül fontos feladatunknak tartjuk, hogy már óvodás kortól kezdve ismerjék meg a gyerekek a múltat, a régi világ értékeit, szépségeit, kultúráját. Tanulják meg tisztelni és őrizni az értékeket, alapozódjon meg bennük a környezet, a kultúra és a haza iránti szeretet. Tesszük mindezt a néphagyományőrzés gazdag eszközrendszerével, az érzelmi nevelésre építve, cselekvések megtapasztaltatása során. Ez egy tudatos, tervszerű és rendszeresen végzett tevékenység, amely évkörönként, de évről - évre minden tavasszal kiemelten a „Hagyományőrző-hét” során valósul meg. Fontosnak tartjuk, hogy az általunk nevelt gyermekek minél több tapasztalatot szerezzenek népünk értékeiből, megismerve, megszeretve, ezáltal a magyar nép gazdag hagyományvilágát. Ezt a munkát a szülőkkel való szoros együttműködésben valósítjuk meg. A népi kultúra minden területe érték-hordozó, megőrzése és átadása közös feladat, amiben az óvodai nevelésnek nélkülözhetetlen szerepe van.

A hagyományőrzés célja: A világ megismerése, a népi kultúra maradandó értékeinek átadása, azok őrzése, éltetése, a magyarságtudat formálása.

A hagyományőrzés feladata:

- Népszokások megismertetése – tudatos és hiteles előadásokkal
- Kirándulások szervezése, falu és vidéki élet megismerése
- A különböző települések jellegzetességeinek megismertetése szűkebb, és tágabb környezetünkben
- Régi népi mesterségek, az ezekhez kapcsolódó eszközök és népviseletek felfedeztetése
- A gyermekek életkori sajátosságait figyelembe véve népi mondókák, rigmusok, népmesék, népdalok, ősi mondák felelevenítése, néptáncok

- Kézműves tevékenységek szervezése, természetes alapanyagok felhasználásával (csuhé, vessző, csutka stb.), az alkotás örömeinek átélése
- Tájjellegű ételek kóstolása, nagyszülők bevonása az ételek készítésébe
- Régi öltözetek, tárgyak gyűjtése, kiállítás szervezése a szülők bevonásával.

Hisszük és valljuk, hogy a hagyományörző tevékenységek során alakíthatjuk *a gyermekek érzelmeit: a kíváncsiságot, a rácsodálkozást, a felfedezést, a sikert, az aktivitást, a társas kapcsolatok erősödését. Megteremthetjük a gyermeket körülvevő szűkebb és tágabb környezet (család- óvoda) összhangját, kiegészítjük, és teljesebbé tesszük a gyermeki személyiség kibontakozását.*

Ha az óvodások csak egy csipetnyit megőriznek nemzetünk hagyományából, amelyeket ők is továbbörökítenek, akkor munkánk nem volt hiábavaló.

Táncgála

„Tánc közben varázslat vesz körül. Minden összeáll. A világot pedig harmónia uralja. És egyetlen tökéletes pillanatra minden porcikáddal azt érzed, hogy élsz. Tánc közben az lehetsz, ami csak akarsz lenni abban a pillanatban.”

Amikor 2009 tavaszán első ízben szerveztük meg az "Így táncolunk mi!" elnevezésű gálánkat, magunk sem reméltük, hogy sikeressége ily nagymértékű lesz. Ahogy teltek az évek, azt vettük észre, hogy egyre többen érdeklődnek a picinyek tánca iránt és mostanra a legnagyobb szabású össz-óvodai rendezvényre nőtte ki magát a tavaszonként megrendezésre kerülő gálaműsor.

A gyerekek imádnak táncolni, még ha néhányan annyira tisztelik is az ütemet, hogy véletlenül sem lépnek rá, akkor is gyönyörködünk mozdulatainkban.

Magukba szívják a népi- és a társastánc alaplépéseit, megismerik a különböző nemzetek mozgáskultúráját.

Folyamatosan megpróbálunk válogatni a különféle stílusú táncok között, a mozdulatokat rá szabjuk az óvodások életkorából adódó képességeire, hiszen ha kisgyermekként elsajátítják az alaplépéseket, később elkezdhetik megtölteni azt lélekkel. Büszkék vagyunk arra, hogy nálunk megízlelhetik a ritmikus mozgás örömeit, s többen közülük emiatt választják a táncművészet világát az iskolában.

Tulajdonképpen a táncgála is egyfajta hagyományápolás, hiszen a keringőtől a csárdásig, a charlestontól a palotásig, a sramlitól a rock and rollig, számtalan régi stílusú táncot ismertetünk meg óvodásainkkal. A gála az egyik olyan össz-óvodai rendezvényünk, ahol a gyermekek megmutathatják, hogy kiscsoportba lépéstől az iskolakezdésig milyen nagy ívű fejlődésen mennek keresztül.

Családi délután

Legfrissebb kezdeményezésünk a „Családi délután” elnevezésű programunk, ahol a gyermekek - szülők - óvodai dolgozók, együtt töltenek el néhány vidám órát. A közös sportolás, a csoportok egymás elleni küzdelme, a szülők versengése közösségépítő hatással bír, a jó hangulatú kötetlenség pedig segíti a családokkal való együttműködés, jó kapcsolattartás elmélyítését.

Pedagógiai munka

Tárgyi feltételrendszerünk megteremtése és programjaink, rendezvényeink szervezése mellett nem feledkeztünk meg **szakmai fejlődésünkről** sem. *Nevelőtestületünk az Óvodai nevelés országos alapprogramjához és az intézményünk sajátosságaihoz igazítva végzi feladatait, nevelési koncepciónkra a korszerű óvodapedagógia módszereinek beépítése jellemző.*

Nevelőmunkánk során figyelembe vesszük az aktualitás, a komplexitás és a fokozatosság elvének érvényesítését, a szabad játék, játékos cselekvésbe ágyazott tevékenységvégzés elsődlegességét! Legfontosabb feladatunk, hogy a családi környezetből kiszakadó gyermekek egy olyan nyugodt, derűs környezetbe lépjenek, ahol jól érzik magukat, ahol törődnek velük és engedik, hogy kielégítsék a játék iránti vágyukat. A **nagybetűs játék** a kiindulópontja minden más tevékenységnek és történésnek. Játékon keresztül valósítjuk meg az ismeretnyújtást, a tapasztalatszerzést, a munkára nevelést, a szociális képességek kibontakoztatását. **Játékosan készítjük fel gyermekeinket a világban való eligazodásra, az életre. A szabadjátékban a „minden minden lehet”** elvet képviseljük.

Kiemelkedő szerepe van a **projektmódszernek**, amely szerint a gyermekek tapasztalata, érdeklődése a mérvadó, illetve a **kooperatív tanulásszervezésnek**, amikor az együtt tevékenykedés, a munkamegosztás, a felelősségvállalás, a társakhoz való alkalmazkodás képességének fejlesztése a fő feladatunk.

A 2012/2013. nevelési évben csatlakoztunk a Nemzeti Tehetségpont Hálózathoz, városunkban elsőként lettünk **Tehetségpont** óvoda.

2018-ban a minősítés folyamatának és követelményeinek eleget téve **Akkreditált Kiváló Tehetségponttá** váltunk.

Speciális területek

Tehetséggondozó program

Célja: A tehetségígéretes gyermekek fejlesztése, különféle műveltségterületeken keresztül. A gyermek erős és gyenge oldalának, illetve egész személyiségének fejlesztése, ugyanakkor szabadidős tevékenységek biztosítása, melyek elősegítik a szellemi feltöltődést.

Feladatai:

Beválogatás bemutatása:

Az óvodánk tehetségigéreteinek felfedezése, azonosítása a Nagy Jenőné – féle módszerre épül. A műhelyekben résztvevő gyermekek tehetségazonosítása, beválogatása különféle szempontok alapján történik.

Az óvodapedagógusok teljes körű és tudatos megfigyelésre építve, középső csoport év végén folytatjuk le a gyermekek tehetségműhelyekbe történő beválogatását. Jelenleg hét műhely működik:

- Pöszén-pisze kölyökmackók – nyelvi tehetségműhely
- Guzsalyos – térbeli, vizuális tehetségműhely
- Sakk – logikai tehetségműhely
- Dalos pacsirták – zenei tehetségműhely
- Kippen-koppan – népi mozgásos tehetségműhely
- Bozsik Foci – mozgás tehetségműhely
- Mese-ház – dráma tehetségműhely

A csoportban dolgozó óvodapedagógusok ajánlása alapján mérési lapon történő dokumentálással végezzük a több alkalomra is kiterjedő megfigyelésünket. A beválogatáshoz legjobb módszerként a pedagógiai megfigyelést alkalmazzuk, melyet több alkalommal megismétel a műhelyvezető. A gyermek folyamatos megfigyelését spontán módon, a napi játéktevékenységek tükrében, illetve tudatosan szervezett, tervszerű formában is megvalósítjuk. A megfigyelésen túl kiterjesztjük a beszélgetés módszerével, amelyet szintén spontán, illetve irányított kérdéscsoport alapján folytatunk le.

A megfigyelés célja az óvodai tehetségmodell három tényezőjére: gyermekek átlag feletti adottságaira, kreatív adottságaira és motivációs adottságaira irányul. A beazonosítás folyamatában feltárjuk a gyermek adottságait, képességeit, kreatív gondolkodásának jellemzőit. Észrevételeinket az adatrögzítő lapon tüntetjük fel. A megfigyelés eredményeit, a műhelyvezetők által kidolgozott szempontrendszer (hatfokozatú becslési skála) alapján rögzítjük, melynek alapját a "Ryans - féle becslési skála" teremtette meg.

Gondozás bemutatása:

Az óvodánkban folyó tehetséggondozó munka Nagy Jenőné: Komplex tehetséggondozó programjára épül. A műhelyekben folyó fejlesztő programok a gazdagítás - dúsítás lehetőségeit ragadják meg.

Mélységében történő gazdagítással kapcsolatos ismeretátadó, képességet fejlesztő és személyiségjellemzőt fejlesztő program.

A tehetséges gyermekek fejlesztése a komplex tehetséggondozó programok keretein belül az erősségekre, a gyengeségekre, illetve a légkörjavításra és kiegészítő tevékenységekre épülnek.

A mélységében történő gazdagítás az átlagon felüli adottságok fejlesztésében a következő főbb területekre irányul:

A játékos cselekedtetések alkalmával fejlődjön a gyermekek kognitív képessége, az alap kultúrtechnikák elsajátítása, bővüljön, már meglévő ismeretanyaguk.

A motivációs adottságok fejlesztése terjedjen ki a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó feladatvállalás és a vele járó sikerélmény biztosítására, az érdekes, változatos és örömteli cselekedtetésre, önmaga és egymás sikereinek elismerésére. A kreatív adottságok fejlesztése során az egyéni ötletek megvalósítására, improvizációs készségük, divergens gondolkodásuk elősegítésére fektetjük a hangsúlyt. Egyéni fejlesztésünk során olyan külső és belső feltételek megteremtésére törekszünk, amiben a gyermek pszichés funkciói a spontán érés mellett optimálisan kibontakoztathatóak. A tapasztalataink és felkészültségünk tükrében a tervezésben meghatározzuk a módszereket, a differenciálás lehetőségét, az eszközök kiválasztását, feltételezzük a szükséges idő intervallumot, hiszen a tehetséggondozás hosszú folyamat, amelyet következetesen kell véghezvinni. Minden esetben azokra a képességekre támaszkodunk, amelyekben a gyermek sikeres. A haladási tempót a gyermekek egyéni fejlődési ütemében határozzuk meg. Betartjuk a fokozatosság elvét, figyelünk a játékok egymásra épülésére, hagyunk időt a képességek megszilárdulására.

Hatásvizsgálat bemutatása:

A tehetséggondozó programok szerves részét képezik a hatásvizsgálatok, amelyek a gyermekekre, a szülőkre és a műhelyvezetőkre egyaránt kiterjednek.

A hatásvizsgálat célja a komplex tehetséggondozó program hatékonyságának növelése. Az eredmények tükrében lehetőségünk adódik a tervezésünk újragondolására, módosítására.

A gyermekek örömmel és aktívan fogalmazzák, illetve jelenítik meg a műhelyfoglalkozások alkalmi során kialakul érzéseiket, tevékenységekhez való viszonyukat. Úgy érzem, az önértékelésüket és a társak értékelését minden csoportban nehezebb szavakba önteni, de a műhelyvezetők rátermettségének köszönhetően az idő előre haladtával javuló tendencia tapasztalható.

Az átlagon felüli képességeik, motiváltságuk és kreativitásuk fejlődésének vizsgálatát megfigyelésre alapozva, a műhelyvezetők által kidolgozott „Ryans becslési skála” alapján újra rögzítjük. A szülők kérdőív formájában segíthették a tehetséggondozó műhelyek sikeres működését, hiszen megoszthatták a pedagógiai munkákkal kapcsolatos tapasztalataikat, véleményeiket.

A tehetségműhely - vezetők év végi hatásvizsgálatában is gyengéséggként jelent meg korábban, az eredeti ötletek felszínre hozatala vagy a gyermekek önértékelésének segítése, de a gyakorlati évek a pedagógusok sikerességét is felemelték. A közeljövőben további tehetségműhelyek beindítását tervezzük, a szélesebb körű választás megteremtése érdekében a mozgás területeire irányítjuk figyelmünket. Köztudott, hogy a fizikai aktivitáson keresztül kibontakoztatható a szellemi aktivitás, ezért figyelmünket most a testi-kinesztetikus tehetségterületre irányítottuk. Rendkívül fontosnak tartjuk a **mozgás** lehetőségeit kiaknázni, hiszen a mozgásbéli különbségek már óvodás korban észrevehetőek, számos lehetőség kí-

nálkozik az eredményes munkához. A gyermekek imádják a mozgás bármely formáját: szeretnek sétálni, kirándulni, futni, tornázni, táncolni, ezért számtalan alkalom nyílik megfigyelésükre. Szeretnénk a népi- és a társastánc, a labdarúgás, valamint a sakk világával is behatóbban foglalkozni.

Mesezene módszer

A környéken egyedülálló innovatív pedagógiai törekvésünket tükrözi a nagycsoportos óvodás gyermekek körében alkalmazott mesezene módszer.

A módszer specifikumait az alap kultúrtechnikák elsajátításához szükséges agyi folyamatok, képességek, nyelvi készségek és az érzelmi intelligencia fejlesztése nyújtja. A lufik érzelmeket hordoznak, míg a mássalhangzókat megjelenítő játékok pedig különféle élethelyzetekben megnyilvánuló emberi tulajdonságokat mutatnak be. A gyermekek örömmel és aktívan fogadják a Lufilak, illetve a Játékbolt lakóit. A program - a csoport életén kívül- a nyelvi tehetséggondozó műhely szakmai anyagának tervezetébe is helyt kapott.

Robotika

Szintén egyedi az óvodák tekintetében, hogy Liliom csoportunk pedagógusai kiemelten kezelik a Robotika fejlesztő hatásának óvodai megvalósulását.

A projekt célját a gyermekek tehetségfejlesztésének ösztönzése és támogatása, illetve a tehetségsegítésre épülő műhelybeszélgetések széles partnerkörben történő megvalósítása jelentette. A Bee-bot méhecskéék és a smart robot alkalmazásával elősegítette a logikus, problémamegoldó gondolkodást, a gyermekek játékos cselekedtetés útján szereztek tapasztalatokat, továbbá aktív részesei és alakítói lettek saját kognitív folyamataiknak. A Beebot elősegítette egy cselekvésközpontú tanulási folyamat és inspiráló gondolkodásfejlesztő környezet kialakítását.

Digitális jó gyakorlatok

A digitális eszközök és azok szoftverjeinek, appjainak rohamos fejlődése észrevétlenül szötte át pedagógiai munkánk fontos momentumait pl.: tervezésünket, felkészülésünket, az eszközkészítést, dokumentálást, képességfejlesztést, ismeretnyújtást, az óvoda menedzselését, a szülőkkel történő élménymegosztást, kapcsolattartást, szakmai fórumokon való részvételt, szakmai közösségek megismerését, innovatív törekvések, módszerek elsajátítását. A pedagógusok digitális kompetenciáinak fejlődése, az intézmény tudásmegosztó szerepét is alátámasztják.

A Tempus Közalapítvány szakértői bizottsága már több esetben elfogadta és közzétette intézményünk digitális jó gyakorlatait.

2016-ban az „Ez volnék én” című módszertani ötlet került elbírálásra. A jó gyakorlat a három éves gyermekek szenzitív időszakának testséma fejlesztését, beszédértését, illetve az óvodapedagógus digitális kompetenciájának fejlesztését öleli fel.

A jó gyakorlat elkészítése fotókkal, video anyaggal bizonyítható és a Tempus Közalapítvány Digitális módszertárában, a következő linken érhető el:

<http://www.tpf.hu/tudastar/dm/339/ez-volnek-en>

2017-ben a „Varázslatos járművek” című projekt bővítette a módszertani ötletek tárházát.

A projekt az egész nevelési évet felölelő Mese – zene módszer részeként valósult meg. Tartalmazza a módszer kötött elemeit, illetve a gyerekekkel közösen alkotott, feldolgozott ötleteket. Bemutatja azokat a mindennapokban alkalmazható web 2.0 koncepciókat, amelyet a gyermekek és a pedagógusok is könnyen elsajátíthatnak.

Prioritást élvez a beszédértés, beszédészlelés, illetve az érzelmi intelligencia fejlesztése mellett természetesen a pedagógusok digitális kompetenciáinak megsegítése, kiszélesítése.

A jó gyakorlat megtekinthető:

<https://tka.hu/tudastar/dm/415/varazslatos-jarmuvek>

Boldogságóra Program

A boldogság életünkre, egészségünkre és élettartamunkra gyakorolt hatását már az ókortól kezdődően a tudományok jeles képviselői elemezték.

Bagdi Bella, a Jobb Veled a Világ Alapítvány elnöke, a Boldogság Intézet vezetője, az oktatási-nevelési intézményekbe bevezetett Boldogságórák elindítója hirdette meg az óvodák számára is a Boldogságóra programot. Részlegünk élt a lehetőséggel, regisztrált és elnyerte a „Boldog Óvoda” címet.

A pozitív pszichológia boldogságkutatásai alátámasztják, hogy a boldogságra való képességünk fejleszthető és a boldogság teremtő, fokozó és fenntartó stratégiák taníthatóak.

Havi rendszerességgel, figyelemmel kísérjük, és beépítjük tervezőmunkánkba és gyakorlatunkba is a megvalósítható feladatokat. Gyermekeink „Boldogság rajzok” készítésével szereznek örömet az Adventi időszakban a város lakóinak, ezzel boldog perceket varázsoltak számukra.

A gyermekeink mindennapjaiban jelen van a testközelség, a simogatás, a dicséret, a bocsánatkérés és a megbocsájtás, a feltétel nélküli szeretet.

A mérések szerint, a boldogság órákon végzett gyakorlatok erősítik az önbizalmat, a kitartást, fokozzák a koncentrációs képességet, fejlesztik a divergens gondolkodást és kreativitást.

A boldogság „taníthatóságát” alátámasztó mérések, a boldogság, a mentális egészség és a globális jóllét szoros összefüggésének bizonyítékai felhívták a fi-

gyelmünket arra, hogy a pozitív élmények fenntartásával gyermekeink érzelmi intelligenciája is nagymértékben fejleszthető! Éppen ezért célul tűztük ki, hogy az elkövetkezendő időben elnyerhessük az „Örökös Boldog Óvoda” címet.

Hisszük és valljuk, hogy minden gyermek egyforma! Egyenlő eséllyel birtokolhatják a gondozást, a nevelést, a fejlesztést, a tehetséggondozást és a feltétel nélküli szeretetet!

MÓRICZ ZSIGMOND ÚTI TAGINTÉZMÉNY

„Két ember közt a legrövidebb út egy mosoly”

(Vavyan Fable)

Az óvoda bemutatása

Az épületben két tágas csoportszoba, fejlesztőszoba, tornaszoba, „só barlang”, áll rendelkezésünkre, ahol a gyermekek mindennapi változatos játéktevékenységét szervezzük. Az épülethez kapcsolódik egy nagy terasz, ami alkalmas óvodai rendezvényeink lebonyolítására, valamint biztosítani tudjuk a gyermekek levegőzését rossz idő esetén is. 2014-ben óvodánk is csatlakozott a Bozsik foci programhoz, ezáltal sporteszközeink folyamatosan gyarapodnak. 2015-ben a fejlesztő szobát azzal a céllal alakítottuk ki, hogy a logopédiai és egyéni fejlesztéshez, illetve amennyiben sajátos nevelési igényű gyermeket látunk el az ő terápiájához is nyugodt körülmények legyenek biztosítva.

Programunk megvalósulásának tárgyi feltételei:

Tágas udvarunk sportpályával, korszerű fajátékokkal jól felszerelt. Őszi, tavaszi és nyári időszakban az udvar egy meghatározott területén az otthonról behozott kerékpárokkal, motorokkal, futókerékpárokkal a biztonságos közlekedés szabályainak gyakorlására is lehetőség van.

Személyi feltételeink:

Két csoportos óvodánkban négy óvodapedagógus két szakképzett dajka és közfoglalkoztatásban takarítónő és udvari munkás látja el a mindennapi feladatokat.

Óvodapedagógusaink mindannyian diplomával rendelkeznek, azon kívül fejlesztő pedagógusi szakvizsga, népi játszóház vezetői végzettség, drámajáték-, fittball foglalkozások vezetésére jogosító képesítés, valamint folyamatos továbbképzéseken való részvétel biztosítja, hogy magas szinten a folyamatos változásokhoz alkalmazkodva tudjuk végezni a gyermekek óvodai nevelését.

Tagóvodánk dolgozói az Óvodai nevelés országos alapprogramjában és a Kisvárdai Egyesített Óvoda Pedagógiai programjában megfogalmazott elvárásoknak megfelelően végzik munkájukat.

Nevelési alapelveink:

- Feladatunknak érezzük, hogy a szülő távollétében megfelelő érzelmi biztonsággal óvjuk, védjük, tanítsuk, pozitív mintával neveljük gyerekeinket.
- A szülőkkel igyekszünk konstruktív együttműködést ápolni. Ennek érdekében megismerjük elvárásaikat, odafigyelünk javaslataikra, óvodai nevelésünk alapelveit pedig nyílt napon, fogadóórán, szülői értekezleten, közös rendezvényeken és a negyedévente megjelenő Ovi hírmondón keresztül közvetítjük.
- Kiemelten kezeljük óvodánkban a kommunikáció és a mozgás fejlődését.

Olyan gyermekek nevelése a célunk:

- Akik testileg és lelkileg egyéni képességeiknek megfelelően fejlettek.
- Természeti és társadalmi környezetük felé nyitottak, kíváncsiak.
- Képesek másokkal kapcsolatot teremteni, együttműködni, másokat meghallgatni.
- Udvariasan viselkednek a felnőttekkel és társaikkal.
- A közösen felállított szabályokhoz alkalmazkodnak.
- Képességeiknek megfelelő önállósággal rendelkeznek.
- Szeretik és igénylik a mozgásos tevékenységeket.

Feladataink

Pedagógiai gyakorlatunkban tudatosan figyelünk arra, hogy ne a tiltásokat, a gyermek esetleges hiányosságait fogalmazzuk meg, hanem a pozitívumokat emeljük ki és arra építve formáljuk gyerekeink viselkedését.

Tevékenységeinket úgy tervezzük, hogy a játékoság mellett a mozgás kiemelt szerepet kapjon.

Sok gyakorlási lehetőséggel törekszünk a mozgás megszerettetésére, a gyermekek természetes mozgáskedvelésének megőrzésére, a mozgásszint fejlesztésére, mozgástapasztalatok bővítésére.

Életkoruknak és egyéni képességeiknek megfelelő mozgásfejlesztést heti egy alkalommal tartunk, napi rendszerességgel pedig mozgásos játékokat kezdeményezünk a szabad játék folyamán, amibe a gyerekek kedvük és érdeklődésük alapján kapcsolódhatnak be.

Mozgás fejlesztő eszközöket a csoport szobákban és az udvaron egyaránt biztosítunk.

Kialakítjuk az otthonról behozott játék és sporteszközök használatának szabályát (kerékpár, kis motor, görkorcsolya, gördeszka stb.)

Olyan játék lehetőségeket kínálunk, ahol a gyermekek mozgás és kommunikációs képességei folyamatosan fejlődnek. Megfelelő empátiával, differenciált fel-

adatadással segítjük elő, hogy megtalálják azokat az eszközöket és játékokat, feladatokat, amelyek egyéni képességeik fejlődését leginkább elősegítik.

A beszédszervek ügyesítését a beszédindítást, a passzív- és aktív szókinccs gyarapítását, a hallási figyelem, hallási diszkriminációs képesség fejlesztését az óvodai élet minden tevékenységében szem előtt tartjuk.

A mindennapos mesélés mellett naponta kezdeményezünk kommunikációs, anyanyelvi játékokat, amelyek során az életkori sajátosságokhoz igazítva segítjük a gyermekek eligazodását a különböző élethelyzetekben.

Óvodánkban a gyermekek mérési rendszerében kiemelt szerepet kap a kommunikáció és mozgás egyéni fejlődésének vizsgálata.

A mozgás megfelelő ütemű fejlődésének nagy jelentősége van a gyermekek idegrendszerének érésében. 3-7 éves korban a mozgás nélkülözhetetlen a környezethez való alkalmazkodásban, és az észlelési (percepciós) folyamatokban: a látás, hallás, tapintás megfelelő fejlődésében. Ha a gyermek ebben a szenzitív szakaszban megkapja a megfelelő mozgási lehetőségeket, motoros képességei fejlődnek és az kihat a szellemi fejlődésére, érzelmi életére és egész szervezetére.

A szocializáció folyamatában a kommunikáció a gyermek környezetével való érintkezésének, önkifejezésének, gondolkodásának legfőbb eszköze. Általa gazdagodnak ismeretei, fejlődik beszédkézsége, anyanyelvi és viselkedéskultúrája, erősödik szociális énje. Kommunikációs nevelésünk jelen van az óvodai élet valamennyi területén, éppen ezért részben közvetítő, részben a képességfejlesztés egyik célkitűzése nevelésünk gazdag, sokszínű tevékenységrendszerében. Az érzelmi biztonság megteremtése, a modellértékű beszéd, a hiteles kommunikáció, valamint az értő figyelem és a beszédre inspiráló környezet alapfeltétele a kommunikációs nevelésnek, éppen ezért az óvodapedagógusok mellett óvodánk valamennyi dolgozójától elvárjuk.

Az óvodai élet megszervezése

A gyermekek egészséges fejlődéséhez a napirend biztosítja a feltételeket, a megfelelő időkeretet. A rendszeresség, az ismétlődések teremtik meg a gyermekek érzelmi biztonságát.

Napirendünkben a folyamatosság és a rugalmasság elvét igyekszünk érvényesíteni. A gyermekek számára fontos a megfelelő időkeret, a személyes kapcsolat biztosítása. Nagyon figyelünk az egyéni szükségletek, igények kielégítésére. Fontosnak tartjuk, hogy minden gyerek eljusson az életkori és egyéni képességének megfelelő önállóságig, a különleges bánásmódot igénylő gyerekek is éljék át saját sikerüket, alakuljon ki önbizalmuk.

A hetirend az óvodapedagógusok tervező munkáját és óvodánkban a két csoport összehangolt tevékenységeit segíti az épület és eszközök közös használatában.

Heti rendszerességgel tervezzük a nevelési program tevékenységeit, a kommunikációs, nyelvi és a mindennapos mozgásos játékokat.

Összehangolt, jól átgondolt szervezés szükséges, hogy zökkenőmentesen működjenek a különböző egyéni és kiscsoportos foglalkozások: a hittan, a logopédia, a gyógypedagógiai az egyéni fejlesztés, a tehetségsegítő foglalkozások, a DIOO a „só barlang” és a tornaszoba használata.

Óvodai életünk kiemelkedő eseményei

Az ünnepek sorozata becsempészi életünkbe a sokszínűség varázsát. **Mikulás, Karácsony, Farsang** óvodai életünk olyan eseményei, amire több héten keresztül készülünk.

„**Vers ünnep**” hagyományosan a költészet napjához kapcsoltan rendezzük meg a „Kortárs magyar gyermekversek találkozóját” óvodánkban, ahova meghívjuk városunk óvodásait.

A tavasz legszebb ünnepe **az édesanyák köszöntése**. Mind két csoport, valamint a tehetségsegítő csoportok ünnepi műsorral kedveskednek a szülőknek és a vendégeknek.

Az év legvidámabb napja a **gyermeknap**. Kötetlen, vidám, változatos programok egész délelőtt.

Búcsúzunk azoktól a gyerekektől, akik ősszel iskolások lesznek a **ballagáson**.

Speciális területek:

Tehetséggondozás óvodánkban

A tehetség a személyiség alapvető vonása, amely lehetővé teszi a jó képesség magasabb szintűvé alakítását. Az óvodában nem tehetségekről beszélünk, hanem ígéretes képességekkel rendelkező gyerekekről „tehetségcsírákról”. Az óvoda fontos feladata a kiemelkedő képességekkel rendelkező gyermekek felismerése, tehetségük kibontakozásának megfelelő tevékenységek biztosítása, fejlődésük nyomon követése.

Feladatunk:

Felismerni a kreatív gyermekeket, segíteni őket a különböző helyzetekben, ösztönözni kreativitásukat.

Megelőzni a tehetség ígéretes elkallódását, felismerni az alul teljesítő gyermekekben bujkáló kiváló képességeket.

A kreatív nevelés eszközeivel segíteni fejlődésüket.

Kielégíteni megismerési, elfogadási, alkotási, biztonsági szükségleteiket.

Hagyjuk a gyermekeket önállóan alkotni.

Dicsérjük, mindig újabb és újabb eszközökkel, lehetőségekkel motiváljuk, segítjük elképzeléseiket megvalósítani.

A tehetségfejlesztés óvodánkban két síkon történik: az óvodai csoportokban és kis csoportos tehetségsegítő foglalkozásokon. A szülők és gyerekek igénye alapján azok vesznek részt ezeken a foglalkozásokon, akik szeptember 1-ig az ötödik évüket betöltötték. A foglalkozásokat éves terv alapján október 1-től április 31-ig heti rendszerességgel a délelőtti folyamán napirendbe építve tartjuk. A kis létszámú csoportokban nagyobb lehetőség nyílik a tehetségcsírák kibontakozására, fejlődésére. Óvodánk specifikumának megfelelően ezeken a kis csoportos foglalkozásokon a mozgás és a kommunikáció fejlesztése fokozottan előtérbe kerül.

DIOO

A gyermekek részképességeinek fejlődését segíti. Úgy alakítjuk ki a játék használatát, hogy a regisztrált gyerekek heti rendszerességgel használhassák a nevelői szobában elhelyezett gépet. A fiatalabbak kizárólag felnőtt felügyelete mellett, a nagycsoportosok pedig érdeklődésüknek megfelelően önállóan is. A használat időtartamát azonban minden esetben az óvodapedagógus határozza meg.

„Só barlang”

Gyermekeink egészségének védelmét, az immunrendszerük megerősödését, a felső légúti betegségek megelőzését szolgálja rendszeres használata. A gyerekek kis létszámú csoportokban meghatározott időpontokban látogatják. Az óvodapedagógusok feladata, a helység élményszerű használatának megszervezése.

Óvodánk kapcsolata a családdal

Nevelőtestületünk kapcsolatrendszere közül, a családdal való kapcsolattartást tekintjük a legfontosabbnak. A család és az óvoda együttműködése nélkül lehetetlen gyermekeink kiegyensúlyozott nevelése. Együttműködésünk formái: napi kapcsolattartás, családlátogatás, szülőértekezlet, fogadóóra, nyílt nap, negyedévente megjelenő „Ovi hírmondó”. Több alkalommal rendezünk olyan programot, amelynek a szülők is részesei. Ezeket a rendezvényeket délutánra időzítjük és általában kötetlenek, a szülők folyamatosan kapcsolódhatnak be, ahogy idejük engedi.

Főző parti szeptember végén. A szülők csapatokba szerveződve különböző ételeket főznek őszi gyümölcsök, zöldségfélék felhasználásával. Az óvodapedagógusok pedig a gyerekeknek játszóházban különféle őszi termésekből barkácsolási lehetőségeket kínálnak.

Célja: Élményszerzés, közösségépítés, tapasztalatszerzés őszi gyümölcsök, zöldségfélék, termések felhasználási lehetőségeiről.

Őszi barkácsdélután októberben. Kiránduláson gyűjtött és otthonról hozott őszi levelek, termések felhasználásával gyermekek és szülők közös alkotásai, amiből a következő héten óvodánk folyosóján kiállítást rendezünk.

Célja: Érzelmi nevelés, a szülők bevonása az óvodai életbe.

Tapasztalatszerzés őszi termések változatos felhasználásáról.

András napi vásár november 30-án. Szülők, gyerekek, óvodai dolgozók által készített, felajánlott karácsonyi díszek, játékok, ajándéktárgyak árusítása, a tehetségsegítő csoportok munkájával ismerkedés, az első gyertya ünnepélyes meggyújtása a csoportok adventi koszorúján.

Célja: Élményszerzés, közösségépítés, a szülők bevonása az óvodai életbe, a tehetségsegítő csoportoknak szereplési lehetőség.

„Itt a farsang áll a bál” februárban a farsang napján délután a szülőkkel együtt „mulatunk”. A gyermekek jelmezbe öltöznek és a szülők örömeire verselnek, énekelnek, táncolnak.

Célja: Élményszerzés, hagyományápolás.

Egészség délután áprilisban. Különböző egészséges életmóddal kapcsolatos programok a szülők bevonásával.

Célja: Az egészségtudatos szemlélet elmélyítése. Az egészséges életvitel igényének megalapozása. A megelőzés, a prevenció fontosságának hangsúlyozása.

Családi nap május végén. Szülők és gyerekek programja közös főzéssel, játszótérrel, kötöttség nélküli kikapcsolódással.

Célja: Élményszerzés, közösségépítés.

Közös kirándulások: ősszel délelőtt közelebbi helyre, tavasszal távolabbra egész naposra tervezzük.

Célja: Élményszerzés, közösségépítés, tapasztalatszerzés.

NYITNIKÉK TAGINTÉZMÉNY

Az óvoda bemutatása

A Nyitnikék Tagóvoda csendes, tágas zöld övezetben található a Hármásút 9. szám alatt.

1980-ban épült 2 csoporttal, később 1 csoportszobával bővítették.

Az óvoda 3 csoporttal működik, 6 óvodapedagógus, 3 dajka és 2 pedagógiai asszisztens segíti a 3-7 éves korú gyerekek nevelését, fejlesztését. Az udvar szépítésével 1 udvari munkás foglalkozik.

Tágas parkosított udvarunkon gumipálya, füves és homokos terület egyaránt megtalálható. A gyermekeket esztétikus környezet, modern, uniós szabályoknak megfelelő játszóudvar várja.

Udvari játékaink és eszközeink lehetőséget biztosítanak arra, hogy gyermekeink igényeinek és érdeklődéseiknek megfelelő tevékenységekkel töltsék idejüket a szabadban.

A fejlődésükhöz szükséges tárgyi feltételek biztosítottak. Óvodánk korszerű, esztétikus, barátságos és tiszta. Jól felszerelt tágas csoportszobáinkhoz külön mosdók, öltözőhelységek tartoznak, melyek szolgálják a gyermekek biztonságát, kényelmét.

Óvodánk fő profilja, a *természeti társadalmi környezethez való pozitív érzelmi viszony megalapozása*. 1998-ban elkészítettük a **környezet megismerésére orientált helyi programunkat**. Ennek szellemében a környezetvédelmi világnapon 2000. június 5-én felvettük a „**Nyitnikék nevet**”, és attól kezdve június első hetében hagyományosan megrendezzük a „Nyitnikék napokat”. Változatos kulturális, sport és környezetvédelmi programokat szervezünk szülőknek és a gyermekeknek.

Szabados István fafaragó művész által készített „Nyitnikék” dombormű, amely jelképezi a természet megújulását, óvodánk szimbóluma és logója.

2007-ben Kisvárdai Város óvodáit egyesítették, de óvodánk profilja, neve, logója megmaradt.

Programunk alapja a környezet iránti gyermeki érdeklődéstől, kíváncsiságtól motivált saját élményű tapasztalatszerzés.

Nevelési alapelveink

Cél:

Olyan érzelmi alapozottságú, érdeklődési kedv felkeltése, a természeti jelenségek és társadalmi történések iránt, amely alapja lehet a természet és környezetbarát életmód kialakításának.

Feladat:

- Óvják, védjék természeti környezetüket.
- Váljék igényükké környezetük tisztasága.
- Alakuljon ki természetbarát szemléletük.
- Ismerjék meg ünnepeinket, ápolják közvetlen környezetük hagyományait.
- Alakuljon ki bennük a vágy a környező világ megismerésére.

Pedagógiai munka

A természeti és társadalmi környezethez való pozitív érzelmi viszony alakítása.

A környezettel való ismerkedés, az óvodai nevelés egészében érvényesülő komplex folyamat.

A gyermekek az őket közvetlenül körülvevő természeti és társadalmi környezetből olyan tapasztalatokat szereznek, amelyek az életkornak megfelelő biztonságos eligazodáshoz, tájékozódáshoz elengedhetetlenek.

A gyermekkor egyik meghatározó élménye a természettel való találkozás. Számos irodalmi alkotás, vagy ének őrzí a természet történeteit, mely széppé, érdekessé, színessé teszi a gyermekek számára a mesét, a verset, az énekeket. Az irodalmi művek viszont megteremtik a természet megbecsüléséhez, megóvásához elengedhetetlen érzelmi alapot, ezáltal közvetetten hozzájárul az óvodások környezetvédelmi neveléséhez.

A gyermekek képességeinek fejlesztése a közvetlen tapasztalat és ismeretszerzés során.

Arra ösztönözzük gyermekeinket, hogy próbálják felfedezni környezetüket és keressék mit „üzen” nekik érzékszerveiken keresztül. Fejlesztjük rácsodálkozó képességüket úgy, hogy magunk is rácsodálkozunk az egyes természeti jelenségekre, együtt örülünk a jégvirágnak az ablakon, a színes leveleknek ősszel, a földből előbukkanó növényeknek tavasszal stb.

A gyermekek a természeti és társadalmi környezetből szerzett ismereteiket játékukban felhasználják, folyamatosan gyakorolják, munkatevékenységükben alkalmazzák. Az óvodai nevelésben nem választhatóak szét mereven a tevékenységek, hiszen a gyermekeket érő természetes ingerek az életben sem szelektálódhatnak. Ezt a lehetőséget tudatosan használjuk ki, az adott témához kapcsolódóan választjuk a különböző tevékenységi formák anyagát.

Nevelésünk akkor éri el célját, ha a gyermekek látják, hogy minden mese, dal, művészet, tudomány ugyanarról a természetről, az emberről és a kapcsolatokról szól. A pedagógus és a szülő itt is modell, hiszen a felnőttből áradó hitelesség, őszinte érdeklődés, kíváncsiság, rácsodálkozás minta a gyermekek számára és pozitív hatással van érzelmi, értelmi fejlődésükre.

Környezet orientált programunk a gyermekek nevelésén keresztül, a családi nevelésre is kifejti hatását.

Szülői értekezletek és óvodai rendezvények alkalmával a környezetvédelem fontosságára irányítjuk a szülők figyelmét.

Környezet és természetvédelem

Nevelésünk alapozó jellegű, meghatározó szerepet játszik a megfelelő környezetkultúra, a természeti értékek megóvásában, fenntartásában, kialakításában.

Természetbarát gyermek csak természetbarát környezetben nevelődhet. Nevelésünk során arra törekszünk, hogy játékos feladatokon keresztül lásson mintát arra, hogyan óvjuk, védjük szűkebb és tágabb környezetünket, természeti erőforrásainkat – pl.: a mindennapi élet során megtanulhatja, hogy ő is elzárhatja a vízcsapot, lekapcsolhatja, a feleslegesen világító villanyt stb. Kialakítjuk azokat a szokás és szabályrendszereket, amelyek a környezet rendjét, a természet védelmét szolgálják pl.: ne törjék le a fák ágait, virágok levelét

Hagyományok, jeles napok, ünnepek

A pedagógia feladata az emberiség szellemi örökségének átadása az eljövendő generáció számára. Ezért átörökítjük a mindennapi életvitel hagyományait, az egészséges környezetkultúrát, a megfelelő természet szemléletet, valamint a népi hagyományok örökségét. Tisztában kell lennünk azzal is, hogy a ránk bízott gyermekek milyen családi tradíciókkal rendelkeznek. Ezekre biztosan építhetjük tapasztalat és élményszerző tevékenységünket.

A hagyományokba beleszületünk, szabályozzák életünket, ezért fontos, hogy a gyermekekkel megismertessük.

Ezek a hagyományok az emberi munkához kapcsolhatók vagy az élet eseményeihez. Megismerkedünk a növények termesztésével, ápolásával és felhasználásával /veteményes, virágoskert, betakarítás, befőzés, gyógyteakészítés stb/. Csupából, szalmából készítünk eszközöket, játékokat, közben megismerkedünk a népi mesterségekkel. Hagyományos ételeket készítünk közösen – lapcsánka, pogácsa, mézeskalács. Ezek elkészítéséhez sok segítséget kapunk az „öregektől”. Az óvodánk szomszédságában található az Idősek nappali ellátó helye. Hagyomány, hogy együtt várjuk a Mikulást, Karácsonykor a nagycsoportosok Betlehemi játékkal ajándékozzák meg őket. Minden év augusztusában „Unoka-nagymama partit” tartunk, úgy gondoljuk, hogy „minden együtt eltöltött idő egy szem gyógyszer a jobb közérzetért”.

A szociokulturális hátrányban lévő családokra figyelünk, nyomon követjük őket és bevonjuk az óvodai élet meglévő hagyományaiba, így pl. az „Óvoda nyitogató” címmel egy napra tervezett nyílt napra is. A szülők és a gyermekek együtt eltölthetnek egy délelőttöt, ahol különböző óvodai tevékenységekbe, kapcsolódhatnak be/ barkácsolás, mozgás, tánc/ délután pedig szakember tart előadást a beszoktatásról és a leválásról/vagy az aktuális dolgokról ami foglalkoztatja a szülőket.

A világnapokhoz kapcsolódnak séták, kirándulások, környezetvédelmi tevékenységek –pl.:ültessünk fákat, tisztítsuk meg az óvoda környékét, amelyek az élő és élettelen természet egy-egy összetevőjének, csoportjának megismerését, a hozzájuk fűződő érzelmi viszony alakítását, a károsító tényezőkre való rádobbenést szolgálják. Folyamatos papírgyűjtést szervezünk, valamint az elhasznált műanyagokat gyűjtjük újrahasznosítás céljából.

Óvodai életünk kiemelkedő eseményei:

Állatok világnapja /október 4./ - Természetes környezetben tekintsék meg a házi és vadon élő állatokat, kirándulás alkalmával. Ismerjenek meg a gyermekek több háziállatot, azok táplálékát. Hasonlítsák össze a kifejlett állatokat kicsinyekkel. Szerezzenek ismereteket arról, hogy milyen munkákat szükséges elvégezni ahhoz, hogy az állatok jól fejlődjenek. Tudják, hogy az egyes állatoknak mi a haszna. Ezzel is az állatok védelmére, szeretetére neveljük gyermekeinket.

Víz világnapja /március 22./ - Kilátogatunk a Vár-tóhoz, ahol láthatjuk a vízben és a víz körül élő állatokat, ill. növényeket. Felhívjuk a figyelmüket, hogy ne dobálják a hulladékot a vizeinkbe, mert elpusztul a benne lévő élővilág.

Föld napja /április 22./ - Felhívjuk a gyermekeink figyelmét a tágabb világunk környezetvédelmére, megismerkednek a Földünkkel. Ezen a napon fát, virágot ültetünk, szépítjük óvodánk környezetét „*Egy gyerek egy virág*” napot tartunk, minden gyermek és családja virágot hoz az óvodába.

Madarak és fák napja / május 10/ – A zöld jeles nap célja, hogy felhívja a figyelmet a fák fontosságára a madarak védelmének feladatára. Sok témát kínál az alkalom a természet megismerésétől, az egyes fajok jellegzetességeinek, tudatosításán át. A természetvédelem körébe tartozó tevékenységek népszerűsítéséig. Szeressék, becsüljék, védjék az őket körülvevő és az általuk megismert környezeti értékeit. Bővüljön szókincsük és fejlődjön kérdés kultúrájuk a madarak, fák napja témakörében.

Közvetlen környezetükben található fákat megnevezik, és közülük kiválasztják az év „**Nyitnikék fáját**”. Ezen a napon az év „**Nyitnikék madara**” címet is “átadjuk” annak a madárnak, amelyik nagyobb figyelmet kap ebben az évben. Próbálunk azokból a madarakból választani, amelyek a közvetlen környezetünkben is látható vagy esetleg veszélyeztetettebb.

Környezetvédelmi Világnap: /június 5./ Óvodánk névadó napja. - E világi jeles napon is felhívjuk a gyermekek figyelmét a környezet védelmére. Ne személteljenek, és ne rongálják környezetüket.

„**Nyitnikék hét**” óvodánk névadó napján van. /június 5./

Erre a hétre olyan tevékenységeket szervezünk, ahol a környezetvédelem kidomborodik. Így például „*Két lábon az egészségért*” felhívjuk a gyermekek és a szülők figyelmét, hogy az autó használata káros a környezetre. Ha tehetik, gyalog járjanak az óvodába.

Környezetvédelmi vetélkedő: Az óvoda minden gyermeke a délelőtti folyamán egy ismeretterjesztő vetélkedőn vesz részt, amit mindig egy környezet védelem-

mel foglalkozó szakember tart. Az élmény nagyszerű, a tudás átadása alapos és így maradandó.

„*Nyitnikék hangja*” /Ki mit tud/ A Fülemüle műhelyünkbe járó gyermekek megmutathatják felkészültségüket. Mivel Ki mit tud, így a vállalkozó szellemű gyermekek is felléphetnek.

„*Kerek Nap a gyerek nap*”: *Családi nap*, a szülőkkel együtt eltöltünk egy családlatos délutánt, sütünk, főzünk, táncolunk. A jó partneri kapcsolatot ápoljuk a kedves szülőkkel.

Ha sikerül megszerettetni a gyermekekkel a természetet, akkor képesek lesznek megvédeni és óvni azt. A környezet harmóniája tapasztalással fedezhető fel, élhető át. A lényeg megértéséhez személyes utak vezetnek. Így gyakorlókert, tanösvény gondozásával, gyermekeink megismerkedhetnek a növényvilággal. Betekintést nyernek a betakarítás, gyümölcszedés segítségével a haszonnövények és gyógynövények világába. Saját magunk által termelt zöldségfélékkel kiegészítjük étrendünket. Az árnyékot adó gyümölcsfák terméséből süteményt, szörpöt készítünk.

Az újrahasznosítható anyagok gyűjtésével és a komposztálás megismerésével igazán környezettudatos magatartást sajátíthatnak el. Óvodai szinten gyűjtjük a PET palackokat, papírokat, ezzel a szülőket is próbáljuk a környezettudatos szemléletre nevelni.

Az eddigi hagyományainkon kívül fontosnak tartjuk új hagyományok megteremtését is.

Speciális területek:

Projekthetek keretében megszervezésre kerülő témáink:

„**De jó a dió**”: Óvodánkban minden évszakkörhöz kapcsolódik olyan hagyomány, jeles nap, amely a szülőkkel közösen kerül megrendezésre a teljes óvodai közösség részvételével. Nevelési intézményünk egyéni arculata a természet és állatvédelem /Állatok világnapja/, mely ezen a héten összekapcsolódik az őszejellegzetes jegyeinek a megismerésével. Téma hetünk: „De jó a dió! - avagy – „Dió verés az óvoda udvarán, - diós hét!” népi hagyomány megismertetése a gyermekek és szüleik körében.

„**Márton napi vigasságok**”: Márton-napi, népszokásokkal, hiedelmekkel, időjósításokkal való ismerkedés. Szent Márton történetének megismertetése a gyermekekkel. Természetes környezetben figyeljék meg a liba külső jegyeit, felhasználhatóságukat. Hagyományápoló libás ételek receptjeinek a megismertetése a szülői közösség tagjaival.

A **húsvéti népszokások** átörökítése a kortárs csoportnak. A gyerekek megismertetése a **Villőzés** népszokásával. A csoportok együttműködési képességének a fejlesztése az együttes néphagyományörzésében, a néphagyományok ápolásá-

ban. Minden csoport készít díszes tojásokat az óvoda tojásfájára. Húsvéti tojásokat készítünk, hagyományos és más módon. Húsvéti ételekkel ismerkedünk és kóstolunk. Minden csoport megismeri húsvét egyházi jellegét történeteken keresztül. Villózás népszokásának megismertetése a régi hagyományos locsolkodás felelevenítése.

„Madárkarácsony”: Madáretető készítése, megtöltése, kihelyezése óvodánk fáira. Bessenyei György Gimnázium diákjaival.

A család és az óvoda kapcsolatát harmonikus, kölcsönös bizalmon alapuló együttműködés jellemzi. Közös programokat szervezünk, melyek jó lehetőséget teremtenek kapcsolatunk mélyítésére, kötetlen beszélgetésekre, egymás megismerésére.

Gyermekeink számos városi rendezvényen képviselik óvodánkat, öregbítve jó hírnevét. Karácsonyi műsor, Családi nap, Szeretetgála stb.

Az eddig elért eredményekre építve folytatódik a kollektív munka az egyéni sajátosságok megtartásával, alkalmazkodva a változásokhoz.

Nevelőtestületünk innovatív, eredményesen együttműködő közösség.

Nevelőmunkánkat a gyermekközpontúság, a szeretetteljes bánásmód jellemzi. Rugalmas időkeretek kialakításával biztosítjuk gyermekeink számára a nyugodt, biztonságos környezetet és a szabad játékokhoz a hosszan tartó zavartalan játékidőt.

Kiemelten kezeljük a gyerekek testi-, lelki egészségének védelmét, az egészséges életmód feltételeinek biztosítását sok mozgással, játékokkal, testedzéssel.

Óvodánkban 2017-2018 nevelési évben bevezettük a *Jobb Veled a Világ Boldogságóra* programot. A hónapok témakörére építettük már akkor is az adott hónap kiemelt feladatait. 2018-ban meghirdetett *Boldog Óvodák és Iskolák pályázatot beadva nagy örömeinkre elnyertük e megtisztelő címet.*

Mint **Boldog Óvoda**

Kiemelt feladatunk a 3- 6 éves gyerekek pozitív énkép kialakítása a nyugodt szeretetteljes légkörben.

Célunk:

Megfelelő minták legyünk a gyermekeink számára, így egy optimista pozitív életszemlélettel vegyük őket körül. Ösztönözzük őket, hogy pozitívan álljanak a mindennapjaikhoz, ezzel alapvetően könnyebben veszik a kihívásokat, boldogabbak, kiegyensúlyozottabbak és egészségesebbek lesznek.

A Boldogságóra program 10 egymásra épülő témát ölel át, ezzel egy új módszertani segítséget kapunk ötletekkel, feladatokkal, játékokkal egybefűzve.

Környezet orientált programunkat szem előtt tartva a Boldogságórákat maximálisan be tudjuk illeszteni a mindennapjainkba. A környezet szépsége egy olyan kézzel nem fogható dolog, ép olyan, mint a boldogság. A természetben boldog

az ember, ezáltal megéreztetjük, megláttathatjuk a boldogságot. Csoportjainkban napi szinten jelen vannak a programhoz igen hasonló játékos feladatok, így például reggelente öleléssel fogadjuk a csoportszobába érkező gyermekeket. Fontos a testi kontaktus, ezzel a közösséget formáljuk, egymásra érzékenyebbek, odafigyelőbbek lesznek. Megtanulják elsajátítani a szeretet fogadásának, továbbadásának képességét.

„Minden gyereknek joga van boldognak lenni, minél könnyebben kezelni a különböző helyzeteket, s a gyermekkorban beivódott minták maximálisan kihatnak felnőttkori életükre is.”

Gyermekeink egészséges fejlődése, érdeklődésének szélesebb körű kielégítése érdekében, a mindennapi tevékenységeken túl, részt vehetnek a különböző tevékenységekbe:

Bozsik - ovifoci: Elsajátítják a labda helyes használatát, és megtanulják a futball szabályainak alkalmazását.

Ovis torna – fit-ball: Nemcsak testi nevelésen használjuk a nagy labdát, hanem a játékidőben is. Ezen ülve építenek, rajzolnak az asztalnál a gyermekek. Az egyensúlyozás, izmaik állandó koordinálása, folyamatosan frissen tartja idegrendszerüket, mely kitolja a koncentráció képesség idejét.

Fülemüle műhely /dráma tánc, néptánc/: A színjátszás rejtelmibe kapnak betekintést, és megtapasztalhatják a tánc sokszínűségét, a különböző táncfajták megismerésével.

Csodabogarak műhely /kutató, kézműves/: A kreatív gyermekek megvalósíthatják álmaikat, elkészíthetik az évszaknak megfelelő alkotásokat. A bátrabb, kíváncsiabb gyermek kísérletével, kutatásával ismeretét bővítheti.

Hittan, Vízhez szoktatás, Furulyaoktatás.

Intézményünk fejlesztőszobával rendelkezik, így azoknak a gyermekeknek, akiknek szükségük van rá, megfelelő helyet tudunk biztosítani.

„A természet hatalmas, az ember parányi.
Ezért aztán az ember léte attól függ,
Milyen kapcsolatot tud teremteni a természettel...”
/Dr. Szent-Györgyi Albert/

TORDAI ÚTI TAGINTÉZMÉNY

Az óvoda bemutatása

Az óvoda 1980-ban épült. Korszerűen felújított épületben 2 óvodai csoport, 60 gyermek fogadására biztosít kiváló feltételeket, szívesen választják óvodánkat körzeten belül - és kívül, ill. vidéken élő családok is. Az óvoda építészeti ideális, minden csoportszobához külön mosdó, öltöző – és étkezőhelyiség tartozik, egyik csoportszobánk galériás. Csoportjaink tágasak, esztétikusak, gazdagon felszereltek. A csoportszobák előtti fedett terasz biztosítja rossz idő esetén is a szabadban való tartózkodás lehetőségét. Rendelkezünk tornaszobával, fejlesztőszobával és sósobával is, valamint megfelelő kiszolgáló helyiségekkel.

A két óvodai csoportban 4 óvodapedagógus neveli, fejleszti a gyermekeket. Szakmailag jól felkészültek, igényesek, rugalmasak, 3 óvodapedagógus szakvizsgával is rendelkezik: 1 fő differenciáló fejlesztő, 1 fő beszédfejlesztő, 1 fő közoktatás-vezetői szakvizsgával. A nevelőmunkát 2 fő szakképzett dajka és 1 fő pedagógiai asszisztens segíti.

Csoportszervezési formánk: heterogén vagy *részben heterogén* csoportokat alakítunk ki, figyelembe véve partnereink igényeit. Arra törekszünk, hogy az egymáshoz közel eső korosztály egy csoportba kerüljön, vagyis az egyik csoportban nevelődnek a 2.5-4 éves korú, a másik csoportban a 5-7 éves korú gyermekek. Az eddigi tapasztalataink azt mutatják, hogy az ilyen összetételű csoportokban gazdagabb lehetőség kínálkozik, a gyermekek közötti társas kapcsolatok alakítására, az alkalmazkodóképesség fejlesztésére. Természetessé válik a kisebbek segítése, az udvariasság, a csoportok érzelmi légköre családiasabb, lehetőség nyílik barátok, testvérek egy csoportba osztására, könnyebben áthidalva a kisebbeknél, a beszoktatási idő nehézségeit.

Tágas, parkosított udvarunk van, ahol a füves, - aszfaltos - és homokos terület biztosítja a gyermekek igényeiknek megfelelő tevékenységeket, mozgást és játékot a szabadban. Mindkét csoportnak külön udvarrésze van, mely korszerű játékokkal felszerelt. Az aszfaltos kifutón az óvodai kerékpárokkal, rollerekkel, a gyermekek megtanulhatnak kerékpározni, rollerezni, valamint gyakorolhatják a helyes és biztonságos közlekedés szabályait. Az udvarunk lehetőséget biztosít növények gondozására is, a kerti tó pedig a vízi élővilág folyamatos megfigyelésére.

Óvodai nevelésünk célja:

- óvodásaink sokoldalú, harmonikus fejlődésének a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítése az életkori és egyéni sajátosságok, és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével,
- partnerközpontú, a mai kor kihívásainak megfelelő óvodai nevelés megvalósítása,
- érzelmi biztonságot nyújtó szeretetteljes, tevékenységre serkentő óvodai légkör megteremtése,

- az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés, szokásainak alakítása, belső igényé fejlesztése,
- az egészséges életvitellel és a környezettudatossággal összefüggő magatartás megalapozása
- a gyermekek életkorához és egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos tevékenységek szervezése,
- a kiemelt figyelmet igénylő: lassabban fejlődő, lemaradó, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, beilleszkedési, magatartási zavarral küzdő, speciális nevelési igényű gyermekek fejlesztése, integrált nevelése, esélyegyenlőségük biztosítása,
- a kiemelkedő képességű, tehetségígéretes gyermekek speciális szükségleteinek megismerése, a tehetségük kibontakozásának elősegítése,
- a sikeres iskolakezdéshez, beilleszkedéshez szükséges testi, - szellemi, - lelki - és szociális készségek, képességek sokoldalú, differenciált fejlesztése; az új iránt fogékony, nyitott gyermeki személyiség formálása.

Szakmai tevékenységünk

A Tordai Úti Tagintézmény az Óvodai nevelés országos alapprogramjára alapozva, az intézmény sajátosságai alapján működik, megtartva, megőrizve értékeit, hagyományait, egyéni arculatát, melynek kialakításakor építettünk eddigi értékeinkre, hagyományainkra, de nyitottak vagyunk az új hagyományok teremtésre, az innovációra, új programok bevezetésére is.

Céljainkat a családi nevelésre alapozva, a szülőkkel együttműködve kívánjuk megvalósítani a nyitottság, empátia, és a tolerancia szellemében, az élményekben gazdag mindennapok megteremtésével, a családi, biztonságos környezet kialakításával, a gyermeki játék elsődlegességének hangsúlyozásával.

Célunk a **szabad játék** minél gazdagabb feltételeinek biztosítása, különös hangsúlyt fektetve arra, hogy megteremtsük azokat az élményeket (séták, kirándulások, témahetek, óvodai rendezvények), körülményeket, amelyek biztosítják, hogy a játék a gyermek számára örömforrás legyen. A gyermek igényei szerint az óvodapedagógus partnerként vegyen részt a játékban, ötleteivel segítse a játék fejlődését.

A játék sokoldalúan fejleszti a gyermeket, játéktevékenysége közben fedezi fel, ismeri meg környezetét, önmaga lehetőségeit és korlátait. E tevékenység közben jönnek létre gondolkodási tevékenységének első formái, fejlődik emlékezete, fantáziája, gazdagodik érzelmvilága, erősödik akarata, kitartása, alakul szabálytudata. Fejlesztőhatással van a játék a nagy - és finommozgásokra, a figyelemre, a megfigyelőképességre is. Játékaik kiteljesedéséhez eszközök sokfélesége áll a gyermekek rendelkezésére. Az eszközök folyamatosan készülnek az évszakoknak, feldolgozandó témáknak megfelelően, ill. a gyermekek játék igényei szerint, az óvónők által, ill. a gyerekek barkácsolási tevékenységével.

A tanulási tevékenységek: A valódi tudás az, amit a gyermek maga fejt meg, tapasztalás útján szerez és cselekvésen keresztül sajátít el. Ennek érdekében fontos, hogy minél több tapasztalathoz jusson, élményeket élhessen át és természetes kíváncsiságát kielégíthesse. A gyermekek tanulása mindig cselekvésbe, tevékenységbe ágyazott lehetőség szerint játékba integrált, sok esetben önkéntes, mégis elkülönül a játéktól. Azoknak a képességeknek, készségeknek a kialakítását tartjuk fontosnak, amelyek birtokában gyermekeink magabiztosan léphetnek át és sikeresek lehetnek az egyéni képességeiknek megfelelő iskolában. Játék közben szinte észrevétlenül tanulnak, tehát a játék az óvodai tanulás egyik legfontosabb színtere, de nem kizárólagosan az. A játékon belül a motoros, a szociális és a verbális tanulás összefonódik, komplex formában jelenik meg. Az óvodapedagógusok által tervezett, - szervezett, - irányított tevékenységek játékos jellege lehetővé teszi, hogy a különféle életkorú és fejlettségű gyerekek akkor kapcsolódjanak be és addig vegyenek részt a tevékenységekben, amíg erre motiváltak és képesek. Óvodai nevelésünk kerete, mely az egész napi tevékenységekben jelen van: egészséges életmód alakítása, érzelmi nevelés és társas kapcsolatok, anyanyelvi és értelmi nevelés. Ebbe a keretbe szervesen illeszkednek a tevékenységformák, melyek a játék és a játékba integrált tanulás: verselés, mesélés, ének, zene, énekes játék, gyermektánc, rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, mozgás. Minden tevékenységformában elsősorban a gyerek élményeire, tapasztalataira támaszkodva nyújtunk ismereteket a komplexitást megvalósítva. Pedagógiai programunkban kiemelt szerepet kap a környezet megismerésére nevelés, tapasztalatokat szerezhetnek szűkebb és tágabb környezetünkről, amely segíti őket a biztonságos eligazodásban. Meggyőződésünk az, ha meg tudjuk szeretetni a természetet a gyermekekkel, akkor képesek lesznek megvédeni, óvni azt.

Kiemelt figyelmet fordítunk a természet védelmére, változatos programokat szervezünk jeles napok köré: Állatok világnapja, Víz világnapja, Föld napja.

A foglalkozási témákat az évszakok és ünnepek köré csoportosítjuk, minden tevékenységterületet érintve, a komplexitás elvét figyelembe véve. Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazásával érdekesebbé tesszük a feldolgozandó témákat, a gyermekek érdeklődésének felkeltésére, fenntartására kiváló a projekt módszer és a kooperatív kiscsoportos tanulási forma.

Egy – egy téma feldolgozása több héten keresztül történik és minden tevékenységi területet érint, annak érdekében, hogy az ismeretek nyújtása, megtapasztalása több érzékszervi csatornán keresztül eredményesebben épülhessenek be a gyermektudás anyagába.

Nevelőmunkánkat a gyermekközpontúság, a szeretetteljes bánásmód jellemzi, fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek jól érezzék magukat, szeressenek óvodába járni, hiszen napjaik nagy részét itt töltik el. Nagy hangsúlyt fektetünk a szeretetteljes óvodapedagógus-gyermek, felnőtt-gyermek, gyermek-gyermek viszony kiépítésére, fontos a gyermekeknél, az egyéni bánásmód alkalmazása, a szokás- és szabályrendszer alapozása.

Kiemelt figyelmet fordítunk az egészséges életmód igényeinek felkeltésére, egészséges életmód szokásainak kialakítására. A szokások kialakítását, az egészség védelmét segíti a gazdagon felszerelt tornaszoba, a fedett terasz, valamint „Sóbarlang”, melyet heti 2-3 alkalommal, ill. szükség szerint vehetnek igénybe a gyermekek. Az óvodásaink edzését, állóképességük fokozását szolgálják: a tornaeszközök, a vízhez szoktatás, vizes játékok, a napfürdőzés, a változatos mozgásos és versenyjátékok a szabadlevegőn is. A mozgás kedvezően befolyásolja az értelmi, szociális képességek alakulását. A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakulásának, formálásának és fejlődésének eszközei.

Napirendünk rugalmasan szervezett, a napi foglalkozások, kezdeményezések között elég időt biztosítunk arra, hogy kötetlenül játszanak, játékrakás csak az udvari játékot, levegőzést megelőzően van, így minden gyermek számára megfelelő idő áll rendelkezésre játéka és tevékenysége kiteljesedéséhez.

Óvodapedagógusaink a lakókörzetben élő minden családdal jó kapcsolatot ápolnak, mely az együttműködés, együttnevelés alapfeltétele. Gyakorlati munkánk során eredményes pedagógiai hitvallásainkat, hagyományainkat megtartva, mindig készek vagyunk a megújulásra, hiszen csak így tudunk megfelelni mind a törvényi elvárásoknak, mind pedig az óvodánkba járó gyermekek és szüleik elvárásainak.

Óvodánkban a szülők igényei szerint működik a hitoktatás is. Rendszeresen látogatja óvodánkat a Katica - és Szivárvány bábszínház ill. időnként mozilátogatást is szervezünk. Az itt szerzett élményeik is játékukat motiválják, tartalmukat gazdagítják.

Nevelőtestületünk elkötelezett az óvodában folyó nevelőmunka eddigi értékeinek megtartására, minőségének további javítására, a gyermekek esélyegyenlőségének biztosítására.

Óvodánkban biztosítjuk a családi hangulatot, olyan közös programokat szervezünk, melyek lehetőséget teremtenek a család és az óvoda közötti kapcsolat elmélyítésére. Hagyományos rendezvényeink tovább gazdagítják az óvoda - család kapcsolatát, erősítik a közösséget, melyet kiemelt feladatnak tekintünk. Új rendezvényünk, a **„Gyermekeközösségi nap”** megszervezésével, az óvoda és család kapcsolatának erősítését valósítjuk meg. A gyermekeközösségi nap célja: hátránycsökkentés, közösségi élménynyújtás, továbbá, a gyermekek, szülők és egyéb óvodai neveléshez kötődő partnerek bevonása óvodánk életébe. A program tevékenységei elősegítik a gyermekek kompetenciáinak és készségeinek fejlődését, így az iskolai lemorzsolódás prevencióját is. Valamint a társas kapcsolatok formálását, a csoportszintű összetartozás élményének mélyítését, a „mítudat” alakítását segíti elő. A közös előkészületek során a gyermekek megtapasztalhatják az ünnepvárás örömét, az örömszerzést. A családi jellegű ünnepeink nyitottak, meghívjuk a szülőket is közös készülődésre, játéokra, ünneplésre, szem előtt tartva a gyermekek életkori, egyéni sajátosságait, az átélt élmények érték-

közvetítő szerepét. Életkoruknak, fejlettségüknek megfelelő szinten megismertjük a gyermekeket a magyarság, a magyar nép kultúrájával és hagyományai-
val.

Óvodai életünk kiemelkedő eseményei:

Hagyományos rendezvényeink:

- „Őszi víg napok” rendezvényei a családok aktív részvételével
- Téli ünnepkörhöz tartozó rendezvények: Mikulásvárás, Karácsonyi ünnepség, Városi karácsonyi fellépés
- Hagyományaink szerint szervezett Farsang
- Témahetek szervezése: „Őszi víg napok” „Tavaszköszöntő hét” „Nyuszi váró hét” „Lurkó hét”
- Anyák napi és évzáró ünnepség.
- Gyermeknap szervezése.
- Óvodai szintű kirándulás Anarcsra a Bárókertbe, és/vagy Kisvárda Várkert és környékére
- Színházlátogatások.
- Bábcsoportok fogadása óvodánkban.
- Részvétel a Teichmann Vilmos és Somogyi Rezső Általános Iskola rendezvényein.

Óvodánkban hagyományainknak megfelelően évente megrendezésre kerülnek rendezvényeink, melyek változatos tevékenységeket, programokat kínálnak óvodásainknak és családjaiknak egyaránt, ill. meghívott partnereinknek, vendégeinknek.

A programok szervezését megelőzi a Szülői értekezlet, ahol megtörténik a szülők tájékoztatása, ill. közösen megbeszéljük a projektek, programok, tartalmát mellyel kapcsolatosan szívesen fogadjuk a szülők észrevételeit, javaslatait.

Az Őszi víg napok egy hetes projekt alkalmával a gyermekek tapasztalatokat gyűjtenek az őszi munkákról, szüretelésről, mustkészítésről, terméseket gyűjtenek, felfedezik a természet szépségeit, őszi gyümölcsök tulajdonságait, felhasználásuk módját. Az őszi témakör komplex feldolgozásával a dalok, versek, mesék megismerésével, valamint változatos vizuális technikákkal ismerkedhetnek. A hét hagyományainknak megfelelően szüreti mulatsággal zárul.

Téli ünnepkörhöz kapcsolódó négy hetes rendezvénysorozatunk, mely magába foglalja: az adventi előkészületeket, a Mikulás érkezését, a Mikulásház meglátogatását, mézeskalácssütést, a városi Karácsonyi kavalkádon való fellépést, a családokkal közösen szervezett óvodai Karácsonyi ünnepséget, ahol óvodásaink évről - évre színvonalas műsort adnak elő.

A Farsangot óvodai szinten a szülők támogatásával rendezzük, a gyermekek jelmezbe öltöznek, a bemutatkozás után jó hangulatú zenés, táncos szórakozás veszi kezdetét, érdekes versenyjátékok beiktatásával.

Tavaszi rendezvényeink: „Tavaszköszöntő hét” „Nyuszi váró hét” „Lurkó hét”

A Tavaszköszöntő héten az óvoda udvarán parkosítunk, virágokat ültetünk így a gyermekekkel közösen szebbé varázsoljuk környezetünket. Séták, kirándulások teszik gazdagabbá, változatossá a programot.

A Nyuszi váró héten a húsvéti szokások, hagyományok felelevenítése, úgymint a tojásfestés – és keresés, a locsolkodás, népi játékok, versek, rigmusok megismerése a társóvodák bevonásával.

A Lurkó hét az óvodai gyermeknap köré szerveződik, színes, változatos programokkal pl.: játékos sportversenyek, zenés mozgás, labdamedencézés, arcfestés, aszfaltrajz, fagyaltozás.

Anyák napi - és évváró ünnepélyek hagyományos rendezvényeink, melyeket a két csoport közösen szervez, hangulatos műsorral, dalokkal, tánccal.

Rendezvényeink jó hangulatban telnek, élményeket adva óvodásainknak, családtagjaiknak és a társintézményekből érkezett vendégeinknek egyaránt.

Fontosnak tartjuk, hogy a szülők megismerjék az óvodában megvalósuló nevelőmunkát, pedagógiai célkitűzéseket. Ennek érdekében a már működő hagyományos kapcsolattartási formákon lehetőséget biztosítunk arra, hogy a szülők betekintést nyerhessenek gyermekeik óvodai foglalkoztatásába, óvodai életébe, mérésekbe, fejlesztésekbe, az ezekről készült pedagógiai dokumentációba.

Célunk a hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségének, szociális hátrányának enyhítése, rendszeres óvodába járásuk biztosítása. Inkluzív pedagógiánk alkalmazásával a körzetünkben /és körzeten kívül / élő gyermekek és családjaik számára biztosítjuk a sikeres óvodai befogadást, a szegregációmentességet. A pályázat megvalósítása során előtérbe helyezzük a gyermekek esélyegyenlőségének, szocializációjának, és egyéni képességfejlődésének biztosítását, elősegítve majd iskolai beilleszkedésüket.

A családokat is várjuk közös programjainkra. Fontosnak tartjuk a szülők minél szélesebb körű bevonását az óvodai életbe, tevékenységekbe.

Az új gyermekek részére óvodánk megismerésére, a beiratkozást megelőzően „OVICSALOGATÓ” formájában teremtünk alkalmat. Beilleszkedésük megkönnyítésére a fokozatos, az úgynevezett „Anyás beszoktatás” lehetőségét ajánljuk fel. Az óvoda és család kapcsolata során, a szülővel való együttműködés, a partneri viszony kiépítése, és hatékony működtetése kiemelt feladatunk. Az óvodai befogadási gyakorlatunkat tovább bővítjük, egy „**Ovi-csalogató**” rendezvénnyel, amit a nyár folyamán szervezünk a felvételt nyert gyermekek számára. A program során betekintést nyerhetnek az óvoda világába, családi, nyugodt környezetben ismerkedhetnek az óvodapedagógusokkal, a pedagógiai munkát segítő munkatársakkal és a gyerekekkel. A különböző tevékenységek szervezésével: közös barkácsolás, mesehallgatás/bábjáték, ének-zenei foglalkozás, zenés mozgás stb./a program változtatható/ tesszük érdekessé, élményszerűvé ezt a délelőttöt. A programon való részvétellel, a szervezett játékos tevékenységek által ismerkedhetnek az új környezettel, a már óvodába járó gyermektársakkal. A szülők megismerkednek óvodánk Házirendjével és Pedagógiai Programjával. A rendezvénnyel a közös élmények érték közvetítő hatását, a gyermekek beillesz-

kedését, alkalmazkodását az új környezethez, a hátránykompenzációt és az esélyegyenlőség megvalósulását támogatjuk. Az iskolával való együttműködésünk problémamentes átmenetet biztosít a két intézmény között, ennek érdekében részt veszünk iskolai rendezvényeken, programokon.

Speciális területek:

Óvodánkban a **kiemelt figyelmet igénylő gyermekek** nevelése az egyéni bánásmód elvének érvényesülésével és differenciált fejlesztéssel valósul meg, biztosítva a gyermekek esélyegyenlőségét. Ennek érdekében fontos feladatunknak tekintjük: a gyerekek igényeihez igazodó **egyéni képességfejlesztést**, kellő figyelmet biztosítva a különleges bánásmódot igénylő gyermekek fejlesztésére (felzárkóztatás, differenciált fejlesztés) és a tehetséggondozásra. A gyermekek egyéni képességeire és fejlettségi szintjére alapozva megfigyeléseink és a Pedagógiai Szakszolgálat felmérései alapján dolgozzuk ki a gyermekek fejlesztési tervét. A heti rendszeres foglalkozások alkalmával tudatos, tervszerű munkával fejlesztjük a gyermekekben azokat a szociális, - nyelvi, - testi és - értelmi képességeket, amelyek biztosítják optimális fejlődésüket, majd a sikeres iskolakezdést. A fejlesztést végző szakemberekkel és a szülőkkel folyamatosan tartjuk a kapcsolatot a gyermekek érdekében.

A hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű gyermekek differenciált fejlesztését és a tehetséggondozást egyaránt fontosnak tartjuk. Intézményünkben az inkluzív, befogadó pedagógiai szemlélet és gyakorlat érvényesül. **A jól felszerelt fejlesztőszobánkban folyik a különböző képességterületen lemaradást mutató gyermekek egyéni-és kiscsoportos differenciált fejlesztése és beszédfejlesztése**, valamint az SNI és logopédiai fejlesztést igénylő gyermekek ellátása. Ebben a helyiségben található a DIOO fejlesztőeszköz, mely szintén a gyermekek sokoldalú fejlesztését és digitális kompetenciájuk fejlődését szolgálja. A gyermeki személyiség minden képességterületére speciális fejlesztő eszközökkel, játékokkal rendelkezünk, melyet a napi tevékenységeink során a gyermekek igényei szerint folyamatosan használunk.

A foglalkozások célja: játékos formában a részképességek megfelelő szintre hozása, továbbá a szociális érettség kialakítása annak érdekében, hogy az iskolába lépés minél zökkenőmentesebben valósuljon meg a gyermekek számára.

A gyermekek beszédfejlesztése szervezett keretek között a **nyelv- és beszédfejlesztő foglalkozásokon** valósul meg.

A Pedagógiai Szakszolgálat logopédusa minden nevelési év végén kiszűri a beszédhibás, logopédiai terápiát igénylő gyerekeket. Őket heti két órában fejleszti. A logopédus és beszédfejlesztő óvodapedagógus összehangolt munkája lehetővé teszi a kevésbé súlyos beszédhibás gyerekek – 6-8 fő – óvodai keretek közötti fejlesztését. A foglalkozásokon részt vevők heti rendszerességgel a beszédfejlesztő irányításával gyakorolják a nyelv- és ajakügyesítő játékokat. Legtöbbször

nagycsoportos korú, iskolába készülõ gyerekek kapnak helyet a csoportban, de elõfordult már, hogy fiatalabb gyermekek felkészítését is megkezdi.

Óvodánkban a beszédfejlesztõ játékos gyakorlatokat és a logopédiai terápiát is, egy minden igényt kielégítõ fejlesztõ szobában tartják a szakemberek. Nagy elõny, hogy falra szerelt tükör elõtt végezhetik a gyerekek a nyelv- és ajakügyesítõ gyakorlatokat. Itt kapnak helyet azok a speciális játékok, amelyeket a pedagógusok a fejlesztések során használnak. Vannak kiváló szakkönyvek, anyanyelvi fejlesztést szolgáló játékok, terápiás eszközök.

A gyerekek nagyon szeretnek az óvodai fejlesztõ foglalkozásokon részt venni, a változatos játékformák és feladatok érdekesek, egyben fejlesztõ hatásúak. Nagy elõny ez az iskolába lépés elõtt, hiszen az olvasás, írás tanulásának elengedhetetlen feltétele a tiszta beszéd, a hangok felismerése, és megkülönböztetése, a helyes beszédritmus elsajátítása, valamint a lapon való megfelelési tájékozódás megtanulása. Azok a gyerekek, akik a nyelvi fejlesztõre járnak, mindezek birtokában vannak.

A felzárkóztatás mellett a tehetséggondozásra is kellõ figyelmet fordítunk. **Tehetségígéretes gyermekek** nevelése során fontosnak tartjuk a tehetségnek és annak megjelenési formáinak felismerését, a tehetséges gyermekek megismerési, alkotási és speciális szükségleteinek kielégítését, képességeinek továbbfejlesztését. A tehetséges gyermek erõs oldalának fejlesztését és a tehetséggel összefüggõ gyenge oldal erõsítését. Tehetségígéretes gyermeknek tekintjük azokat, akik: - átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkeznek és/vagy felkelthetõ bennük a feladat iránti erõs motiváció, elkötelezettség.

A speciális foglalkozásokon azok az 5. életévüket betöltött gyerekek vehetnek részt, akik kimagasló zenei képességekkel, jó kéz ügyességgel rendelkeznek, mozgásuk harmonikus, valamint kreatívak, kitartóak, Ők ill. a Szüleik szeretnék, ha részt vennének. Óvodánkban ennek a feladatnak eleget téve, egyrészt óvodai csoportjainkban, a napi tevékenységekbe ágyazva végezzük tehetséggondozó munkánkat, másrészt a heti rendszerességgel tartott kiscsoportos, 10-12 gyermeket befogadó foglalkozások során, melybõl háromfélét kínálunk óvodásainknak: Kreatív mûhely, Ovis torna, Tánc foglalkozás.

Tánc foglalkozás

Célja: Igényes zenei élményhez juttatással fejlõdjön a gyermekek zenei ízlése, zenei kreativitása, esztétikai fogékonysága, zenei képessége, ritmusérzéke, esztétikus mozgása és a zenei anyanyelv használata. A gyerekek minél több, számukra ismeretlen népdallal, népi játékkal és tánclépésekkel ismerkedjenek meg, kialakuljon és erõsödjön bennük a szülõföldhöz való kötõdés és magyarságtudat. A magyar néphagyomány tára igen gazdag, a néphagyomány ápolásán belül a népdalok, néptánc és a népi gyermekjátékok átadása kiemelkedõ jelentõséggel bírnak. A játékok sikerélményt, fejlõdési lehetõséget biztosítanak, amelyek al-

kalmazásánál elsősorban a játékelményt helyezzük előtérbe. A hagyományok különleges lehetőségeket nyújtanak a pozitív emberi kapcsolatok ápolására, a foglalkozásra járó gyerekek egymáshoz való viszonya folyamatosan, pozitívan formálódik. A mondókák és népdalok által fejlődik a beszédképesség, a kommunikációs készség, a szabálytudat és kialakulnak a csoportos viselkedési formák. Fejlődik térbeli tájékozottságuk, ritmusérzékük, ön kifejezőképességük és az esztétikus mozgás iránti igényük. A foglalkozásokon készülnek fel óvodásaink a nevelési évben a különböző rendezvényeken való szereplésre.

Kreatív műhely

A foglalkozások alkalmával az óvodások változatos vizuális technikákkal és – lehetőségeinkhez mérten – új eszközökkel ismerkedhetnek meg.

A foglalkozások célja, hogy elősegítse és esélyt adjon a gyermekekben rejlő tehetség kibontakozásának, továbbá a gyermekek vizuális kultúrájának gazdagítása. Nem a teljesítményt várjuk tőlük, hanem szeretnénk, hogy minél több új élményt, tapasztalatot szerezzenek, élvezzék a közös „munkát”, érezzék az alkotás örömét. Célunk a kiemelkedő képességű, kreatív gyermekek felfedezése, fejlesztése, a tehetségigéretnek elkallódásának megelőzése, a gyermekekben megbújó kiváló képességek felismerése. Ösztönözni és motiválni kívánjuk kreativitásukat, a bennük rejlő lehetőségeket kibontakoztatni, tovább erősíteni. A tehetség mellett fontos még, hogy ezek a gyerekek szívesen végezzék az adott tevékenységeket, motiváltak, érdeklődők, nyitottak legyenek. Az alkotások elkészítése megköveteli a figyelmet, kitartást, koncentrációt.

A műhelyben elkészült műveket rendszeresen elhelyezzük óvodánk aulájában, ahol a szülők és látogatók is megtekinthetik.

Ovis torna

A foglalkozások a gyermekek mozgásigényének kielégítését, a tartásjavítást, az izomzat erősítését, segítik elő, fejlesztik a gyermekek kondicionális és koncentrációs képességét, mely a későbbiek során elengedhetetlen lesz az iskolai jó teljesítmény eléréséhez. A torna segíti a harmonikus, összerendezett mozgást, mely a szem-kéz-láb összehangolt mozgásán alapul. Különböző eszközökkel történő feladatok gyakorlása során fejlesztjük az egyensúlyérzéklet, a labdaérzékenységet, a ritmusérzéklet, javítjuk a testtartást, erősítjük a vázizmokat (különböző sportszerekkel ismerkedünk pl. labda, Fit-ball labda, babzsák, kendő, karika, kisszék, bordásfal, pad), Fit-ball labdákat az egészséges és harmonikus mozgásfejlesztés érdekében rendszeresen alkalmazzuk.

Gyakorlati munkánk során eredményes pedagógiai gyakorlatunkat, hagyományainkat megtartva, mindig készek vagyunk a megújulásra, hiszen csak így vagyunk képesek megfelelni mind a törvényi elvárásoknak, mind pedig az óvodánkba járó gyermekek és szüleik elvárásainak.

IX. KÜLÖNLEGES BÁNÁSMÓDOT IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4. (§) 13. pontja szerint:

kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló

Tudjuk azt, hogy minden gyermek egyedi, megismételhetetlen és különleges. Individuális személyiséggel, eltérő kognitív funkciókkal, illetve viselkedésbeli „mással” érkeznek óvodai közösségünkbe. Integrált óvodaként, inkluzív módon segítjük a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek - egyéni fejlődési szintjéhez, üteméhez igazodó - komplex személyiségfejlődését.

SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEK

A köznevelési törvény megfogalmazását alapul véve: sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd

Célunk: A sajátos nevelési igényű, integrálható gyermekek fejlődésének, együttműködő képességének megsegítése, rehabilitációs, illetve rehabilitációs eljárásainak biztosítása.

Feladataink:

- Inkluzív pedagógiai szemlélet kialakítása
- A teljes befogadáson alapuló, érzelmi biztonságot nyújtó óvodai légkör megteremtése.
- A gyermekközösség és mindkét szülőréteg felkészítése a sajátos nevelési igényű gyermekek tényleges elfogadására.
- Megfelelő szakemberek bevonása a diagnosztikus és fejlesztő munkába, folyamatos kapcsolattartás.

- A differenciált személyiségfejlesztés személyi, tárgyi, feltételeinek biztosítása és megvalósítása a különleges bánásmódot igénylő gyermekek feladatterve alapján.
- Egyéni fejlesztési tervek készítése. Fel kell hoznunk a felszínre, a gyakorlati alkalmazás szintjére azt az eszköztárat, mellyel a fejlődést elő tudjuk segíteni. Törekednünk kell ennek bővítésére, mert csak így tudunk hatékony fejlesztő munkát végezni.

BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGGEL KÜZDŐ GYERMEK

A Pedagógiai Szakszolgálat szakembereinek vizsgálataival feltárt beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ép idegrendszeri funkciókkal, ép intellektussal rendelkeznek.

Az Nkt. szerint beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek

Célunk: A gyermekek egyéni képességeinek, tudatos, sajátos módszerekkel történő beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségeinek csökkentése vagy megelőzése.
Az esetlegesen kialakult negatív attitűd visszafordítása.

Feladataink:

- Olyan szeretetteljes óvodai, befogadó csoportléggör kialakítása, biztosítása, melynek segítségével a különböző képességű gyermekek harmonikus közösségben, szeretetben, egymás iránti toleranciával élhetik mindennapi életüket.
- A gyermekek fejlődési mutatóira épülő differenciált nevelés, fejlesztés.
- A szülőkkel történő folyamatos együttműködés megvalósítása, a szülők segítése, a gyermekek fejlődése érdekében.
- Konfliktusmegelőző módszerek alkalmazása, megismertetése a közösséggel.
- Külső szakmai partnerekkel való kapcsolatfelvétel, együttműködés a gyermekek érdekeit szem előtt tartva.

KIEMELTEN TEHETSÉGES GYERMEK

Óvodánk kiemelt fontossággal kezeli a tehetség kibontakoztatásának megsegítését. A nevelőtestület azonosult az innovatív szemléletmóddal. A gyermeki tehetségeket művészi hajlamaik, motoros teljesítményük, zenei képességeik, logikai készségük, illetve nyelvi, fonológiai tudatosságukban rejlő kimagasló adottságaik, motiváltságuk alapján lehet felismerni.

Kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Célunk: A gyermeki személyiség pozitív irányú megerősítése, fejlesztése, mindennapi támogatása. A gyengeségek mellett az erősségek feltárása, fejlesztése.

Feladataink:

- A Nemzeti Tehetség Program „minden gyermek tehetséges valamiben” elvének érvényesülése a pedagógusok szemléletében.
- Tehetségpontként működő tagintézmények műhely munkáinak megismerése, dokumentációjának adaptálása.
- A kibontakozóban lévő tehetségek felismerése, azonosítása, illetve a fejlesztéshez szükséges objektív feltételek biztosítása.
- Olyan szeretetteljes óvodai, csoportlégkör kialakítása, biztosítása, melynek segítségével a különböző képességű gyermekek harmonikus közösségben, szeretetben, egymás iránti toleranciával élik mindennapi életüket.
- A gyermekek kezdeményezésének, érdeklődésének, kíváncsiságának kielégítése, támogatása.
- Sokszínű, változatos tevékenységek szervezése, melyben a gyermekek gyakorolhatják, tovább fejleszthetik képességeiket.
- A tehetséges gyermek erősségének, gyengeségének komplex fejlesztése.

HÁTRÁNYOS ÉS HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ GYERMEK

Óvodai közösségünk kisebb százalékát jelenti a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók esete.

Célunk: Az eltérő szociokulturális háttérből érkező gyermekek társadalmi beilleszkedésének segítése.

Feladataink:

- A családokkal való együttműködés, a családok szokásainak, kultúrájának megismerése.
- Külső szakemberekkel való folyamatos kapcsolattartás (pl.: védőnő, családsegítő, szociális családsegítő munkatárs)
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyéni bánásmódjának, esélyegyenlőségének biztosítása.

X. GYERMEKVÉDELMI MUNKA, SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Az óvodai gyermekvédelem célja:

- Gyermeki jogok érvényesítésének elősegítése az esélyegyenlőtlenség csökkentésével, a gyermek egészséges fejlődésének biztosítása.
- Megelőzni, enyhíteni, megszüntetni azokat a negatív hatásokat, amelyek megakadályozzák a gyermekek zavartalan fejlődését.
- Kiemelt figyelemmel fordulunk a hátrányos, halmozottan hátrányos és veszélyeztetett gyermekek felé, szorgalmazva rendszeres óvodába járásukat, ahol szükségleteik kielégülhetnek, gondozásuk biztosítottá válik.
- A hátrányok csökkentésével, a leszakadás megelőzésével az esélyegyenlőség elvének érvényesítését szolgáljuk.

Minden óvodapedagógus végez gyermekvédelmi munkát. Fontos, hogy érzékenyen reagáljunk a jelzésértékű jelenségekre, mivel tudjuk, hogy sok a halmozottan hátrányos, veszélyeztetett gyermek.

Belső okok:

- a gyermek krónikus betegsége, sajátos nevelési igénye
- a gyermek rész-képességzavara (nagyban akadályozhatja a tanulást)
- a szülő betegsége, vagy fogyatékossága,

Külső oknak tekintjük:

- rossz lakásviszonyok,
- munkanélküliség,
- túlságosan alacsony egy főre eső jövedelem,
- helytelen nevelési módszerek,

- érzelmi elhanyagolás, zaklatás
- fizikai elhanyagolás, nem megfelelő testi higiénia, helytelen, illetve hiányos táplálkozás,
- a teljes család hiánya, (gyermekét egyedül nevelő szülő)
- kisebbségi, etnikai helyzet,
- a szülők devianciája, (alkoholizmus, dohányzás, agresszivitás, bűnözés)

Feladatok

- Az óvodapedagógus köteles tiszteletben tartani a gyermek személyiségét és családja világnézetét, értékrendjét nem kényszerítheti rá senkire az óvodában, vallási, világnézeti kérdésekről nem foglalhat állást nevelőmunkája során.
- Elősegíteni a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek óvodába kerülését, járását.
- Biztosítani a gyermeket megillető jogok érvényesülését az óvodán belül, szükség esetén védő-óvó intézkedésekre, javaslatot tenni.
- Az új óvodások befogadását elősegíteni, beilleszkedésüket az adott csoportba a lehető legzökkenőmentesebbé tenni.
- A gyermekeket és családjukat a lehetőségekhez képest minél jobban megismerni.
- A problémákat, a hátrányos helyzet okozta tüneteket, az okokat felismerni, és ha szükséges, ehhez szakember segítségét kérni.
- A feltáró munka után az indulási hátrányok kompenzálására tervet készíteni és végrehajtani (a kompetenciahatárokon belül).
- A felzárkóztatást megszervezni
- A tehetséggondozást megvalósítani, illetve elősegíteni
- Az óvodán belüli szociális szolgáltatások megszervezésében közreműködni.
- Az egészségügyi szűrővizsgálatok lebonyolításában részt venni, a szűrést szükség esetén, soron kívül javasolni.
- Az integrált nevelést elősegíteni a gyermekek problémái szerinti súlyossági foknak megfelelő ellátási formában.
- A rendszeres óvodalátogatást figyelemmel kísérni, szükség esetén jelezni a hiányzást.
- A családok szociális és anyagi helyzetének megfelelően a különböző támogatásokhoz való hozzájutást javaslatával elősegíteni.
- Minden rendelkezésre álló eszközzel, segíteni a gyermek családban történő felnevelését.
- A szülőkkel való együttműködő kapcsolat kialakítása, a szülői szerep eredményesebb betöltésének elősegítése.
- Jó kapcsolat kiépítése a helyi társadalom gyermekvédelmi rendszerében érintett szervekkel, személyekkel, az óvodai szociális segítő munkatárssal.
- A prevenció minden gyermekre történő kiterjesztése.

- A gyermek érzelmi állapotának követése.
- Az óvoda valamennyi alkalmazottjával az érzelmi biztonság megteremtése a gyermek számára.
- Gyermeknap ruha és játékgyűjtés és adományozás.

A **gyermekvédelmi felelős** a gyermek és ifjúságvédelem alapellátáshoz tartozó jelzőrendszer szerves része. Személyét a vezető óvónő válassza ki és bízta meg, hogy az óvodában ezt a felelősségteljes munkát ellássa.

E sajátos feladatok végzése során az alábbi szervezetekkel, szervekkel folytat együttműködést:

- Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi osztály
- Család-és Gyermekjóléti Szolgálat
- Egészségügy - gyermekorvos, védőnő
- Pedagógiai Szakszolgálat
- Polgármesteri Hivatal Lakosságszolgálati valamint Önkormányzati és Intézményirányító Osztály
- Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői Bizottság

Feladatai

- A nevelési év elején megtervezi a gyermekvédelmi munkaprogramot az adott évre.
- Közreműködik a helyi nevelési program gyermekvédelmi fejezetének kidolgozásában, mint a vezető óvónő szakembere.
- Munkájáról évente írásban beszámol a nevelőtestületi értekezleten, illetve egyéb esetekben az intézményvezető utasítására.
- Rendszeresen figyeli a gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályok változását, a helyi önkormányzat kapcsolódó rendeleteit és ezt a vezető óvónő és kollégái tudomására hozza.
- Fontos feladata, hogy segítse és szorgalmazza a veszélyeztetettség, a hátrányos helyzet kritériumainak intézményi szintű megállapítását.
- Ha a gyermek veszélyeztetettségének megakadályozása érdekében tett óvodai intézkedési lehetőségek kimerültek, felveszi a kapcsolatot az illetékes szervekkel. Intézkedést kér azoktól a szakemberektől, akik illetékesek a gyermek problémáinak megoldásában /gyermekjóléti szolgálat, védőnő, orvos, jegyző/.
- Összehangolja a gyermekvédelmi tevékenységet az óvodában dolgozó óvónők között.
- Nyilvántartja a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekeket. Feljegyzi a nyilvántartásban a gyermekekkel, illetve a családdal kapcsolatos intézkedéseket, és azok eredményességét. Ezt a feladatot a csoport óvónőivel együtt végzik.
- Folyamatosan ellenőrzi a nyilvántartásba vétel, illetve a megszüntetés okait.

- Elősegíti a csoportvezető óvónők felderítő tevékenységét. Szükséges esetekben családlátogatást végez a csoport óvónőivel.
- Javaslatot tesz a különböző segélyezési formákra, segít a segélykérelmek, a környezettanulmány elkészítésében, ahol szükséges.
- Részt vesz a gyermekvédelmi munka intézményi ellenőrzésében, értékelésében és minőségbiztosításában, mint a vezető óvónő szakembere.

XI. ESÉLYEGYENLŐSÉGET SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Intézményünk rendelkezik érvényes esélyegyenlőségi tervvel. A tervben megfogalmazott célok és feladatok kötelező érvényűek az óvoda minden alkalmazottjára.

Cél:

A szegregációmentes, inkluzív nevelés biztosítása, az egyenlő bánásmód elvének érvényesítésével, az intézményi szolgáltatáshoz való méltányos, egyenlő hozzáféréssel.

Óvodánk befogadó környezete – valamennyi gyermeket egyéni különbségekkel, egyéni fejlődési úttal és ütemmel rendelkező személyiségként neveli. Pedagógiai programunk épít a kompetencia alapú óvodai programcsomagra, amely jó megoldást kínál, és egyenlő hozzáférést biztosít minden gyermek számára, így egyéni igényekhez igazodó nevelésben részesülhetnek.

Megteremtjük a sokféle gyermek együtt nevelésének feltételeit, inkluzív, befogadó pedagógiánk nem elviselést, hanem az elfogadást, az együttműködést, aktivitást kínál, mely alapját képezi az egyéni bánásmódnak és a differenciálásnak.

Esélyteremtést támogató lépések, szolgáltatások kivitelezése, megszervezése, a HH gyermekek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében, az óvodai ellátás minden területén.

A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések:

- Az egyenlő bánásmód követelménye és az esélyegyenlőség előmozdítása akkor valósulhat meg, ha minden gyermek részére biztosítjuk, az emberi méltósághoz való jogát.
- Minden dolgozó feladata, hogy az általa ellátott gyermek hozzájusson minden olyan szolgáltatáshoz, amely ahhoz szükséges, hogy személyisége harmonikusan fejlődjön.

- Az egyéni bánásmód követelményét érvényesíteni kell:
 - a gyermeki jogok gyakorlása során
 - a felzárkóztatás, egyéni fejlesztés vagy tehetséggondozás során
 - a gyermekcsoportban történő elhelyezéskor
- Kapcsolattartás a védőnőkkel és a Kisvárda Város Roma Önkormányzatával a városban élő HH és HHH családok megismerése érdekében.
- Elsőbbség biztosítása beiratkozásnál, ha az óvoda körzetébe tartozik a gyermek.
- Szoros kapcsolat kialakítása a szülővel egyéni beszélgetések, a gyermek sajátos helyzetéből adódó feladatokról, állapotának elfogadásáról, fejlesztéséről.
- Korszerű pedagógiai módszerek megismerése, alkalmazása, differenciálás, zene, mozgás felhasználása.
- Szakmai továbbképzéseken való részvétel melyek az esélyegyenlőség megteremtését segítik.
- Az EFOP- 3.1.5-16-2016-00001 „A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása kiemelt projekt keretében vállalt feladataink megvalósításával a fentiek elősegítése.

Legitimációs záradék

1.) **Készítette:** Kisvárdai Egyesített Óvoda nevelőtestülete

Dátum: Kisvárdá 2020. augusztus 24.

.....
Pálintásvai Garasos Leleczda

intézményvezető

2.) A Kisvárdai Egyesített Óvoda a módosított pedagógiai programjában foglaltakkal a – 20/212. (VIII.31.) EMMI rendelet 118. § (3) bek. a) pont. – biztosított véleményezési jogát korlátozás nélkül gyakorolta, és a dokumentumról **szakmai véleményt alkotott** az intézményben működő (valamennyi) szakmai munkaközösség.

Dátum: Kisvárdá, 2020. augusztus 24.

.....
Kovács Katalin

szakmai munkaközösség-vezető(k)

3.) A Kisvárdai Egyesített Óvoda módosított pedagógiai programjában foglaltakkal kapcsolatban az óvoda nevelőmunkát segítő alkalmazottai a **tájékoztatást megkapták.**

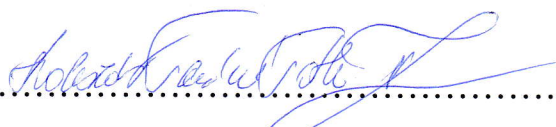
Dátum: Kisvárdá, 2020. augusztus 24.

.....
Borbélyné Diba Boglárka

a nevelőmunkát segítő alkalmazottak nevében

4.) A Kisvárdai Egyesített Óvoda módosított pedagógiai programjáról a - Nkt. 72. § (5) bek.- biztosított jogok alapján a szülői közösség **a tájékoztatást megkapta.**

Dátum: Kisvárdá, 2020. augusztus 24.

.....
a szülői közösség nevében

5.) A Kisvárdai Egyesített Óvoda módosított pedagógiai programjában megfogalmazott - **20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 128. § (8) bek.** – egészségfejlesztési prevenció program kiválasztásához az intézmény vezetője beszerezte az óvoda-egészségügyi szolgálat véleményét is.

Dátum: Kisvárdá, 2020. augusztus 24.

.....
védőnő

6.) Az Nkt. 26. § (1) bekezdése alapján a pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértését megadta a

221/2020. (X.11.)..... Ökt. fenntartói határozatszámom

.....
a fenntartó képviselőjében

Ph.

7.) Az óvoda nevelőtestülete a pedagógiai programot magasabb jogszabályban biztosított jogai alapján, át nem ruházható jogkörében – (Nkt. 26. § (1) bek. és Nkt. 70. § (1)-(2) – döntési hatáskörében 140./2020. iktató számú határozatával **elfogadta.**

Dátum: Kisvárdai, 2020. augusztus 24.

.....
Oláhne' Gábor éva

a nevelőtestület nevében

8.) Az óvoda nevelőtestülete által elfogadott módosított pedagógiai programot az óvoda vezetője magasabb jogszabályban (Nkt.26. § (1) meghatározott **döntési hatáskörében** 1./2020.(08.24.) határozatszámom **JÓVÁHAGYTA.**

Dátum: Kisvárdai, 2020. augusztus 24.

.....
Falkusné Garasos Judit

intézményvezető

**A Kisvárdai Egyesített Óvoda intézményvezetőjének
1./2020. (08.24.) sz. H a t á r o z a t a
az intézmény Pedagógiai programjának jóváhagyásáról**

Alulírott, Pálincásné Garasos Melinda intézményvezető, az 1./2020. (08.24.) határozatszámom a nevelőtestület által véleményezett és elfogadott, valamint a szülői munkaközösség által megismert Pedagógiai Programot jóváhagyom.

K i s v á r d a, 2020. augusztus 24.

Pálincásné Garasos Melinda
Pálincásné Garasos Melinda
intézményvezető

Kisvárdai Város Önkormányzata Képviselő-testületének a 2020. szeptember 11-én megtartott nyílt ülésének jegyzőkönyvéből kivonat:

**KISVÁRDA VÁROS
ÖNKORMÁNYZA KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
221/2020. (IX.11.) ÖKT.
H A T Á R O Z A T A**

a Kisvárdai Egyesített Óvoda Pedagógiai Programjának véleményezéséről

Önkormányzati Képviselő-testület:

a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdésében biztosított jogkörében – figyelembe véve a jogszabályban előírt szervek véleményét –

megismerte a határozat mellékletét képező Kisvárdai Egyesített Óvoda Pedagógiai Programját, a Pedagógiai Programban foglaltakat támogatja.

Egyetért a Pedagógiai programban megfogalmazott, a fenntartóra háruló többletkötelezettségek alábbi biztosításával:

- online napló (E-napló) üzemeltetése,
- DIOO (Digitális Okos – játék Óvodásoknak) alkalmazása.

A többletkötelezettségek biztosításához szükséges pénzügyi fedezetet a költségvetési rendeletében biztosítja.

Felhatalmazza a polgármestert a pedagógiai program aláírására.

Határidő: 2020. szeptember 30.

Felelős: polgármester,
intézményvezető

Leleszi Tibor sk.
polgármester

Barabás Jánosné dr. sk.
jegyző

A kivonat hiteles:

